

המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי- הפול

**התאגיד המנהל של המאגר לביטוחי
רכב חובה ("הפול") בע"מ**

דוחות תקופתי לשנת 2019

דו"ח תקופתי לשנת 2019

תוכן עניינים

תיאור עסקי המאגר	פרק א' -
דו"ח הדירקטוריון והצהרות (SOX)	פרק ב' -
דוחות כספיים המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי – הפול	פרק ג' -
הצהרת האקטואר	פרק ד' -
פרטים נוספים	פרק ה' -
דוחות כספיים התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ	פרק ו' -

פרק א'

תיאור עסקי המאגר

(להלן - "החברה"/"המאגר"/"הפול")

תוכן עניינים:

מס' עמוד

	<u>חלק א' פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה</u>	.1
1	<u>פעילות החברה כללי</u>	1.1
3	<u>תחומי פעילות</u>	1.2
4	<u>השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה</u>	1.3
4	<u>חלוקת דיבידנדים</u>	1.4
	<u>חלק ב' תיאור ומידע על תחומי הפעילות של החברה</u>	.2
5	<u>מוצרים ושירותים</u>	2.1
10	<u>תחרות</u>	2.2
10	<u>לקוחות</u>	2.3
	<u>חלק ג' – מידע נוסף ברמת כלל החברה</u>	.3
12	<u>מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה</u>	3.1
21	<u>השקעות</u>	3.2
21	<u>ביטוח משנה</u>	3.3
21	<u>הון אנושי</u>	3.4
30	<u>שיווק והפצה</u>	3.5
30	<u>ספקים ונותני שירותים</u>	3.6
31	<u>רכוש קבוע</u>	3.7
31	<u>עונתיות</u>	3.8
31	<u>נכסים בלתי מוחשיים</u>	3.9
31	<u>הליכים משפטיים</u>	3.10
32	<u>גורמי סיכון</u>	3.11
33	<u>הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה</u>	3.12
33	<u>תחזיות אחרות לגבי עסקי החברה.</u>	3.13
	<u>חלק ד' – היבטי משטר תאגידי</u>	.4
35	<u>מידע בדבר הדירקטורים החיצוניים</u>	4.1
35	<u>מבקר פנים</u>	4.2
36	<u>רואה חשבון מבקר</u>	4.3
37	<u>אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי</u>	4.4

1.1. פעילות – כללי

כל המשתמש ברכב מנועי חייב להחזיק פוליסה לפי הוראותיה של פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל - 1970 ("פקודת הביטוח"). הביטוח האמור הוא ביטוח המכסה הן את אחריותו של המשתמש ברכב לנזק הגופני שייגרם בתאונה לצד שלישי (נוסע ברכבו או הולך רגל) לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונת דרכים, התשל"ה - 1975 ("חוק הפלת"ד"), והן את נזקי הגוף שלו עצמו בתאונה, בין אם היא תאונה מעורבת ובין אם היא תאונה עצמית, שרק הוא נפגע בה.

המבטחים בישראל אינם חייבים לבטח בביטוח רכב חובה את רכבו של כל הפונה אליהם. לפיכך, כדי שבעלי הרכב או המשתמשים בו לא יפרו את החוק וינהגו ללא ביטוח, התעורר הצורך למצוא פתרון לאותם פונים, שלא מצאו מבטח מן השורה שיסכים לבטחם. בעבר בוטחו כל אלה על ידי המאגר הישראלי לביטוח רכב חובה ליד איגוד חברות הביטוח בישראל ("הפולי"), שהיה מורכב מכל המבטחים בענף ביטוח רכב חובה בישראל, ביחס לחלקם היחסי באותו ענף. כאשר "אבנר" גם הוא היה שותף בביטוח זה. הוא השתתף כדי חלקו בכל תקופה ותקופה לפי המוסכם.

במסגרת הרפורמה בביטוח רכב חובה, שחוקקה בשנת 1997, תוקנה פקודת הביטוח באופן שהסמיכה את שר האוצר לקבוע הסדר לביטוח שיורי לבעל רכב או מחזיק בו, שלא הצליח לרכוש פוליסה באופן ישיר אצל מבטח אחר. ואכן, שר האוצר התקין תקנות המסדירות ענין זה - הלא הן תקנות ביטוח רכב מנועי (הסדר ביטוח שיורי ומנגנון לקביעת התעריף), התשס"א - 2001 (להלן - "התקנות" או "תקנות הביטוח השיורי"). התקנות הללו נועדו להסדיר את הביטוח השיורי, אשר מוגדר בהן: "ביטוח משתמש ברכב מנועי שלא השיג כיסוי ביטוחי באופן ישיר אצל מבטח".

לפי התקנות הנ"ל, הכיסוי בביטוח השיורי יהיה באמצעות ביטוח משותף של כל חברות הביטוח העוסקות בביטוח רכב חובה בישראל ("הביטוח המשותף" או "המאגר"), וזאת על פי הוראותיו של הסכם החל עליהן והמוגדר בתקנות ("התקנון"). קיומו של הביטוח המשותף, שבו משתתפים מבטחים רבים, מחייב ניהול. לשם כך באה תקנה 2 לתקנות, המאפשרת למבטחים לייסד, באישור הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחסכון (להלן - "הממונה"), תאגיד שינהל את הסדר הביטוח השיורי, לרבות החשבונות וההתחשבנויות של הביטוח המשותף, בהתאם לתקנון.

המבטחים אכן ייסדו באישור הממונה תאגיד כזה, אשר שמו "התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפולי") בע"מ" ("מנהל ההסדר" או "התאגיד"). החל מיום 1.1.2002 מנהל המאגר המעניק כיסוי בביטוח השיורי על ידי מנהל ההסדר. להשלמת התמונה יצוין, שעל פי תקנת משנה 3(ה) לתקנות, ינהל מנהל ההסדר גם את הביטוח המשותף, שנוהל במסגרת מאגר האגוד לפני תחילת התקנות.

לפי תקנת משנה 4(ב) לתקנות, על מנהל ההסדר להכין ולהעביר לממונה דוחות כספיים, שישקפו את הפעילות הכספית של הסדר הביטוח השיורי, בהתאם לכללי החשבונאות הדיוור ובמועדים החלים על מבטח, אך זאת בשינויים המחויבים¹.

בעלי המניות של מנהל ההסדר הינם, כל חברות הביטוח הפועלות בענף ביטוח רכב חובה. זכויות ההצבעה משתנות בכל שנה קלנדרית, לפי הממוצע החשבונאי השנתי של שיעור החזקת כל חברה בביטוח השיורי בשלוש השנים האחרונות שקדמו לשנה לגביה מחושבות הזכויות.

בחודש פברואר 2013 אושר על ידי האסיפה הכללית של הפול תיקון תקנון הפול, כך שהחל משנת חיתום 2013 יקבע סופית חלקה של כל חברה ביטוח במאגר בכל שנת חיתום לפי חלקה בפועל בשנת החיתום השוטפת.

לשם כך, חישוב חלקה של כל חברה בשנת החיתום בתחילה יהיה זמני ויקבע בהתאם לתקנון הפול, על פי חלקה בסה"כ פרמיות רכב חובה בשנה שבין 1 באוקטובר בשנה שקדמה לשנה הקודמת לשנת החיתום, לבין 30 בספטמבר בשנה הקודמת לשנת החיתום. החישוב לעיל יהיה זמני עד לחישוב הסופי שייערך כמפורט להלן. תשלומים על יסוד החישוב הזמני, יהוו מקדמה. בסוף כל שנת חיתום קלנדרית יערך חישוב סופי של חלקה של כל חברה ביטוח במאגר בשנת החיתום, על פי חלקה בסה"כ פרמיות רכב חובה בשנה השוטפת (לתקופה מיום 1 בינואר ועד 31 בדצמבר בכל שנת חיתום). לאחר החישוב הסופי של חלקה של כל חברה במאגר בכל שנת חיתום, תיערך התאמה למול החישוב הזמני. ההתאמה תיעשה בערכים נומינליים ללא ריבית והצמדה כלשהי.

הביטוח הינו ביטוח משותף של המבטחות ששמותיהן מצוינים בתעודת הביטוח או באתר החברה, כאשר אחריותה של כל מבטחת מוגבלת לשיעור המצוין לצד שמה, וכי כל מבטחת אחראית לחלקה היחסי בלבד, ואין מבטחת אחת אחראית בגין חלקה של מבטחת אחרת, כאשר שיעור אחריותה של כל מבטחת הנקוב בתעודת הביטוח כאמור הוא בהתאם לשיעורים הזמניים, כמוסבר לעיל ובטרם עריכת החישוב הסופי בתום כל שנת חיתום. יובהר איפוא, שאין בציון שיעור אחריותה של כל מבטחת בתעודת הביטוח כדי לגרוע מההתחשבות הפנימית בתום כל שנת חיתום כמוסבר לעיל.

¹ השינויים המחויבים משמעם, בין היתר, כתוצאה מכך שהביטוח השיורי איננו מבטח מסוים וכן כתוצאה מכך, שהדוחות הכספיים של הביטוח השיורי נערכים על ידי גוף מנהל ולא על ידי הגוף שהתחייבויות והנכסים הם שלו.

• חלקן של חברות הביטוח במאגר בשנות החיתום 2017-2019 הינו כדלקמן :

2017	2018	(*) 2019	
11.04%	12.46%	12.95%	הראל
10.63%	11.48%	11.35%	שלמה
10.68%	11.03%	10.84%	הפניקס
10.43%	10.50%	10.45%	ביטוח ישיר
8.29%	9.56%	9.67%	מגדל
9.26%	8.92%	8.80%	כלל
9.76%	8.69%	8.79%	מנורה
9.48%	8.24%	8.09%	איילון
6.25%	5.70%	5.75%	שומרה
6.15%	5.34%	5.26%	הכשרה
3.10%	3.24%	3.18%	אי.אי.ג'י
3.31%	3.12%	3.17%	שירביט
1.62%	1.51%	1.50%	בטוח חקלאי
0.00%	0.10%	0.10%	ווישור
0.00%	0.11%	0.10%	ליברה
100%	100%	100%	

(*) חישוב חלקה של כל חברה לשנת 2019 הינו זמני עד לחישוב הסופי שיערך (כמפורט בעמוד קודם).

1.2 תחומי פעילות

המאגר פועל בתחום ביטוח רכב חובה בלבד. בביטוח השירוי מבוטחים :

א. אופנועים - המבוטחים בביטוח השירוי באמצעות : חברות הביטוח בשם המאגר, מוקד הפול וסניפי הפול וזאת עקב הסיכון הגדול הטמון בהם.

ב. כלי רכב פרטיים - המבוטחים בביטוח השירוי באמצעות : מוקד הפול וסניפי הפול. החל משנת 2016, בעקבות חוזר הממונה שעדכן את תעריפי הביטוח של החברה בביטוח רכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון החלו להיות מבוטחים בפול גם בעלי רכבים, אשר לגביהם תעריף הביטוח בפול נמוך ביחס לתעריף הביטוח בשאר חברות הביטוח. נכון למועד הדוח שיעור הרוכשים ביטוח חובה בפול ברכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון נמוך ביחס לשוק.

ג. כלי רכב אחרים - המבוטחים בביטוח השירוי באמצעות סניפי הפול ומוקד הפול (נגררים וטרקטורונים למיניהם). כלי רכב אלו הינם מסוכנים מטבעם או בשימוש מסוכן, שחברות ביטוח אינן מבטחות אותם לפי התעריפים הרגילים מפאת הסיכון הטמון בהם וכן רכבים, שאינם כלי רכב פרטיים, שנהגיהם סורבו לביטוח מסיבות הקשורות למדיניות החיתום של כל אחת מחברות הביטוח.

1.3 השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה

עקב היות המאגר ביטוח משותף אין לו הון מניות.
[בסעיף 1.1](#) לעיל מוצגים : פרטים על החברה המנהלת את המאגר, הון מניותיה, בעלי מניותיה, פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה של החברה.

1.4 חלוקת דיבידנד

המאגר לא חילק ולא מחלק דיבידנד. למאגר אין הון מניות ועודפים כאמור לעיל.

2.1 מוצרים ושירותים

2.1.1 מידע כללי

בענף הביטוח רכב חובה, פועלות נכון לתקופת הדוח חמש עשרה חברות ביטוח. כאמור, המאגר מהווה ביטוח משותף של כל החברות הפעילות בביטוח רכב חובה. התוצאות העסקיות של המאגר באות לידי ביטוי בכל אחת מחברות הביטוח, לפי חלקה בביטוח המשותף, וזאת במרכיבים וסעיפים שונים בדוחותיהן הכספיים, כגון: פרמיה, דמים, עמלות, הוצאות עד לסילוק התביעות ועתודות ביטוח.

לפי נתוני שוק הביטוח, מהווה היקף הפרמיות והדמים ברוטו של המאגר כ- 7.3% מסה"כ פרמיות ודמים בענף ביטוח רכב חובה בשנת 2018 וכ- 15.1% מהיקף התביעות ששולמו ושינוי בתביעות התלויות באותה תקופה, לעומת כ- 7% וכ- 13.1% בהתאמה בשנת 2017.

אבנר (ראה גם קרנית להלן)

החל מיום 1.1.03, חדל אבנר מלהשתתף בהנפקת פוליסות חדשות כמבטח משותף עם המאגר. כתוצאה מכך, מיום 1.1.03, נושא המאגר במלוא הסיכון הביטוחי בביטוח רכב חובה הנובע מפוליסות שנקשרו מיום 1.1.03 ואילך (ללא השתתפות אבנר). לפי חוק ביטוח רכב מנועי (ביטוח בתנאי תחרות מבוקרת, הסדרים לתקופת מעבר והוראות לענין אבנר), התשנ"ז- 1997 ("חוק תחרות מבוקרת") ותקנות ביטוח רכב מנועי (ביטוח בתנאי תחרות מבוקרת, הסדרים לתקופת מעבר והוראות לענין אבנר) (מועד העברת נכסים וחבויות מאבנר לקרנית), תשע"א-2010 ("תקנות מועד העברת הנכסים לקרנית"), הועברו כל ההתחייבויות והנכסים של אבנר לקרנית ביום 31.12.2010, וביניהן גם ההתחייבויות של אבנר כלפי הנפגעים וההתחייבויות אבנר במסגרת הסכם השיתוף בינה לבין המאגר, המתייחס לפוליסות משותפות שהונפקו עד 31.12.2002.

קרנית

הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים - קרנית, הינה תאגיד שהוקם בסעיף 10 לחוק הפלת"ד ושתפקידו לפצות נפגע הזכאי לפיצויים מכוח חוק זה, למעט הנהג שנפגע בתאונת דרכים ושנסע ללא כיסוי ביטוחי. זאת כאשר אין בידי הנפגע לתבוע פיצויים מאת מבטח בשל קרות אחד ממקרים הבאים: הנהג האחראי אינו ידוע, אין לנהג ביטוח רכב חובה או שהביטוח איננו מכסה את החבות, מבטח כלי הרכב נמצא בפירוק או שמונה לו מנהל מורשה.

על פי הוראות צו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מימון הקרן) (תיקון), התשס"ג - 2003, החל מיום 1.11.2003 על חברות הביטוח, כולל המאגר, להעביר לקרנית 1% מדמי הביטוח נטו בגין פוליסות ביטוח רכב חובה שנכנסו לתוקף ממועד זה.

בחדש אוגוסט 2015 פרסם הממונה טיוטת צו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מימון הקרן) (תיקון), התשע"ה- 2015. בתיקון טיוטת הצו שפורסם ביום 31 באוגוסט 2015, הוצע לעדכן את תדירות הדיווח לקרנית מדיווח חודשי לדיווח יומי. החל מחודש פברואר 2017 החברה עברה לדיווח יומי כאמור.

באמצעות קרנית מעבירים כיום 9.4% מדמי הביטוח בגין העברת האחריות הביטוחית לקופות החולים, הנותנות כיסוי לנפגעי תאונות דרכים בהתאם לסל הבריאות.

ביום 21 באוגוסט 2016 פורסם תיקון לחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים שבמסגרתו הוענקה לפיקוח סמכות להורות לקרנית להחזיר למבוטחים כספים עודפים שהצטברו אצלה. בהסתמך על כך, פרסם הממונה חוזרים המחייבים מבטח להשבת כספים מקרנית לציבור המבוטחים וקבע מתכונת דיווח.

מנגנון לקביעת פרמיית הסיכון הטהור

החל מה- 1.4.2010 חברת רון בינה אקטואריה בע"מ מונתה כמפעיל מאגר המידע והינה הגוף המוסמך ע"פ דין לאסוף מידע בענף הביטוח, ולקבוע על בסיסו בשיטה אקטוארית את פרמיית הסיכון הטהור הממוצעת המותאמת לפי פרמטרים שונים שנקבעו ע"י רשות שוק ההון ביטוח וחסכון ("תעריף הסיכון" או "תעריף הסיכון הטהור"). חברות הביטוח בארץ מחויבות על פי דין להעביר למפעיל מאגר המידע מידע על פרמיות, תשלומים ותביעות תלויות.

על פי הוראות הממונה תעריף הסיכון של כל חברה מוגבל, לכל היותר, לממוצע שקבע מפעיל מאגר המידע, בתוספת שיעור מירבי של 5%, תוך התאמה מסוימת לפי תמהיל התיק הקיים בחברה (כגון: מס' הנהגים הצעירים, וותק בנהיגה וכו'). חברות הביטוח רשאיות לקבוע את דמי הביטוח תוך שימוש בקריטריונים לסיווג סיכונים שנקבעו ע"י המפעיל.

בנוסף, מוגבל שיעור הדמים המותרים לכיסוי הוצאות, עמלות, ועלויות ביטוח משנה. למרות האמור לעיל קביעת תעריפי הפרמיות של המאגר נעשית בלעדית ע"י רשות שוק ההון ביטוח וחסכון.

בחדש ינואר 2020 פרסם מפעיל מאגר המידע את הדוח בנוגע לתעריפי הסיכון המוצעים בביטוח רכב חובה (בהתבסס על התקופה המסתיימת בשנת 2018).

מאגר מידע לאיתור הונאות ביטוח בענף ביטוח רכב חובה

ISO Claim Search Israel Ltd ("ISO") משמשת, כמפעיל המאגר לאיתור הונאות בביטוח ("מאגר ההונאות") שהוקם לפי תקנות ביטוח רכב מנועי (הקמה וניהול של מאגרי מידע), התשס"ד- 2004. במיניו הממונה איגוד חברות הביטוח בישראל התקשר עם ISO לשם הקמת מאגר ההונאות ותפעולו, אליו הצטרפו כל חברות הביטוח העוסקות בביטוח רכב חובה, ובכלל זה קרנית והמאגר ("ההסכם הראשון עם ISO")

בעקבות דרישת הרשות פורסמה על ידי האגוד ביום 1.3.2017 הזמנה להציע הצעות להקמה והפעלה של מאגר מידע לאיתור הונאות ביטוח וביום 14.8.2018 נחתם הסכם עם הזוכה בהליך

התחרותי, איי.אס.או קליימסירצ' בע"מ ואיי.אס.או 2 ישראל בע"מ, אשר יקים ויפעיל אתה מערכת לאיתור הונאות החדש ("המערכת החדשה"). הממונה על התחרות העניק למערכת פטור בתנאים מהסדר כובל עד ליום 20.8.2020.

עד להשלמת הקמת המערכת החדשה פועלת המערכת הקיימת לפי ההסכם הראשון עם ISO, אשר הוארך עד ליום 8.7.2019 עם אפשרות להארכה בתקופות קצובות של חצי שנה עד ליום 8.1.2022. ביום 7.1.2019 ניתנה הערכה עצמית, בה נקבע כי ההסכם, כולל הארכתו, פטור מן הצורך באישור בית הדין, משום שמתקיימות בו דרישות פטור הסוג למיזמים לפי כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג למיזמים משותפים) (הוראת שעה), תשס"ו-2006. עלות הקמה ותפעול של שתי המערכות מחולקת בין חברות הביטוח בהתאם לכללים שנקבעו בחוזר הממונה, וחלקו של המאגר בעלויות אלו הינו קבוע בשיעור של 2.5%².

השתתפות עצמית

במהלך שנת 2009 הורחבה האפשרות לקניית ביטוח בעיקר לאופנוע בבעלות פרטית, המשמש נהג נקוב בשם עם השתתפות עצמית למקרה תאונה, וזאת בהתאם לחוזר הממונה. סכום ההשתתפות העצמית נקבע בתחילה (בשנת 2008) ע"ס 10,000 ש"ח ושכר 7 ימי עבודה, וזאת תמורת הנחה של 10% בפרמיה החל מיום 15.11.09 הועלה הסכום ל- 25,000 ש"ח ו- 7 ימי עבודה, תמורת הנחה בפרמיה בשיעור 20%, והחל מיום 1.5.12 תמורת הנחה בפרמיה בשיעור של 30%. שיעור הפוליסות עם השתתפות עצמית לאופנוע בבעלות פרטית עלה בעקבות מדי שנה עד שנת 2014, כאשר התייצב על כ- 60% מהפוליסות ה"ל. שיעור הפוליסות עם השתתפות עצמית מכלל פוליסות האופנועים בחשיפה הינו כ- 50%.

צו הסדרי חציה

ביולי 2001 הוצא צו ("צו חציה") החל על תאונות מיום 1.4.01 ואילך, שקבע שאם אירעה תאונת דרכים שבה היו מעורבים אופנוע ורכב אחר, ישלמו המבטחים של הרכב האחר למבטחים של האופנוע 50% מן הפיצויים בגין נזקי גוף כמשמעותם בחוק, מאוחר יותר נקבע כי לגבי תאונות שהתרחשו מיום 1.6.08 ואילך, ישלמו המבטחים של הרכב האחר 75% מן הפיצויים האמורים³. בעקבות הצו האמור תוקן תקנון המאגר שפישט משמעותית את נהלי השיבוב בין המאגר ובין כלל חברות הביטוח בנושא צו חציה, דבר שאפשר שיפור משמעותי בטיפול המאגר בנושא זה.

להלן 12 מקרי מעורבות⁴ עם אופנועים שאינם נכללים בהגדרה של מעורבות המצדיקה שיבוב של 50% או 75%, לפי העניין, מהפיצויים ששולמו על ידי המאגר:

פגיעת אופנוע באופנוע, פגיעת אופנוע בהולך רגל, פגיעת אופנוע בבעלי חיים, פגיעת אופנוע באופניים ובכל רכב לא מוטורי, פגיעת אופנוע ברכב לא מזוהה, פגיעת אופנוע ברכב לא מבוטח⁵,

2 סה"כ התמורה ל- ISO בגין הקמת המאגר ותפעולו למשך 5 שנים היא כ- 13.7 מיליון \$ + מע"מ (מבלי לקחת בחשבון עלויות התאמה של תוכנות המאגר והממשקים וכן הוצאות אחרות, כגון אגרות בגין קבלת מידע ממאגרים ציבוריים).

3 השיעור שונה באמצעות תיקון בחוק הפלתי"ד.

4 רשימת המקרים לא בהכרח מהווה רשימה סגורה.

5 במקרה כזה לא רק שהמאגר אינו זכאי להשתתפות, הוא חייב בפיצוי נהג הרכב הלא מבוטח על בסיס דיני נזיקין.

פגיעת אופנוע ברכב שזהות מבטחו אינה ידועה, פגיעת אופנוע ברכב שנהגו נושא רישיון נהיגה לא מתאים, פגיעת אופנוע ברכב הרשות הפלשתינאית, פגיעת אופנוע ברכב חונה כדין, פגיעת אופנוע ברכב של מבטח זר ופגיעת אופנוע ברכב נהוג ללא רשות הבעלים (גנוב בד"כ).

לצו הסדרי החציה ישנה השפעה מהותית על הקטנת הפסדי המאגר. בחישוב העתודות האקטואריות של המאגר נלקח מראש אומדן הגביה הצפוי של המעורבות, וזאת במלא סכום הגביה העתידי, תוך התחשבות בגבייה בפועל.

הגביה מחברות הביטוח בגין צו הסדרי חציה בשבע השנים האחרונות הינה כדלקמן:
(במיליוני ש"ח – צמוד למדד):

שנת חיתום	תקבולים בשנת 2019	תקבולים בשנת 2018	תקבולים בשנת 2017	תקבולים בשנת 2016	תקבולים בשנת 2015	תקבולים בשנת 2014	תקבולים בשנת 2013	סה"כ
עד 2002	-	0.09	0.08	0.10	0.36	0.20	0.71	1.54
2003	0.01	0.19	0.65	0.12	0.55	0.69	5.75	7.96
2004	0.06	0.07	2.77	3.23	0.63	1.58	1.97	10.31
2005	0.22	0.20	1.18	1.10	1.55	1.76	7.78	13.79
2006	0.16	2.91	0.52	4.94	3.21	7.79	13.59	33.12
2007	5.35	2.98	4.44	3.11	11.56	6.63	15.32	49.39
2008	5.80	7.79	6.67	10.58	24.01	25.15	16.64	96.64
2009	1.49	11.64	17.35	32.70	29.71	16.26	27.47	136.62
2010	4.98	6.19	11.57	28.30	20.45	20.21	25.20	116.90
2011	9.90	15.01	18.10	19.68	16.02	18.84	13.62	111.17
2012	21.51	17.78	29.66	33.55	22.92	14.96	4.68	145.06
2013	15.93	21.79	32.28	27.31	15.95	4.09	0.19	117.54
2014	23.97	32.20	25.47	13.95	2.45	0.11		98.15
2015	28.65	39.74	22.20	2.35	0.03			92.97
2016	35.76	30.92	5.31	0.07				72.06
2017	37.57	9.70	0.42					47.69
2018	11.76	0.53						12.29
2019	0.42							0.42
	203.54	199.73	178.67	181.09	149.40	118.27	132.92	1,163.62

2.1.2 מאפיינים ייחודיים :

- ביטוח רכב חובה מכסה, מפני כל חבות שעשוי המבוטח לחוב לפי חוק הפלת"ד, בשל נזק גוף שנגרם כתוצאה משימוש ברכב מנועי לנהג, לנוסעים ברכב, או להולכי רגל שנפגעו על ידי הרכב.
- אחריות מוחלטת והעדר צורך בהוכחת אשם- זכאות הנפגע בתאונת דרכים לפיצוי היא מוחלטת וללא צורך בהוכחת אשם.
- תקרת פיצוי- הכיסוי לפי פוליסת ביטוח רכב חובה איננו מוגבל בסכום ביטוח, אלא קיימות מגבלות לכיסוי הקבועות בחוק הפלת"ד.
- מועד כניסת הביטוח לתוקפו- הכיסוי הביטוחי ברכב חובה נכנס לתוקף רק לאחר שדמי הביטוח שולמו במלואם והוטבעה חותמת בנק או מבטח על תעודת הביטוח, אשר מעידה כי דמי הביטוח שולמו.
- משך זמן ארוך לגיבוש האחריות הכוללת והסופית ואומדן הנזק של הנפגע ביחס לשנת החיתום. חלק ניכר מבחינת הסכום של תביעות הביטוח בתחום זה מאופיינות בזמן בירור ארוך יחסית (מספר שנים) בין מועד קרות האירוע הביטוחי לבין מועד ההתגבשות הסופית של הנזק וסילוק התביעה ("Long Tail").
- היעדרה של זכות התחלוף וקיום עיקרון של ייחוד העילה - למרות שמדובר בביטוח אחריות, הדין איננו מזכה את המבטח בביטוח רכב חובה בזכות תחלוף כלפי המזיק. כמו כן קיומה של עילת תביעה בידי הנפגע לפי חוק הפלת"ד, שוללת את קיומה של עילת תביעה אחרת. היעדר זכות השיבוב וייחוד העילה חלים גם כלפי מזיקים חיצוניים לכלי הרכב המעורבים בתאונה, כגון: מתכנני הכביש, בוני הכביש, מתחזקי הכביש, יצרני הרכב ומתקניהם (מוסכים), נותני שירותים רפואיים לנפגעי התאונות, בוני גשרים וכיו"ב.
- פעילות המאגר הינה בביטוח רכב חובה בלבד, במסגרת הביטוח השירוי, ולכן הן הדוח התקופתי על מכלול סעיפיו ופירוטיו, הן דו"ח הדירקטוריון והן דוחותיו הכספיים, מתייחסים לענף ביטוח רכב החובה בלבד.

2.1.3 המאגר משווק פוליסות ביטוחי חובה בלבד לכל סוגי הרכב המנועי בישראל. שיעורי הפרמיות, הפרמטרים המופחתים או הנוספים לקביעת דמי הביטוח כגון: גיל, מין, נפח מנוע, מספר תאונות, מספר שלילות רישיון וכדומה, נקבעים בלעדית ע"י הממונה. בשנת 2016 הוספו לאופנועים 5 משתני בטיחות עם הנחה של 3% לקיום כל אחד מהם וכן הנחה של 12% בגין אופנוע מסוג תלת אופן.

2.1.4 אין למאגר מוצרים חדשים, אם כי חלים שינויים בביטוחים שנמכרים בשם המאגר כתוצאה מחקיקה, למשל ההשתתפות העצמית, הפוליסה התקנית וכיוצא בזה.

מושג התחרות איננו רלבנטי למאגר (למעט, במובן מסוים, לגבי רכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון החל משנת 2016) מהטעמים הבאים:

- א. המאגר מבטח בביטוח רכב חובה כל בעל רכב המבקש להיות מבוטח ומסורב לביטוח ע"י חברות הביטוח.
- ב. הפרמיה נקבעת לפי הוראות הממונה ולפי הדין אין לסטות ממנה. בדרך כלל הפרמיה של התעריף השיורי גבוהה מהפרמיה שגובות חברות הביטוח, במידה ומבטחות סוג רכב זה ו/או מבוטח עם מאפיינים דומים, כך שאין המאגר מתחרה מול שאר חברות הביטוח או יכול לנגוס מהותית בנתח השוק של חברות הביטוח.
- ג. העובדה שרוב כלי הרכב המבוטחים ע"י המאגר מבוטחים בפרמיה חסרה, גורמת לכך שאין למאגר עניין להתחרות בחברות הביטוח.

לגבי רכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון- בעקבות הוזלת מחיר הביטוח השיורי לעומת חברות הביטוח ישנה תחרות (על אף שאין למאגר ענין בה) לגבי סוגי רכב אלו בשל תעריף הביטוח הנמוך, שנקבע ע"י הממונה

פרטים על לקוחות המאגר ראה [פרק 1.2](#) "תחומי פעילות" המפרטים את המבוטחים בביטוח השיורי - וכן [באור 3](#) לדוחות הכספיים, המפרט את הרכב ההכנסות וההוצאות תוך הבחנה בין אופנועים ובין רכבים אחרים. לחברה אין לקוח בתחום ביטוח רכב חובה שהכנסותיה ממנו מהווים 10% או יותר מסך הכנסות החברה בתחום הפעילות וכן אין לחברה תלות בלקוח בודד.

להלן טבלה המציגה את שיעורי החידושים (*) במאגר באחוזים ובמונחי פרמיות לשנים 2017-2019:

שנה	סך הפרמיות בגין פוליסות שחודשו בשנה השוטפת ושהיו בתוקף בשנה הקודמת (במיליוני ש"ח)	שיעור חידושי הפרמיות בשנה השוטפת ושהיו בתוקף בשנה הקודמת (ב- %)
2019	183.7	50.7%
2018	178.4	49.8%
2017	152.0	46.2%

(*) בפול אחוז גבוה של פוליסות קצרות בעיקר בענף רכב פרטי.

להלן פרטים אודות ותק לקוחות של החברה, במונחי מחזור פרמיות, לשנים 2017-2019 (באחוזים):

שנה	עד שנה	בין שנה לשנתיים	בין שנתיים לשלוש שנים	שלוש שנים ומעלה	סה"כ
2019	61.2%	13.9%	8.6%	16.3%	100%
2018	63.1%	14.3%	7.5%	15.1%	100%
2017	65.7%	12.4%	7.1%	14.8%	100%

להלן פרטים אודות כמויות כלי הרכב המבוטחים בחברה בחלוקה לאופנועים, כלי רכב פרטיים וכלי רכב אחרים, לשנים 2017-2019 (במונחי כלי רכב):

שנה	אופנועים	כלי רכב פרטיים (*)	כלי רכב אחרים	סה"כ
2019	115,626	142,596	13,670	271,892
2018	110,229	132,896	12,529	255,654
2017	103,754	106,802	9,983	220,539

(*) בכלי רכב פרטיים קיים אחוז ניכר של פוליסות לתקופות ביטוח קצרות משנה.

3.1 מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה

- להלן גורמים חיצוניים המשפיעים על אחריותו של המאגר, כשחלקם אינו ניתן לכימות:
- חברות הביטוח כפופות לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א -1981 ולתקנות ולצווים שהוצאו על פיו וכן להנחיות הממונה. שינוי בכל אחד מהני"ל עלול להשפיע על הדיווח הכספי של המאגר, חובותיו ופעילותו. פירוט החוקים והתקנות הרלוונטיים לחברה והמשפיעים על פעילותה מפורט בהמשך.
 - מדיניות קביעת תעריף הביטוח השיורי ע"י הממונה.
 - תקדימים משפטיים המשפיעים על היקף החבות של המאגר, לרבות בהתייחס לקביעת שיעור ריבית ההיוון וחשיפה לתביעות ייצוגיות.
 - תעריפי המאגר הינם תעריפים חסרים.
 - גידול במצבת כלי הרכב המבוטחים במאגר הן בעליית מספר האופנועים הנמכרים בארץ והן בעליית מספר כלי הרכב שחברות הביטוח לא יבטחו, יגרום לעלייה חדה בהפסדי המאגר.
 - שינויים במספר תאונות הדרכים בישראל ובעיקר במספר תאונות הדרכים בהן מעורבים אופנועים, לרבות מידת חומרת הפגיעה עקב תאונת הדרכים, ישפיעו מהותית על התוצאות העסקיות של המאגר.
 - שינויים ברמת החיים יגרמו לשינויים בחישובי הנוק בגין הפסד בהשתכרות עתידית.
 - שינויים במדד המחירים לצרכן ושינויים בשכר הממוצע במשק עלולים להשפיע על חישוב הפסדי הנפגע ולשנות את חשיפת הפול לגודל הסיכונים.
 - מדיניות המשטרה בקשר לאכיפת חובת ביטוח.
 - העלייה במספר האופנועים הנוסעים ללא תעודת ביטוח משולמת עלולה לגרום לעליה במקרי הונאות.

להלן פירוט חוקים ותקנות החלים על החברה:

חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א – 1981 (שם קודם: חוק הפיקוח על עסקי ביטוח התשמ"א-1981)

העיסוק בביטוח מוסדר בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981, ששמו הקודם היה: חוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א 1981 (להלן- "חוק הפיקוח") כולל התקנות, הצווים והחוזרים שהוצאו על פיו.

על מבטח חלה חובה לדווח לממונה על כל שינוי של הדירקטורים או מנהלי העסקים שלו תוך זמן קצוב מיום השינוי.

הממונה או מי שהוא הסמיך לכך, רשאי לדרוש ממבטח ומכל דירקטור או מנהל עסקים שלו, למסור כל ידיעה ומסמך הנוגעים לעסקי הביטוח של המבטח. חוק הפיקוח מסמיך את הממונה לברר תלונות מהציבור בדבר פעולה של מבטח או של סוכן ביטוח בענייני ביטוח.

הממונה רשאי להורות למבטח, לרבות כלל המבטחים לתקן ליקוי שגילה בין ביחס למקרה מסוים ובין בדרך כלל.

הממונה מוסמך לדרוש מהמבטח תיקון של פגמים שמצא בהתנהלות המבטח, תוך תקופה שפירש בהודעתו. אם הממונה סבור לאחר תום תקופה שקבע, כי הפגמים לא תוקנו כנדרש, הוא רשאי, בתנאים הקבועים בחוק הפיקוח, להורות למבטח שיימנע מסוגי פעולות, לאסור על חלוקת דיבידנד או על מתן הטבות לדירקטורים, למנהלי עסקים, לעובדים או לסוכני ביטוח. למען שמירה על יציבות המבטח מוקנית לממונה סמכות, בתנאים הקבועים בחוק להתלות או להגביל סמכותו של דירקטור, להשעות דירקטור של המבטח או מנהל עסקים שלו לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים, למנות מנהל מורשה לעסקי המבטח ולמנות מפקח מיוחד להנהלת המבטח.

בתיקון חוק הפיקוח במסגרת חקיקת ועדת בכר, עוגנה במפורש סמכותו של הממונה להוציא חוזרים, אשר בהם רשאי הממונה ליתן הוראות בנוגע לדרכי פעולתם וניהולם של מבטחים וסוכני ביטוח, של נושאי משרה בהם ושל כל מי שמועסק על ידם - הכל כדי להבטיח את ניהולם התקין ואת השמירה על עניינם של המבוטחים או הלקוחות, ובכדי למנוע פגיעה ביכולתו של מבטח לקיים את התחייבויותיו.

בשלהי 2014 התקבל תיקון בחוק הפיקוח, שעיקרו הוא החלפת סעיף 40. לפי הנוסח החדש של הסעיף שחל מיום 1.1.2015 - 30 ימי עבודה לפני המועד שבו הוא מבקש מבטח להנהיג תכנית ביטוח חדשה, שינוי בתכנית ביטוח קיימת, את תנאי הביטוח, דמי הביטוח או עניין אחר הנוגע במישרין לתכנית הביטוח שעליו הורה הממונה ("השינוי") עליו ליתן לממונה הודעה על כך. ההודעה תכלול פרטים שקבע הממונה והיא תוגש באופן שהוא יורה. אם בתוך 30 ימי העבודה האמורים הממונה הודיע על התנגדותו לשינוי בתכנית הביטוח לא ינהיג המבטח את השינוי. בנוסף רשאי הממונה לתת הוראות שונות בהקשר האמור, לרבות הקביעה שהנהגת שינוי מסוים יהיה טעון אישור בכתב ומראש על ידי הממונה.

סעיף 40 החדש מקנה לממונה סמכות להורות על הפסקת הנהגתה של תכנית ביטוח מסוימת וזאת לאחר ששקל את הפגיעה האפשרית של מבטח כתוצאה מכך ובשים לב למכלול התנאים בתכנית ולאפשרות להתאימה לשינוי.

עוד קובע סעיף 40 שהממונה רשאי מטעמים מיוחדים שיירשמו, לאחר ששקל את הפגיעה האפשרית במבטח בשל כך, להורות למבטח להפסיק את הנהגת התכנית לגבי פוליסות קיימות שהוצאו לפני מתן ההוראה. סמכות זו מוגבלת בתנאים מסוימים והיא לא תחול על מה שכבר בוצע בפוליסה, עד ליום מתן ההוראה.

הממונה רשאי לתת הוראות לגבי כל ענפי הביטוח או לגבי ענפים מסוימים או לגבי תכניות מסוימות בדבר דמי ביטוח, למעט שיעורם - וכן לעניין תנאי ביטוח בתכנית ביטוח וניסוחם - ובלבד שהן לא קובעות את כלל תנאיה של תכנית הביטוח (אינן פוליסות תקניות מלאות). הוראות הממונה לא יסתרו הוראה שאין להתנות עליה בחוק חוזה הביטוח.

תיקונים שהוכנסו לחוק הפיקוח בעקבות חקיקת בכר והסדרים נוספים, הנוגעים להסדרת המשטר התאגידי של גופים מוסדיים, כולם או חלקם:

התיקונים שהוכנסו לחוק הפיקוח הנוגעים להסדרת המשטר התאגידי של מבטחים כוללים, בין היתר, את ההוראות הבאות:

- א. הורחבו והוחלו גם על מבטחים שאינם חברות ציבוריות וחברות מנהלות חלק מהכללים החלים לגבי אורגנים, נושאי משרה ומנגנוני בקרה בחברות ציבוריות.
 - ב. נקבעו כללים וחובות מינוי של אקטואר ומנהל סיכונים בחברות אלו. מינוי חלק ממלאי התפקידים בחברות אלו כגון מנכ"ל, דירקטור, מבקר פנים ונושאי משרה אחרים שנמנו בהוראות הממונה, טעון אישור מראש של הממונה קודם למינוי, ולממונה הוענקה הסמכות לקבוע כללים לעניין הרכב הדירקטוריון, ועדות השקעה, כשירות חבריו, דרכי עבודתו ונושאים שיידונו בו ובוועדותיו.
 - ג. הורחבו סמכויות הפיקוח של הממונה בכל הקשור לניהול תקין של חברות הביטוח וחברות מנהלות וסמכויות או הוראות שקודם לכן ניתנו מכוח חקיקת משנה הועלו לדרגה של חקיקה.
 - ד. הורחבה הסמכות להטיל עיצומים כספיים וקנסות אזרחיים מבלי להיזקק להגשת כתב אישום וכן הוגדלו במידה ניכרת סכומי הקנסות.
 - ה. נקבעו הוראות שעבירה עליהן מהווה עבירה פלילית והורחבה אחריות נושאי משרה למניעת עבירות.
- בעקבות התיקונים שהוכנסו לחוק הפיקוח כאמור לעיל, פרסם הממונה מספר חוזרים שמטרתם חיזוק מנגנוני הבקרה הפנימית בגופים המוסדיים המנהלים כספי ציבור שעיקרם הם:

ביום 21.8.2016 באמצעות תיקון בחוק הפיקוח הוקמה רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון, אשר הינה רשות עצמאית, בראשה עומדת הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון. ביום 1.11.2016 החלה הרשות לפעול. מטרת הקמת הרשות היא לשם קיום הסדרה ופיקוח יעילים ואפקטיביים על גופים מוסדיים ועל מתווכים פיננסיים הפועלים בהם, שתכליתם העיקרית - שמירה על ענייני ציבור המבוטחים והחוסכים. לשם כך הוקנו לרשות מספר סמכויות נוספות שהיו בעבר בידי שר האוצר או בידי וועדת הכספים של הכנסת.

תקנות הפיקוח על עסקי הביטוח (פרטי דין וחשבון) התשנ"ח - 1988

תקנות הפיקוח על עסקי הביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח – 1988 קובעות את ההוראות החלות על המבטח בדבר תוכנם ופרטיהם של הדוחות הכספיים השנתיים והדוחות הכספיים לתקופות ביניים, ואת העקרונות החשבונאיים לעריכתם.

פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש] התש"ל - 1970

פקודת הביטוח מסדירה את ההרשאה לעסוק בביטוח רכב חובה, את תנאיה של הפוליסה וכן הוראות שונות ביחס לפוליסה. מכוח פקודה זו התקין שר האוצר תקנות הקובעות את פעולתו של הביטוח השיוורי,

מנהל ההסדר והמאגר וכן את ההקמה והניהול של מאגרי מידע לאיתור הונאות ביטוח. תעריפי הביטוח החלים על המאגר נקבעו מכוח תקנות שהותקנו לפי פקודת הביטוח.

ביום 28.12.2017 פורסם תיקון בפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש] (מס' 22), התשע"ז-2017 בו נקבע, בין היתר, לתקן את סעיף 9 לפקודה כך שיאפשר למבטחים להוציא תעודת ביטוח באמצעים אלקטרוניים תוך ביטול החובה לקיום תעודת ביטוח מקורית אחת ומתן הסמכה לרשות לקבוע הוראות בדבר המצאת תעודת הביטוח למבטח ושמירת תעודות הביטוח בידי המבטח. כמו כן, נוכח ביטול האיסור על הפקה של יותר מתעודת ביטוח אחת, מוצע לבטל את סעיף 27 לפקודה הקובע כי בעל הפוליסה יחזיר למבטח את תעודת הביטוח שבוטלה. תחילת התיקון היא תשעה חודשים מפרסומו של החוק, כאשר ניתנה לשר האוצר הסמכות לדחות את התחילה לתקופה של עד 18 חודשים אם נוכח כי נדרש פרק זמן נוסף להיערכות ליישום התיקון האמור.

ביום 20 בפברואר 2020 פרסם הממונה טיוטה שנייה לתיקון הוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי) (תיקון מס' 2), התש"פ-2020, במסגרתה מוצעים, בין היתר, תיקונים בדבר התאמת הוראות הפוליסה התקנית לתיקון האמור בפקודת הביטוח, אשר ביטל את החובה על קיומה של תעודת ביטוח מקורית אחת ומאפשר למבטחים להנפיק תעודת ביטוח באמצעים דיגיטליים ובכלל זאת ביטול חובת המבוטח להשיב את התעודה המקורית למבטח כתנאי לביטול הפוליסה והשבת דמי הביטוח היחסיים. לפי המוצע, מועד תחילתן של הוראות אלה יהיה שלושה חודשים מיום פרסומן כחוזר. ראה גם [סעיף ב'](#) בחלק עדכוני חקיקה, טיוטות חקיקה, פסיקה, ניירות עמדה ואחרות בתקופת הדוח להלן.

ביום 18 ביוני 2018 התקבל בכנסת החוק לתיקון פקודת ביטוח רכב מנועי (מס' 23), התשע"ח-2018, המתקן את סעיף 7א(ב) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970, כך שמיום 1 ביולי 2018 ועד ליום ה-30 ביוני 2020 מרכיב ההעמסה הצפוי למימון העלות לביטוח אופנועים במסגרת הפול יהיה בין 5.5 אחוזים לבין 8.5 אחוזים מעלות הסיכון הטהור ("**מרכיב ההעמסה**"). ואילו מיום ה-1 ביולי 2020 מרכיב ההעמסה יהיה בין 5.5 אחוזים ל-8 אחוזים מעלות הסיכון הטהור - וזאת במקום בין 5.5 אחוזים לבין 6.5 אחוזים שהיו נהוגים עד לתיקון בחוק.

חוק חוזה הביטוח התשמ"א - 1981

חוק חוזה הביטוח, התשמ"א - 1981 מסדיר עניינים שונים ביחסים החוזיים שבין מבטח למבוטח. חוזה ביטוח הוא חוזה בין מבטח למבוטח המחייב את המבטח, תמורת דמי ביטוח, לשלם בקרות מקרה הביטוח, תגמולי ביטוח למוטב. נכרת חוזה ביטוח, על המבטח למסור למבוטח מסמך חתום המפרט את זכויות הצדדים וחיוביהם (להלן - "פוליסה") אלא אם נהוג באותו סוג ביטוח שלא להוציא פוליסה. חוק חוזה הביטוח קובע הוראות, בין היתר, לעניין חובת הגילוי החלה על המבוטח ותוצאות הפרתה, תקופת הביטוח, הדרכים והמועדים לביטול חוזה ביטוח, תוצאות של שינויים בסיכוני הביטוח, המועדים לתשלום דמי הביטוח ולתשלום תגמולי הביטוח, תקופת ההתיישנות של התביעה לתגמולי ביטוח. הוראות רבות בחוק חוזה הביטוח, אינן ניתנות להתנאה. תחולת חוק חוזה הביטוח על פוליסת ביטוח רכב חובה,

היא בכפוף להוראותיה של פקודת הביטוח - מכאן שהוראותיו הצרכניות של חוק חוזה הביטוח מוקחות במידה מסוימת לגבי ביטוח רכב חובה.

חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה – 1975 ("חוק הפלת"ד") וכן התקנות והצווים שהותקנו

מבוח

ביום 8.7.2013 פורסמה מטעם הממשלה הצעת חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (תיקון מס' 25), התשע"ג- 2013 שעיקריה, שינוי בהגדרה "תאונת דרכים" כאשר מוצע למחוק את החזקות המרבות ולהותיר את ההגדרה הבסיסית, היינו, "מאורע שבו נגרם לאדם נזק גוף עקב שימוש ברכב מנועי למטרות תחבורה" בניגוד לנוסח הקיים הכולל שלושה מצבים שנחשבים לתאונת דרכים, אף שאינם מהווים תאונה. מוצע לתקן את ההגדרה: "שימוש ברכב" במטרה להקל על קריאתה והבנתה ולשם הבהרה, כי פעולות שנעשו לפני תחילת הנסיעה, אשר לא נועדו לאפשר נסיעה, כגון: סילוק מכשולים, קשירת חפצים וכיוצא בזה אינם מהווים שימוש ברכב מנועי. כמו כן, מוצע לעגן את ההלכה הפסוקה בנוגע להגדרת "רכב" או "רכב מנועי" לפיה כשרותה של המכונה הניידת לנוע בכביש, תשמש כאבן בוחן לקבוע האם מדובר ברכב מנועי. בנוסף מוצע לעדכן בתוספת את רשימת כלי הרכב שאינם רכב מנועי לפי שינויי הזמן וההתפתחויות הטכנולוגיות. לא ניתן להעריך בשלב זה את ההשפעה התוספת הנ"ל על תוצאות החברה.

פוליסה תיקנית ותקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי

תש"ע - 2010

ביום 21.1.10 הפיץ הממונה את הנוסח המחייב של הפוליסה התיקנית ואת תיקון התקנות הנ"ל הנוגעות לתעודת הביטוח. "המאגר" פועל בהתאם.

ביום 20.2.2020 פירסם הממונה טיוטה שנייה לתיקון הוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי) (תיקון מס' 2), התש"פ-2020, במסגרתה מוצעים מספר תיקונים בפוליסה התיקנית, בין היתר, לאור התיקון בפקודת הביטוח המאפשר להנפיק תעודת ביטוח באמצעים דיגיטליים ובכלל זאת ביטול חובת המבוטח להשיב את התעודה המקורית למבטח כתנאי לביטול הפוליסה והשבת דמי הביטוח היחסיים. לפי המוצע, מועד תחילתן של ההוראות יהיה שלושה חודשים מיום פרסומן כחוזר. ראה גם פירוט במסגרת חלק סקירת החוזרים והטיוטות [להלן](#).

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(חישוב עתודות ביטוח כללי), התשע"ג- 2013

תקנות אלו מחליפות את תקנות הפיקוח על עסקי הביטוח (דרכי חישוב הפרשות לתביעות עתידיות בביטוח כללי), התשמ"ה- 1984. התקנות עוסקות באופן חישוב עתודות הביטוח, כך שישקפו באופן נאות והולם את ההתחייבויות הביטוחיות של המבטח.

הסכם תביעת שיבוב עם המוסד לביטוח לאומי

על פי סעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) התשנ"ה – 1995, מוקנית למוסד לביטוח לאומי ("מל"ל") זכות תביעה מצד שלישי להשבת גמלאות ששולמו או שישולמו על ידי המל"ל, אם המקרה משמש עילה גם לחייב צד שלישי לפי פקודת הנזיקין או חוק הפלת"ד. בשנים 1978 ו- 1979 נחתמו הסכמים בין חברות הביטוח בישראל, לרבות המאגר (במתכונתו הקודמת במסגרת איגוד חברות

הביטוח), לבין המל"ל שנועדו להסדיר את מערכת היחסים המשפטית הנובעת מכך. המל"ל הודיע על ביטול ההסכם האמור שנכנס לתוקפו לגבי המאגר ביום 20 בפברואר 2010 (לגבי תביעות שיבוב הנובעות מתאונות שאירעו ממועד זה ואילך) תוך שהוא מזמין את חברות הביטוח לנהל משא ומתן לקביעת הסדר חדש. ביום 1 בספטמבר 2014 נחתם הסכם חדש עם המל"ל לבין הפול, שבעיקרו כולל את מירב התנאים שהיו בהסכם הישן. ההסכם מבוסס על נוסח ההסכם שגובש בין האיגוד לבין המל"ל במסגרת המו"מ המשותף שקיבל את פטור הממונה על הגבלים עסקיים. תוקפו של ההסכם הוא לשנה והוא יוארך מאליו לשנה נוספת מעת לעת בכפוף לכך שצד לא הודיע בכתב למשנהו שלושה חודשים לפני סיומו של ההסכם, על כך שאינו מעוניין להאריכו. החברה רשאית לבטל הסכם זה בהודעה מוקדמת מראש ובכתב של 3 חודשים.

במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018 מוצע לבטל את תחולתו של סעיף 328(א) לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 החל על המבטחים ביחס לתביעות שיבוב הנובעות מחוק הפלת"ד ולהוסיף את סעיף 328א. לפיו יעבירו המבטחים למוסד לביטוח לאומי מידי שנה, סכום שיקבע בתקנות ("סכום השיבוב הקבוע"). בחודש יוני 2019 פורסמה טיוטת תקנות הביטוח הלאומי (העברת סכום שנתי למוסד בעד תאונת דרכים), התשע"ט-2019, בה נקבע סכום השיבוב הקבוע שעל חברות הביטוח להעביר למל"ל החל משנת 2020 ואילך, אופן חלוקתו ועדכונו. כמו כן נקבע סכום השיבוב הקבוע ביחס לשנים 2014 עד 2018 (מסיבות משפטיות לא נקבע הסכום לשנת 2019). יצוין שהתקיים שימוע מול חברות הביטוח לעניין גובה השיעור שנקבע ביחס לעבר ולעתיד וכן לגבי אופן ההתחשבות. עדין לא פורסמה טיוטה חדשה או נוסח סופי של התקנות אשר טעון אישור של וועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, ראה גם [סעיף \(א\)](#) לעדכוני חקיקה וטיטות חקיקה ופסיקה בתקופת הדוח.

דיווח למל"ל על ניכויים מהפיצוי המשתלם לנפגע

במסגרת החוק לשינוי סדרי עדיפויות לאומיים (תיקוני חקיקה והשגת יעדי התקציב לשנים 2013 ו-2014), התשע"ג-2013, נקבע הסדר המחייב מבטח לדווח למל"ל על סכומים שנוכו מהפיצוי לנפגע (או שהיה רשאי לנכותם מהפיצוי) בשל גמלה ששילם או עתיד המל"ל לשלם לנפגע ואשר המל"ל רשאי היה לתבוע מהמבטח. תחילת ההסדר מיום 1 בינואר 2014 והוא חל על ביצוע ניכוי מאותו מועד ואילך. הסנקציה על אי דיווח היא הארכת תקופת ההתיישנות של תביעת המל"ל נגד המבטח. הפול החל לדווח למל"ל כאמור החל מיום 1 בינואר 2014.

חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2015-2016 תיקן את סעיף 328 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) תשנ"ה-1995, כך שהדיווח למל"ל יעשה באופן מקוון. כמו כן נקבע, כי תקופת ההתיישנות של תביעות המל"ל תחל ביום קבלת הדיווח או ביום בו נודע למל"ל על ההליכים בין הזכאי לבין המבטח לפי המוקדם ובלבד שלא תוגש תביעה ע"י המל"ל אם חלפו 15 שנים מיום המקרה. תוקף השינוי הוא מיום 1 בינואר 2016.

כמו כן, תוקן חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981, כך שהממונה יכול להטיל עיצום כספי על מבטח שלא דיווח למל"ל עפ"י ההוראות הנ"ל.

חוזרים וחקיקה בקשר לתעריפי המאגר

ביום 29 בספטמבר, 2016, פרסם הממונה חוזר ביטוח 2016-1-15 לתיקון להוראות החוזר מיום 7 בינואר, 2016. החוזר מתקן את תעריפי כלי רכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון החל מיום 1 בינואר, 2017. חוזר זה כולל הגדלת הפרמיה הממוצעת ברכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון, לעומת תעריפי מרץ 2016.

ביום 2 באוגוסט, 2016 פרסם הממונה חוזר ביטוח 2016-1-10 לתיקון הוראות החוזר המאוחד בענף ביטוח רכב חובה. החוזר הקטין את דמי הביטוח לאופנועים מסוג תלת אופן בשיעור של 12%. כמו כן, הוסיף הנחה של 3% עבור קיום של אחד מחמשת מרכיבי מערכות הבטיחות במידה שקיימים באופנוע.

חוזר זה תוקן ביום 30 בנובמבר, 2016 (חוזר ביטוח 2016-4-19), אשר אמור להתאים את הסיכון הביטוחי לדמי הביטוח של אופנועים בעלי מערכות בטיחות המשמשים לכל נהג ולשני נהגים נקובים. תחולת החוזר מיום 1 בפברואר, 2017.

כמו כן באותו יום פרסם חוזר ביטוח 2016-1-9-2016 משתנים בענף ביטוח רכב חובה. חוזר זה כלל עדכון משתני הבטיחות באופנועים החל מ-1 באוקטובר, 2016.

יצוין כי מיום 1 ביולי 2018 ועד ליום ה-30 ביוני 2020 מרכיב ההעמסה הצפוי למימון העלות לביטוח אופנועים במסגרת הפול הוא בין 5.5 אחוזים ל-8.5 אחוזים מעלות הסיכון הטהור ואילו מיום ה-1 ביולי 2020 מרכיב ההעמסה יהיה בין 5.5 אחוזים ל-8 אחוזים מעלות הסיכון הטהור - וזאת במקום בין 5.5 אחוזים ל-6.5 אחוזים שהיו נהוגים עד לתיקון בחוק. יצוין כי לפי תקנה 15(1) לתקנות ביטוח השירוי, שיעור ההעמסה של כל כלי הרכב (כולל אופנועים) לא יכול לעלות על 8% מעלות הסיכון הטהור.

סקירת חוזרים וטיטות חוזרים של רשות שוק ההון ביטוח וחסכון שפורסמו בשנת הדוח והרלוונטיים לחברה:

להלן מפורטים חוזרים, טיטות חוזרים והנחיות של רשות שוק ההון ביטוח וחסכון (להלן- "הממונה/הרשות") שפורסמו מאז הדוח התקופתי האחרון והרלוונטיים לתחומי הפעילות של המאגר:

(א) בחודש מרס 2019 פרסם הממונה חוזר בדבר איסוף מידע סטטיסטי - פניות ציבור (3-9-2019). איסוף מידע סטטיסטי אודות כלל פניות הציבור המתקבלות אצל הגופים המוסדיים יאפשר לרשות לקבל מידע רחב יותר אודות פניות הציבור, לצורך איתור סוגיות הדורשות אסדרה ובחינת רמת השירות באשר לטיפול בפניות ציבור המתקבלות בגופים. בחוזר זה, בין היתר, פורטו הוראות לעניין סיווג פניות, איסוף ושמירת הנתונים ואופן הדיווח לממונה. תחילתן של הוראות חוזר זה החל מהדיווח ליום 31 בדצמבר 2019. במקביל לחוזר עודכנו גם ההוראות בחוזר המאוחד בדבר פניות ציבור- איסוף מידע סטטיסטי.

(ב) בחודש מאי 2019 פרסם הממונה חוזר בדבר אישור קיום ביטוח (6-1-2019). במסגרת חוזר זה נקבעו הוראות להסדרת התנהלות חברות ביטוח וסוכני ביטוח בהנפקת אישור קיום ביטוח.

תחילתן של הוראות חוזר זה ביום 1 בדצמבר 2019. בחודש ינואר 2020 פורסמה טיוטת תיקון לחוזר מחודש מאי 2019, בשל פניות שהתקבלו ברשות הנוגעות לצרכים שונים של ציבור המבוטחים אשר התגלו לאחר הנפקת אישורים בפורמט שנקבע במסגרת החוזר – לאורן מוצע לאפשר אישור ביטוח מסוג נוסף במקרים שבהם טרם קיימת התקשרות בין מבקש האישור לבין חברת הביטוח, תחילתן של הוראות הטיוטה מיום פרסומה כחוזר.

(ג) בחודש יולי 2019 פרסם הממונה חוזר גופים מוסדיים בדבר תיקון הוראות החוזר המאוחד חלק 1 שער 5, פרק 5 שכותרתו "תגמול" (2019-9-6). במסגרת חוזר זה עודכן חוזר מדיניות תגמול על תיקונו מחודש אוקטובר 2015 (2015-9-31), ושולב בחוזר המאוחד תחת פרק בנושא תגמול, יחד עם חוזר גופים מוסדיים 2009-9-4 גמול לדירקטורים חיצוניים בגופים מוסדיים מחודש מרס 2009. התיקונים בחוזר הם בין היתר, בעניינים: שינויים בהסדרי הדחייה, קביעת האפשרות להענקת תגמול משתנה לבעל תפקיד מרכזי על פי שיקול דעת, בהתחשב בטיב עבודתו ותרומתו של בעל התפקיד. בסכום שלא יעלה על שלוש משכורות. וכן נקבע ששינוי לא מהותי בתנאי התגמול של נושא משרה הכפוף למנהל הכללי לא יהיה טעון את אישור הדירקטוריון. תחילתן של הוראות חוזר זה ביום פרסומן.

(ד) בחודש יולי 2019 פרסם הממונה חוזר בדבר שירות ללקוחות גופים מוסדיים - תיקון (2019-9-7). חוזר זה מתקן את חוזר ביטוח 2011-9-7 "שירות ללקוחות גופים מוסדיים", כך שלחוזר התווספו הוראות שנועדו לשפר את טיב השירות הניתן ללקוחות הגופים המוסדיים, בין היתר, בשים לב לערוצי השירות הישירים שבמסגרתם ניתן שירות ללקוחות. תחילתן של הוראות חוזר זה 9 חודשים ממועד פרסומן, למעט ההוראות שבסעיף 7ג(א) בעניין שירות טלפוני שתחילתן ביום 25 ביולי 2019 (כאשר הותרה חריגה ממשך זמן ההמתנה של 15% מסך הפניות שהתקבלו במוקד הטלפוני במוצע שנתי - וזאת, לתקופת ביניים עד ליום 25 ביולי 2022).

(ה) בחודש נובמבר 2019 פרסם הממונה חוזר בדבר צירוף לביטוח - תיקון (2019-1-11). חוזר זה מעדכן את חוזר ביטוח 2016-1-7, מטרת חוזר זה היא לקבוע הוראות להסדרת התנהלות חברות ביטוח וסוכני ביטוח בעת צירוף לביטוח. תחילתן של הוראות חוזר זה ביום 17 בנובמבר 2019.

עדכוני חקיקה, טיוטות חקיקה, פסיקה, ניירות עמדה ואחרות בתקופת הדוח:

(א) ביום 22 במרס, 2018 פורסם חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018 (להלן - "חוק ההסדרים") במסגרתו חוקק סעיף 328א. לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן - "חוק הביטוח הלאומי") המבטל ממועד תחילתו את תחולת סעיף 328א(א) או 2א) לפי העניין לחוק הביטוח הלאומי על המבטחים ביחס לתביעות שיבוב הנובעות מחוק הפלת"ד, ומורה שחלף כך יעבירו המבטחים למוסד לביטוח לאומי מידי שנה, סכום גלובלי (להלן - "הסכום השנתי") שיקבע בתקנות שיתקין שר האוצר באישור וועדת העבודה והרווחה של הכנסת (להלן - "התקנות"). התקנות תקבענה, בין היתר, גם את אופן חישובו של הסכום השנתי, אופן עדכונו, חלוקתו בין המבטחים, המועדים להעברתו ואופן ההעברה. תחילת סעיף 328א. לחוק הביטוח הלאומי היא על תאונות דרכים

שיחולו מיום תחילת התקנות ואילך ועל תאונות דרכים שאירעו מה- 1 בינואר 2014 שהמוסד לביטוח לאומי לא הגיש עד ערב יום התחילה תביעה או דרישה לתשלום לגביהן לפי סעיף 328(א) או (א2) לחוק הביטוח הלאומי, לפי העניין.

ביום 12 ביוני 2019 פורסמה טיוטת תקנות הביטוח הלאומי (העברת סכום שנתי ממבטח למוסד בעד תאונות דרכים), התשע"ט-2019. במסגרת טיוטת התקנות נקבעו, כאמור, הסכומים שיועברו ע"י המבטחים למוסד לביטוח לאומי בגין השיבוב משנת 2020 ואילך, אופן חלוקתם בין המבטחים ועדכונים - וכן הוראות בדבר הסכומים, אשר צריכים המבטחים להעביר למוסד בגין מקרים שקרו בין השנים 2014-2018, אשר המל"ל לא הגיש לגביהם תביעות לפי חוק המל"ל - ואופן חלוקתם בין החברות. התקיים שימוע מול חברות הביטוח לעניין גובה השיעור שנקבע ביחס לעבר ולעתיד וכן לגבי אופן ההתחשבות. עדין לא פורסמה טיוטה חדשה או נוסח סופי של התקנות, אשר טעון אישור של וועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת.

(ב) בחודש פברואר 2020 פירסם הממונה טיוטה שנייה לתיקון הוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי) (תיקון מס' 2), התש"פ-2020. במסגרת תיקון זה מוצע לערוך, בין היתר, את התיקונים העיקריים הבאים:

1. התאמת הוראות הפוליסה התקנית לתיקון הפקודה אשר ביטל את החובה על קיומה של תעודת ביטוח מקורית אחת ומאפשר למבטחים להנפיק תעודת ביטוח באמצעים דיגיטליים ובכלל זאת ביטול חובת המבוטח להשיב את התעודה המקורית למבטח כתנאי לביטול הפוליסה והשבת דמי הביטוח היחסיים.
2. עדכון הפוליסה התקנית לאור ביטול תקנה 172א לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 ("תקנות התעבורה");
3. קביעת הוראות לעניין הודעת מבוטח על השבתה של הרכב אשר במסגרתה יוכל מבוטח ליהנות מהפחתת דמי הביטוח בתמורה להפחתת היקף הכיסוי הביטוחי.
4. עדכונים והתאמות בפוליסה לביטוח סחר – רכב חובה בתעודת הביטוח (טופס ב' לתוספת הראשונה וטופס ג' לתוספת השנייה);
5. הוספת פוליסה ותעודה לביטוח תו סוחר – רכב חובה (טופס ג' לתוספת הראשונה, וטופס ד' לתוספת השנייה). פוליסה לביטוח תו סוחר תכסה שימוש ברכב בעל לוחית זיהוי "במבחן", על ידי כל נהג שקיבל היתר מבעל הפוליסה להשתמש ברכב. מוצע לקבוע כי מועד תחילתן של הוראות אלה יהיה שלושה חודשים מיום פרסומן כחוזר סופי.

3.2 השקעות

למאגר אין השקעות מכל סוג שהוא, למעט ריביות מכספים שוטפים המופקדים בבנקים.

3.3 ביטוח משנה

נושא עריכת ביטוח משנה מסוג "עודף הפסדים" (EXCESS OF LOSS) נבחן בדירקטוריון התאגיד והוחלט שלא לערוך ביטוח משנה מהטעמים הבאים:

- (א) עלויות ביטוח המשנה גבוהות יחסית.
- (ב) פיזור הסיכונים של המאגר בין כל חברות הביטוח בישראל, אשר נושאות בהפסדי הפול (כאשר כל מבטח לפי שיקול דעתו יכול לרכוש ביטוח משנה גם ביחס לאחרייתו במסגרת המאגר).

3.4 הון אנושי

המבנה הארגוני של מנהלת התאגיד הינו בן 4 מחלקות בכפיפות למנכ"ל: מחלקת תביעות, מחלקת מערכות מידע, מחלקת כספים ומחלקת חיתום.

מצבת כח האדם בהתאם הינה כדלקמן:

31/12/17	31/12/18	31/12/19	
33	32	33	מחלקת תביעות
			מחלקת חיתום:
5	5	5	מנהלה
14	16	14	מוקד הפול- הפקה טלפונית
19	21	19	סה"כ מחלקת חיתום (כולל מוקד הפול)
3	7	9	מחלקת מערכות מידע (*)
5	5	5	מחלקת כספים ו-SOX
2	2	2	הנהלה
62	67	68	סה"כ

(*) במהלך 2018 הועברו 2 עובדי IT במיקור חוץ להיות עובדי החברה. 3 עובדי IT במיקור חוץ נוספים הועברו ביום 1/1/19 להיות עובדי החברה.

כל העובדים בתאגיד, לרבות נושאי משרה, מועסקים על פי הסכמי עבודה אישיים, בהם נקבעו תנאי ההעסקה והתנאים הנלווים הכוללים תשלום משכורת י"ג, ביטוח פנסיוני, קרן השתלמות, חופשה והבראה. התחייבויות התאגיד בגין סיום יחסי עובד מעביד מכוסות במלואן בפוליסת ביטוח ו/או מופרשות בספרי התאגיד.

מערכת השכר והתגמול לעובדי התאגיד מבוססת בעיקרה על התאמה בין רמת התגמול לתפקודו של העובד, ניסיונו ותרומתו למערכת והינה בהתאם למדיניות התגמול לעובדים ונושאי משרה בחברה (להלן: "מדיניות התגמול").

התגמול השנתי הוא אישי ומותאם למרכיבי התפקיד, לביצועים האישיים ולפוטנציאל האישי. התגמול מתקיים באמצעות כלים ניהוליים שונים כגון: העלאות שכר, בonus במטרה לשמר ולתמרץ את העובדים. למנהלים רכב צמוד באמצעות חוזי ליסינג.

היחס בין עלות העסקה של נושא משרה לבין עלות השכר הממוצעת ועלות השכר החציונית של העובדים בחברה נכון לסוף שנת 2019 הוא 3.29 ו-4.52 בהתאמה.

פרטים נוספים על נושאי משרה ותשלומים [בפרק 5 לדוח התקופתי](#) – פרטים נוספים.

להלן שינוי בדירקטורים ונושאי משרה בתקופת הדוח:

1. ביום 31 במרס, 2019 סיים מר אילן שמיר את כהונתו כמנכ"ל החברה. מר ערן כהן מונה כמנכ"ל במקומו של אילן שמיר החל מיום 1 באפריל, 2019.
2. ביום 31 באוגוסט, 2019 סיים פרופ' יהודה כהנא את כהונתו כאקטואר הממונה של החברה. מר אלון תמיר מונה כאקטואר ממונה של החברה החל מיום 1 בספטמבר, 2019.
3. ביום 30 ביוני, 2019 סיימה גב' דורית הנגבי את כהונתה כמנהלת מערכות מידע בחברה. מר אייל אלבלק מונה כמנהל מערכות המידע במקומה החל מיום 1 ביולי, 2019.
4. ביום 27 במאי, 2019 סיים מר יואב סגלוביץ את כהונתו כדח"צ בחברה. החל מיום 19 ביוני, 2019 מונה מר יעקב אלחדיף כדח"צ במקומו.
5. ביום 28 ביולי, 2019 סיים מר מוטי מור את כהונתו כדירקטור בחברה. החל מיום 18 באוגוסט, 2019 מונה מר שגיא יוגב כדירקטור במקומו.
6. ביום 22 באוקטובר, 2019 סיימה הגב' קרן גרניט את כהונתה כדירקטורית בחברה. החל מיום 27 בנובמבר, 2019 מונתה הגב' סיגל כהן כדירקטורית במקומה.

נושאי המשרה בתאגיד מונים 5 מנהלים. תגמולם, הכולל תגמול קבוע ותגמול משתנה, נקבע בהתאם למדיניות תגמול שאושרה ע"י דירקטוריון החברה ביום 23 בדצמבר 2019, אשר החליפה את מדיניות התגמול הקודמת שאושרה ביום 26 בדצמבר 2018.

להלן עיקרי מדיניות התגמול:

www.pool-act.org.il (ניתן לצפות במדיניות התגמול המלא גם באתר האינטרנט של החברה)

1. מדיניות התגמול – כללי

- 1.1. מדיניות התגמול של החברה נקבעה כדי להשיג את יעדיה של החברה, ובאופן שהתגמול על פיה יהווה תמריץ להגשמתם של יעדי החברה. בקביעת מדיניות התגמול ובמסגרת המטרה האמורה, נלקחה בחשבון אף השאיפה להגביר את תחושת ההזדהות של נושאי המשרה ויתר העובדים עם החברה ועם פעילותה, להגביר את שביעות הרצון והמוטיבציה שלהם בעבודתם ולעודד את הישגותם של נושאי המשרה והעובדים האיכותיים בחברה לאורך זמן.
- 1.2. מדיניות התגמול, כאמור, נקבעה בהתחשב, בין היתר, בשיקולים הבאים: קידום מטרות החברה, תכנית העבודה שלה ומדיניותה בראייה ארוכת טווח וכן בהתחשב בניהול הסיכונים שלה. כמו כן, נלקחו בחשבון היבטים כלל ארגוניים, כגון פערי תגמול רצויים בין דרגים שונים.
- 1.3. מדיניות זו נערכה בהתחשב במאפייניה המיוחדים של החברה, כפי שעולים מתקנות ביטוח רכב מנועי (הסדר ביטוח שיורי ומנגנון לקביעת התעריף), התשס"א-2001 ותקנון הפול (להלן: "הסכם הביטוח").
- 1.4. מובהר בזה, שאין במדיניות התגמול כדי לחייב את החברה להעניק בפועל לעובד או לנושא משרה תגמול כלשהו, והחברה רשאית בכל עת, לשנות את מדיניותה האמורה, בכפוף להוראות החוזר והדין.
- 1.5. מדיניות התגמול כשלעצמה לא תקנה לעובד או לנושא משרה בחברה זכות לקבל תגמול קבוע או משתנה - ועובד או נושא משרה לא יהיה רשאי לטעון כי המדיניות מעניקה לו זכות מוקנית כלשהי.
- 1.6. הדירקטוריון ידון אחת לשנה לפחות במדיניות התגמול הקבוע והמשתנה של נושאי המשרה ועובדי החברה האחרים.
- 1.7. מבלי לגרוע מהאמור בסעיף 1.6 לעיל, הדירקטוריון יאשר את מדיניות התגמול אחת לשלוש שנים לפחות.

2. מדיניות התגמול הקבוע לנושאי משרה

- 2.1. התגמול הקבוע נועד לתגמל את נושא המשרה עבור ההספק, איכות עבודתו, האחריות הזמן והמרץ שאותם הוא משקיע בביצוע תפקידו בחברה באופן שוטף וכן לאפשר לחברה לגייס ולשמר מנהלים ראויים ואיכותיים שיתרמו לביצועי החברה ולהשגת יעדיה ומטרותיה.
- 2.2. בנוסף, התגמול הקבוע נועד ליצור ולשמר מוטיבציה חיובית, ודאות ויציבות הן לחברה והן לנושאי המשרה.
- 2.3. התגמול הקבוע לנושא משרה ייקבע על פי השיקולים הבאים:
 - 2.3.1. השכלתו, כישוריו, מומחיותו, ניסיונו המקצועי והישגיו הקודמים של נושא המשרה, המלצות ומוניטין;
 - 2.3.2. תפקידו של נושא המשרה, תקופת כהונתו בחברה והסכמי תגמול / העסקה קודמים שנחתמו בין החברה לבין נושא המשרה;

- 2.3.3. התרומה השוטפת והמיוחדת של נושא המשרה לביצועי החברה והשגת יעדיה ומטרותיה ;
- 2.3.4. מידת האחריות ותחומי האחריות המוטלים על נושא המשרה בגין תפקידו בחברה ;
- 2.3.5. רצון החברה לשמר את נושא המשרה לאור כישוריו, ביצועיו, הידע שלו ו/או מומחיותו ;
- 2.3.6. הייחודיות ;
- 2.3.7. היות נושא המשרה מחזיק במשרת אמון והיקף השעות שהוא נדרש להשקיע לצורך ביצוע תפקידו ;
- 2.3.8. התייחסות לתנאי התגמול של נושאי המשרה האחרים בחברה וכן לתנאי התגמול המקובלים לנושאי משרה בגופים דומים ;
- 2.3.9. היחס שבין עלות תנאי הכהונה וההעסקה של נושא המשרה לעלות השכר של שאר עובדי החברה ושל עובדי קבלן המועסקים אצל החברה, ככל שקיימים, ובפרט היחס לעלות השכר הממוצעת ולעלות השכר החציונית של עובדים כאמור והשפעת הפערים ביניהם על יחסי העבודה בחברה ;
- 2.3.10. השיקולים הרלבנטיים שבסעיף 3.1 למדיניות.
- 2.4. השיקולים דלעיל אמורים לשקף את התגמול הקבוע במועד קליטתו של נושא המשרה בחברה ככל שהם רלבנטיים להגדרת תפקידו.
- 2.5. שינויים בתגמול הקבוע יהיו בהתאם לשיקולים דלעיל הרלבנטיים לתפקידו של נושא המשרה, תוך התחשבות במידת עמידתו בהם כפי שיאושר ע"י הדירקטוריון מעת לעת ובכפוף לאישורים ספציפיים של ועדת התגמול והדירקטוריון.
- 2.6. יובהר, כי לאור נתונים שהוצגו בפני ועדת התגמול והדירקטוריון עולה, כי היחס בין עלות תנאי ההעסקה של נושא משרה לבין עלות השכר של שאר עובדי החברה הוא סביר וזאת גם בהתחשב ביחס בין עלות העסקה של נושא משרה לבין עלות השכר הממוצעת ועלות השכר החציונית של העובדים בחברה – וכי אין לפערים האמורים השפעה שלילית על יחסי עבודה בחברה.
- 2.7. מעבר לשכר חודשי, התגמול הקבוע לנושאי המשרה עשוי לכלול את התוספות/ההטבות הבאות: משכורת 13, דמי הבראה, דמי חופשה, רכב צמוד וטלפון סלולארי על שם החברה לשימוש נושא המשרה. כמו כן, זכאים נושאי המשרה להפרשות סוציאליות המופקדות לפוליסות, לקרנות פנסיה והשתלמות ולקופות גמל שונות, כפי שהוסכם או יוסכם עמהם.
- 2.8. החזר הוצאות יכול שיהיה בגין: אש"ל, הוצאות אירוח באישור המנכ"ל, כנסים, ימי עיון, השתלמויות מקצועיות, נסיעות במסגרת העבודה בארץ וכן לחו"ל והחזר הוצאות בגין עלויות הכרוכות בשהייה בחו"ל זו וכדומה.
- 2.9. סכום התגמול הקבוע לנושא משרה בחברה (למעט המנכ"ל) - לרבות כל שינוי בו - יומלץ ע"י המנכ"ל בהתאם למדיניות זו ויהיה טעון אישור של ועדת התגמול והדירקטוריון. ואולם, ביחס לשינוי לא מהותי בתנאי תגמול של נושא משרה שכפוף למנהל הכללי יחול האמור בסעיף 10 למדיניות. (ראה 6 להלן).
- 2.10. סכום התגמול הקבוע למנכ"ל - לרבות כל שינוי בו - יומלץ ע"י יושב ראש הדירקטוריון, בהתאם למדיניות זו, ויהיה טעון אישור של ועדת התגמול והדירקטוריון.

3. מדיניות התגמול המשתנה לנושאי משרה

- 3.1. מעבר לתגמול הקבוע, כאמור לעיל, עשוי התגמול לנושא משרה לכלול גם תגמול משתנה. התגמול המשתנה ישקף את תרומת נושא המשרה להשגת יעדי החברה ויקבע בהתאמה לביצועי נושא המשרה למול היעדים שהוגדרו לו.
- 3.2. כללו תנאי תגמול לנושא משרה תגמול משתנה, יתקיים האמור להלן בסעיף זה.
- 3.3. קביעתו של רכיב משתנה, הענקתו ותשלומו יהיו תלויים בעמידה בקריטריונים ובמנגנון החישוב שנקבעו מראש.
- 3.4. תקופת המדידה לעניין התגמול המשתנה תהיה שנת הכספים האחרונה שחלפה.
- 3.5. המועד שבו ייקבע התגמול המשתנה יהיה סמוך לאחר פרסום הדוחות הכספיים המשקפים את התוצאות העסקיות של החברה ביחס לשנה הקלנדרית, אליה התייחסו הדוחות הכספיים.
- 3.6. התגמול המשתנה יקבע בהתאם למנגנון התגמול ובכפוף להוראות סעיף 3 זה.
- 3.7. התגמול המשתנה יחושב ממכפלת האחוזים שנקפו לטובת נושא המשרה בתקרת התגמול המשתנה שלהלן (הרלבנטית לנושא המשרה).
- 3.8. לכל נושא משרה יקבעו מראש לפחות שלושה יעדים (משתנים) שמשקלם יקבע במנגנון התגמול. דוגמאות ליעדים (משתנים): עמידה בתוכנית עבודה, תרומה לשיפור ניהול החברה, שיפור השירות ללקוחות, לרבות מדדי השירות, ייזום ויישום תכניות התייעלות, הקטנת ההפסדים של החברה וכיוצא בזה.
- 3.9. ואולם, על אף האמור, יכול שמשתנים שנקבעו מראש יכללו מרכיב של שיקול דעת, בהתחשב בטיב עבודתו ותרומתו של נושא המשרה, ובלבד שסכומו של מרכיב זה לא יעלה על שלוש משכורות חודשיות בשנה.
- 3.10. התגמול המשתנה לנושא משרה (זולת המנכ"ל) בגין שנה קלנדרית לא יעלה בכל מקרה על 3 משכורות חודשיות.
- 3.11. התגמול המשתנה למנכ"ל בגין שנה קלנדרית לא יעלה בכל מקרה על 4 משכורות חודשיות.
- 3.12. המשכורת בגינה יחושב התגמול המשתנה, לרבות מענק שימור, מענק חתימה, מענק פרישה ומענק תלוי ביצועים לטווח ארוך היא המשכורת הרגילה של נושא המשרה בחודש האחרון לשנה בגינה ניתן התגמול המשתנה, ללא נלוות כלשהן.
- 3.13. המנכ"ל ימליץ אחת לשנה לוועדת התגמול על היעדים (המשתנים) השנתיים שייקבעו עבור נושאי המשרה (זולת המנכ"ל) ויו"ר הדירקטוריון ימליץ על היעדים (המשתנים) השנתיים שייקבעו עבור המנכ"ל. היעדים (המשתנים) טעונים אישור של ועדת התגמול והדירקטוריון.
- 3.14. ביחס לבעל תפקיד מרכזי בפונקציית בקרה, תגמולו לא יושפע מביצועי גורמים שאת פעילותם הוא בודק או מבקר, ומדידת הביצועים שלו תתבסס על השגת יעדי מחלקתו.
- 3.15. המנכ"ל יחשב את האחוזים שיזקפו לטובת כל אחד מנושאי המשרה (זולת המנכ"ל) והיו"ר יחשב את האחוזים שיזקפו לטובת המנכ"ל - הן לפי תכנית התגמול והן לפי ההערכה האישית. המנכ"ל

יסכם ויחשב את המכפלה של סה"כ האחוזים בתקרת התגמול המשתנה לנושאי המשרה (מלבד המנכ"ל) והיו"ר יסכם ויחשב את המכפלה של סה"כ האחוזים בתקרת התגמול המשתנה למנכ"ל כאמור. המנכ"ל ו/או היו"ר בהתאמה יביאו את החישוב בפני ועדת התגמול והדירקטוריון לאישור תשלום המענק, אם ימצאו זאת לנכון.

3.16. החברה תהייה רשאית להחיל את ההוראות לקביעת תגמול משתנה גם על נושא משרה שהחל לעבוד בחברה לאחר תחילתה של שנה קלנדרית. במקרה בו יוחלט על מתן תגמול משתנה כאמור, בעת חישובו ייזקף לנושא המשרה החלק היחסי מהתגמול המשתנה (לו הוא זכאי) בהתאם לחלקיות השנה בה עבד בחברה - ובלבד שתקופת עבודתו באותה שנה קלנדרית עלתה על 3 חודשים.

3.17. נושא משרה שיחסי עובד מעביד נותקו עמו במהלך שנה קלנדרית, לא יהיה זכאי לקבלת התגמול המשתנה בגין אותה שנה. ואולם, בהתקיים נסיבות מיוחדות החברה תהייה רשאית לקבוע אחרת. אם יוחלט שנושא משרה כזה זכאי לתגמול משתנה, בעת חישובו ייזקף לנושא המשרה החלק היחסי מהתגמול המשתנה (לו הוא זכאי) בהתאם לחלקיות השנה בה עבד בחברה.

3.18. בכל מקרה, אם פוטר נושא משרה בנסיבות בהן הוא לא יהא זכאי לפיצויי פיטורין בהתאם לחוק – לא יהיה זכאי אותו נושא משרה לקבל את התגמול המשתנה, ככל שהייתה לו זכאות כזאת במועד הפיטורים.

3.19. מידת הציות לחוקים, עמידה בהוראות רגולטוריות ונהלי החברה בהסתמך, בין היתר, על דוחות ביקורת פנימית ודוחות של הממונה על הציות והאכיפה בחברה, יהוו חלק מהשיקולים לתוספת או הפחתת מרכיב שיקול הדעת בתגמול המשתנה לנושאי המשרה, ככל שהתקבלה על כך המלצה של המנכ"ל ביחס לנושאי משרה או המלצה של היו"ר ביחס למנכ"ל, לפי העניין.

3.20. בהתקיים נסיבות מיוחדות או אירועים חריגים רשאי הדירקטוריון בהמלצת ועדת התגמול להחליט שלא יוענק תגמול משתנה חלקי או מלא בגין שנה מסוימת. לעניין זה "נסיבות מיוחדות או אירועים חריגים" – נסיבות או אירועים כגון: תוצאות עסקיות חריגות לדעת הדירקטוריון, תחזית להרעה משמעותית במצב העסקי של החברה, צפייה לשינוי מבני של החברה.

3.21. על אף האמור לעיל, לא תהיה לנושא משרה זכות קנויה לקבל תגמול משתנה, גם אם עמד ביעדים ובמשתנים בהתאם למנגנון התגמול. בהמלצת ועדת התגמול, נתון לדירקטוריון שיקול דעת להורות שלא לשלם תגמול משתנה לנושא משרה או להפחיתו, למרות שעמד ביעדים (המשתנים) כאמור ובלבד שנימק את החלטתו – ובמקרה זה, לא תהייה לנושא המשרה טענה כלשהי בשל כך שלא קיבל את התגמול המשתנה

3.22. מבלי לגרוע מהאמור לעיל, אם יוטל עיצום כספי, בקשר לעניין שהוא בתחום אחריותו של נושא משרה, רשאי הדירקטוריון בהמלצת ועדת התגמול להחליט כי התגמול המשתנה של נושא המשרה האמור, יופחת או יישלל, גם אם עמד בביצוע היעדים שנקבעו לו.

3.23. בנוסף ובלי לגרוע מהאמור לעיל, נושא המשרה יחזיר לחברה את התגמול המשתנה שקיבל, בחלקו או במלואו, בהתאם לקביעת ועדת התגמול, בהתקיים אחד מאלה:

3.23.1. התגמול המשתנה שולם לו על בסיס נתונים שהתברר בדיעבד מוטעה לאחר שהנתונים הוצגו מחדש בדוחות הכספיים של החברה.

- 3.23.2. נושא המשרה היה מעורב בהתנהגות שגרמה נזק חריג לחברה, לרבות הונאה, או פעילות בלתי חוקית אחרת, הפרת חובת אמונים, הפרה מכוונת או התעלמות ברשלנות חמורה ממדיניות החברה נהליה וכלליה. לעניין זה: "נזק חריג" – בכלל זה – הוצאה כספית משמעותית בשל קנסות או עיצומים שהוטלו על החברה על ידי הרשויות או על פי פסק דין, פסק בורר הסדר פשרה וכיוצא בזה.
- 3.23.3. גובה הסכומים אותם ישיב נושא המשרה ייקבע ע"י וועדת תגמול, בין היתר, בשים לב לאחריות נושא המשרה, סמכויותיו ומידת מעורבותו ו/או על פי ההפרש בין הסכום שקיבל נושא המשרה לבין הסכום שהיה מתקבל לפי הנתונים הכספיים המתוקנים, אשר הוצגו מחדש בדוחות הכספיים של החברה ("סכום ההשבה").
- 3.24. לגבי נושא משרה, למעט המנכ"ל שוועדת התגמול קבעה שלא היתה לו השפעה מהותית על הנסיבות המפורטות בסעיף 5.23.1 לעיל, הנדרש להשיב תגמול משתנה באופן חלקי או מלא, תהיה החברה זכאית לקזז את סכום ההשבה מהתגמול המשתנה שטרם שולם לו, אם קיים וזאת בכפוף לכל דין.
- 3.25. החברה תנקוט בכל האמצעים העומדים לרשותה, בנסיבות העניין, להשבת סכומי השבה.
- 3.26. סכום ההשבה יהיה בר השבה במשך תקופה של 5 שנים ממועד הענקת התגמול המשתנה, לרבות לגבי רכיבים נדחים ("תקופת ההשבה") – ואולם, בסמכות וועדת התגמול להאריך את תקופת ההשבה בשנתיים נוספות, אם היא קבעה שנתקיימו נסיבות המחייבות השבה, כדלקמן:
- 3.26.1. החברה פתחה בהליך בירור לגבי כשל מהותי;
- 3.26.2. נודע לחברה שרשות מוסמכת פתחה בהליך בירור מינהלי או חקירה פלילית כנגד הגוף המוסדי או נושאי משרה בו;
- 3.26.3. על התקיימות נסיבות כמפורט בסעיפים 3.23.1 ו- 3.23.2 לעיל, ייערך דיווח לממונה תוך 30 ימי עסקים ממועד הקביעה כאמור על ידי וועדת התגמול. לדיווח יצורף הפרוטוקול מישיבת ועדת התגמול;
- 3.26.4. בתום כל שנה קלנדרית, תדווח החברה לממונה על אמצעים שננקטו להשבת סכומים ועל סכומים שהושבו, ככל שננקטו או הושבו.
- 3.27. כל תשלום של תגמול משתנה יהיה כפוף להסדרי דחייה, כדלקמן:
- 3.27.1. מהתגמול המשתנה לנושא המשרה בגין שנה קלנדרית יידחה, ויתפרש בשיטת הקו הישר על פני תקופה שלא תפחת משלוש שנים ("החלק הנדחה").
- 3.27.2. ואולם, על אף האמור בסעיפים 3.27 ו- 3.27.1 לעיל, החברה רשאית שלא לדחות תשלום של רכיב משתנה שהוענק לנושא משרה בשנה קלנדארית מסוימת, ובלבד שסך התגמול בגין שנה זו אינו עולה על התקרה לתשלום כהגדרתה בסעיף 32(17) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] וסך התגמול המשתנה אינו עולה על 40% מהתגמול הקבוע של נושא המשרה באותה שנה. מובהר, כי ההוראה האמורה תחול גם על תגמול משתנה לנושא משרה שנדחה בעבר וטרם שולם, כל עוד הוא עומד בשני הקריטריונים שפורטו.
- 3.27.3. תשלום החלק הנדחה מהתגמול המשתנה ישולם לנושא המשרה כאמור בסעיף 3.27.1 לעיל, אלא אם כן קבעה וועדת התגמול בהמלצת המנכ"ל כי לאור מצב החברה ראוי

לדחות את תשלומו. במקרה כזה ידחה תשלום החלק הנדחה לשנה העוקבת ויכול שידחה לשנה שלאחריה - וכן הלאה, אם כך יומלץ כאמור, אך לא יותר מ- 3 שנים קלנדריות רצופות.

3.27.4. סיום העסקה לא יביא לתשלום מוקדם של רכיבי תגמול שנדחו.

4. הודעה מוקדמת מענק פרישה ופיצויי פיטורים

4.1. בהמלצת ועדת התגמול רשאי הדירקטוריון לאשר תקופת הודעה מוקדמת לפרישת עובד, בכפוף לאמור להלן.

4.2. תקופת ההודעה המוקדמת בעת התפטרות או פיטורין הינה עפ"י דין, אלא אם נקבעה באופן פרטני תקופה ארוכה יותר ביחס לכל עובד, בין היתר, בהתייחס לאופי תעסוקתו ותקופת עבודתו בחברה.

4.3. במהלך תקופת ההודעה המוקדמת וככל שיידרש ע"י החברה לעשות כן, יהיה העובד מחויב לתת את השירותים הכלולים במסגרת תפקידו.

4.4. יובהר כי היה והוסכם עם העובד על זכאות כאמור, יהיה העובד זכאי לקבל את כל התנאים הנלווים שצוינו לעיל בתקופת ההודעה המוקדמת - והכל בהתאם למוסכם עמו ככל שהם מטיבים ביחס לדרישות הדין ובהתאם למדיניות זו.

4.5. בכל מקרה תקופת ההודעה המוקדמת של נושא משרה לא תעלה על תקופה של 6 חודשים ושל עובד שאינו נושא משרה לא תעלה על 3 חודשים.

4.6. בהמלצת ועדת התגמול רשאי הדירקטוריון לאשר מענק פרישה לנושא משרה בחברה. מינימום תקופת תעסוקה לקבלת מענק פרישה הינו - 5 שנות עבודה בחברה.

4.7. גובה מענק הפרישה לא יעלה על 6 משכורות, לפי המשכורת הרגילה האחרונה.

4.8. המנכ"ל ייתן את המלצתו לוועדת התגמול לגבי מענק הפרישה עבור נושא משרה בחברה (זולת המנכ"ל) ויו"ר הדירקטוריון ייתן את המלצתו לגבי מענק הפרישה עבור המנכ"ל.

4.9. ניתנה המלצה כאמור ע"י המנכ"ל או היו"ר, לפי העניין, אין לנושא המשרה (לגביו ניתנה ההמלצה) זכות קנויה לקבלת מענק הפרישה, אשר הענקתו נתונה לשיקול דעת מוחלט של ועדת התגמול והדירקטוריון.

4.10. יובהר שמענק פרישה יסווג כתגמול משתנה ויחולו לגביו ההוראות החלות על תגמול משתנה, לרבות ההוראות בדבר השבה כמפורט בסעיף 3.23 וההוראות בדבר הפחתת תגמול משתנה בנסיבות מיוחדות המפורטות בסעיף 3.20 במדיניות התגמול.

4.11. מענק הפרישה יהיה כפוף להסדרי דחייה כדלקמן - 50% מהתשלום של מענק פרישה משתנה יידחה ויתפרש בשיטת הקו הישר על פני תקופה של שלוש שנים ויהיה צמוד לעליית המדד - והכל כמפורט בסעיף 3.27 לעיל.

4.12. על אף האמור בסעיף הקודם לעיל, ככל שסך מענק הפרישה אינו עולה על סך של שלוש משכורות קבועות, לא יידחה תשלומו.

4.13. עובד שפוטר יהיה זכאי לפיצויי פיטורים לפי הדין, למעט אם הוא פוטר בנסיבות בהן הוא לא זכאי לפיצויי פיטורים בהתאם לחוק פיצויי פיטורים.

5. מענקים שאינם מותני ביצועים - מענק התמדה (שימור), מענק חתימה ומענק מיוחד

- 5.1. בהמלצת ועדת התגמול רשאי הדירקטוריון לאשר לעובד מפתח מענק התמדה (שימור) שלא יעלה על 6 משכורות חודשיות עבור תקופת התחייבות לעבוד בחברה למשך שנתיים לפחות, שישולמו ביום האחרון של תקופת ההתחייבות (בתנאי שיעבוד באותו יום), וזאת אם לדעת הדירקטוריון העובד חיוני ביותר ונדרש לביצוע יעדי ומשימות החברה ("מענק שימור").
- 5.2. מינימום תקופת תעסוקה לקבלת מענק התמדה הינו - 12 חודשי עבודה.
- 5.3. בהמלצת ועדת התגמול רשאי הדירקטוריון לאשר מענק חתימה בעד שנת עבודתו הראשונה של נושא משרה בחברה שלא יעלה על 3 משכורות חודשיות ("מענק חתימה").
- 5.4. הענקתם של מענק השימור ומענק חתימה תהייה בכפוף למגבלות החלות לפי הוראות הדין.
- 5.5. בהמלצת ועדת התגמול רשאי הדירקטוריון לאשר לנושא משרה מענק מיוחד שלא יעלה על 2 משכורות חודשיות בגין פעילות מיוחדת שאינה פעילות שוטפת, כגון: ביצוע פרויקטים ייחודיים ו/או עמידה באתגרים בלתי צפויים ו/או עבור ביצועים יוצאי דופן ותרומה מיוחדת להשגת יעדי החברה – וזאת אם ניתנה לכך המלצה על ידי מנכ"ל החברה או יו"ר הדירקטוריון, לפני העניין ("מענק מיוחד"). מובהר, כי המענק המיוחד לא יבוא במקום התגמול המשתנה וכי איננו כפוף לקביעת משתנים (יעדים) מראש, אך הוא כפוף למגבלות החלות על רכיב משתנה לפי הוראות הדין.

6. שינוי לא מהותי בתנאי התגמול של נושא משרה

על אף האמור במדיניות זו, שינוי לא מהותי בתנאי התגמול של נושא משרה הכפוף למנכ"ל כהגדרתו במדיניות זו, לא יהיה טעון אישור של הדירקטוריון או ועדת התגמול, אם אושר בידי המנכ"ל והוא תואם את הוראות מדיניות התגמול.

המאגר אינו עוסק בשיווק והפצה יזומים, אלא כאמור מוכר פוליסות למי שפונה אליו מתוך הנחה שהפונה למאגר לצורכי ביטוח לא בוטח ע"י חברת ביטוח⁶.

מכירת פוליסות המאגר מבוצעת בשלושה אופנים :

- מכירת ביטוחי אופנועים של הפול, שנעשית באמצעות חברות הביטוח.
 - מכירות ביטוח בשם המאגר בגין כל סוגי פוליסות הביטוח (אופנועים, כלי רכב פרטיים ורכבים אחרים) של הפול הנעשות ב- 8 סניפים (ירושלים, ת"א, חיפה, נתניה, ב"ש, נצרת, ערערה וכרמיאל). תקבולי הפרמיות במסגרת ביטוחים אלה, מופקדים בחשבונות המאגר בלבד וניהול התביעות מבוצע במחלקת התביעות של המאגר בדומה לביטוחי אופנועים באמצעות חברות הביטוח. 8 סניפי מנהל ההסדר מופעלים ע"י סוכנויות ביטוח. העמלות המשולמות למפעילי הסניפים הנ"ל, הינן מפרמיה נטו.
 - באמצעות מוקד טלפוני, המבצע מכירה של פוליסות לרכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון, אופנועים, טרקטורונים ונגררים.
- החל מחודש יולי 2017 הפול מפעיל ערוץ הפצה נוסף באמצעות אתר האינטרנט של החברה, שבו מבוטחי הפול יכולים לבצע הקמת הצעה בלבד לענפי רכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון ואופנועים בלבד. תשלום והפקה סופית מתבצעים באמצעות מוקד הפול.

לפירוט מספר כלי הרכב וותק הלקוחות, ראה חלק ב' סעיף 2.3.

3.6 ספקים ונותני שירותים

התאגיד רוכש מעת לעת מוצרים ושירותים בתחומים שונים לצורך תפעול עסקיו. התאגיד קשור עם מספר לא רב של נותני שירותים והוא בוחר בהם בהתאם לאיכות וטיב השירות המוצע על ידם, זמינותם וכדומה.

בדרך כלל ההתקשרויות הינן לתקופה בלתי קצובה ואינה כוללת הסדר בלעדיות. למאגר ספקי שירותים נלווים לסילוק תביעות ביטוח שהינם עורכי דין, חוקרים, מעתיקי תיעוד הנוגע לנפגעי תאונות דרכים ועוד. עלויות השירותים הללו נזקפות לעלות התביעה.

התאגיד קשור בנוסף גם עם מספר ספקי חומרה ותוכנה המספקים את החומרה והתוכנה. לחברה ספק משמעותי במסגרת שרותי מערכות מידע של החברה בתחום התוכנה והחומרה. לחברה קיימת תלות בספקים אלו.

עם הספקים נכרתו חוזים, ביניהם חוקרים, אוספי תיעוד רפואי, עו"ד חיצוניים ונותני שירותי חומרה ותוכנה. בנוסף קשור התאגיד בהסכם עם חב' לסינג לרכבי נושאי משרה בחברה ועובדים נוספים שזכאים לרכב מתוקף תפקידם.

⁶ההנחה מבוססת על כך שתעריפי הפול גבוהים לרוב במידה ניכרת מהתעריפים הרגילים ומאחר שחברות הביטוח לא מבטחות לפוליסות קצרות.

3.7 רכוש קבוע

למאגר אין רכוש וציוד. מערכות המחשב הן התוכנה והן החומרה וכן הריהוט המשרדי מתקבלות מהתאגיד המנהל של המאגר. ראה גם [באורים 6 ו-7](#) לדוחות הכספיים של התאגיד.

3.8 עונתיות

אין עונתיות בשיווק פרמיות במאגר. פרמיות המאגר, למעט אופנועים, מאופיינות באחוז ניכר של פרמיות לתקופה קצרה.

דמי ביטוח ברוטו בשנים 2017-2019 (באלפי ש"ח)

שנה	2019	2018	2017
רבעון ראשון	91,320	92,755	80,441
רבעון שני	111,166	110,640	99,704
רבעון שלישי	91,810	87,567	84,644
רבעון רביעי	98,720	96,769	91,242
סה"כ	393,016	387,731	356,030

3.9 נכסים בלתי מוחשיים

התאגיד מחזיק במאגרי מידע רשומים שונים, אשר במסגרתם אף מוחזקים הנתונים הנמסרים על ידי לקוחות המאגר. מידע האגור במאגרים אודות לקוחות, כולל מידע שנמסר על ידם בעת רכישת פוליסות המאגר, עקב טיפול בתביעות ביטוח וכיו"ב. כמו כן למנהל ההסדר מאגרים רשומים אודות ספקים, נותני שירותים, עובדי המאגר וכיוצ"ב פרטים אשר שמירתם במאגר ממוחשב מחויבת על פי הוראת דין. מאגרי המידע משמשים את המאגר בתפעול השוטף של עסקיו.

3.10 הליכים משפטיים

- א. לענין בקשות לאישור תובענות כייצוגית, ראה באור [14א'](#) לדוחות הכספיים של המאגר.
- ב. לענין עתירות והליכים משפטיים נוספים, שהוגשו כנגד החברה ראה באור [14ב'](#) לדוחות הכספיים של המאגר.
- ג. לענין הליך שנוהל בבית המשפט העליון בקשר לריבית היוון קצבאות ביטוח לאומי ראה באור [14ג'](#) לדוחות הכספיים של המאגר.

- סיכוני מאקרו

 - למצב הכלכלי במדינה השפעה בינונית על תוצאות המאגר.
 - התפרצות אינפלציונית ו/או פיחות עלולים להשפיע (השפעה בינונית) על עלות התביעות.
 - שינויים ברגולציה (השפעה גדולה).
 - שינוי בשיעורי ריבית ההיוון לצורך סילוק התביעות התלויות (השפעה גדולה)

- סיכוני ענפים

 - עלייה בתאונות דרכים וחומרתן (השפעה גדולה).
 - תקדימים משפטיים וחקיקה הנוגעים לתשלומי תביעות (השפעה גדולה).
 - שינויים מהותיים בתעריפי האשפוז בארץ (השפעה קטנה).
 - שינויים במדיניות ביטוח לאומי (השפעה בינונית).
 - גידול בפשיעה והונאות (השפעה בינונית).

- סיכונים ייחודיים למאגר

 - היות ותעריפי המאגר הינם תעריפים חסרים ונקבעים בלעדית ע"י הפיקוח על הביטוח, לכל שינוי בהקפאתם, להקטנתם ולאי התאמתם ישנה השפעה שלילית (השפעה גדולה) על תוצאות העסקיות של המאגר.
 - כניסת חברות ביטוח נוספות במכירת פוליסות אופנועים (שלא בשם המאגר) למבוטחים "טובים" והשארת המבוטחים בעלי סיכון רב לביטוח ע"י המאגר משפיעה שלילית על התוצאות העסקיות של המאגר.

- סיכונים תפעוליים

 - הפסד שנובע מכשל או אי התאמה של תהליכים, אנשים או מערכות פנימיות או כתוצאה מאירוע חיצוני לארגון (השפעה בינונית).
 - סיכוני סייבר (השפעה בינונית).
 - סיכוני מעילות והונאות (השפעה קטנה).

- הערה-

מידת ההשפעה של גורמי סיכון על פעילות החברה מהווה מידע צופה פני עתיד, המבוסס על אינפורמציה הקיימת במאגר נכון לתאריך הדוחות וכן כוללת הערכות או כוונות של המאגר. ההשפעה של המידע האמור על המאגר עלולה להיות שונה באופן מהותי מן התוצאות המשתמעות ממידע זה.

ניהול סיכונים במאגר אינו כמקובל בחברות ביטוח, וזאת מהסיבות כדלקמן:

- למאגר אין שיקול דעת בלקיחה או אי לקיחת סיכונים של מבוטחים בעייתיים היות ועצם פעילותו היא לקיחת מבוטחים, שכלל שוק הביטוח סירב לבטחם.
- תעריפי הפול אינם כלכליים ו/או אקטואריים מלאים, אלא מוכתבים בלעדית על ידי הרשות, כאשר ידוע שבחלקם מכסים רק חלק מהסיכון.
- אין למאגר השקעות מכל סוג שהוא ואי לכך אינו נחשף לסיכוני השקעות.
- אין למאגר ביטוח משנה כל שהוא בעיקר מהסיבה שהסיכונים במאגר, מעצם מבנהו, מתפזרים בין כל המבטחים בשוק.
- המאגר מבוסס על כך שחברות הביטוח חייבות לכסות את התשלומים שעל המאגר לשלם. מכאן שסיכוני הגביה נמוכים ביותר, הן לאור פיזור הנשיאה בסיכון והן לאור האחריות החילופית של קרנית למקרה שמבטח אינו מסוגל לעמוד בהתחייבויותיו.
- ניהול הסיכונים במאגר מתמצה בעיקר בהשגת היעד של הלימות התשלומים לנפגעים המכוסים על ידו (שלא ישולמו פיצויים ביתר) והקטנת סיכונים תפעוליים (מעילות והונאות).

לפרטים נוספים אודות ניהול סיכונים, ראה [באור 12](#) לדוחות הכספיים של המאגר.

3.12 הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה

אין למאגר הסכמים מהותיים עם גופים חיצוניים ו/או עובדים, שאינם במהלך העסקים הרגיל. כמו כן אין למאגר הסכמי שיתוף פעולה אסטרטגים למעט מבנה פעילותו והתנהלותו עם חברות הביטוח כפי שמתואר בסעיף 1.1 לעיל.

3.13 תחזיות אחרות והערכות לגבי עסקי החברה

- תעריפי המאגר, נקבעים בלעדית ע"י רשות שוק ההון ביטוח וחסכון. קביעה שתמשך גם בשנים הבאות.
- האוכלוסייה העיקרית של המאגר הינה מרבית בעלי האופנועים, האוכלוסיות הנוספות של המאגר הן בעלי רכב פרטי ובעלי רכב אחר שחברות הביטוח לא ביטחו. החברה לא צופה שינוי משמעותי באוכלוסייה המבוטחת בפול בשנה הבאה.
- החברה צופה בהמשך מגמת הגידול בחומרה של התביעות כפי שהוערכו לגבי שנות החיתום האחרונות.

- ראה גם באור [ג14](#) לענין עדכון ריבית קצבאות ביטוח לאומי והפרשות החברה לתביעות תלויות שבוצעה עקב כך.
- המשך גידול בשיווק פוליסות עם השתתפות עצמית תקטין את כמות התביעות שיפתחו, אך מנגד יגדיל את סכום התביעה הממוצעת.
- ראה [סעיף א'](#) לעיל בפרק עדכוני חקיקה בתקופת הדוח בקשר לכך שבמסגרת הצעת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018 מוצע לבטל את תחולתו של סעיף 328(א) לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 החל על המבטחים ביחס לתביעות שיבוב הנובעות מחוק הפלת"ד ולהוסיף את סעיף 328א. לפיו יעבירו המבטחים למוסד לביטוח לאומי מידי שנה, סכום שיקבע בתקנות. ביום 12 ביוני 2019 פורסמה טיוטת תקנות הביטוח הלאומי (העברת סכום שנתי ממבטח למוסד בעד תאוונות דרכים), התשע"ט-2019, במסגרתה נקבעו הסכומים שיועברו ע"י המבטחים למוסד לביטוח לאומי בגין סכומי השיבוב ואופן חלוקתם בין המבטחים. עדין לא פורסמה טיוטה חדשה או נוסח סופי של התקנות, אשר טעון אישור של וועדת העבודה הרווחה והבריאות.

4.1 מידע בדבר הדירקטורים החיצוניים

דירקטוריון החברה מונה 6 דירקטורים. מתוכם 2 דירקטורים חיצוניים (להלן- "דח"צ") בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז-2007 (להלן- "התקנות").
להלן עיקרי הפרטים אודות הדירקטורים החיצוניים של החברה נכון ליום פרסום הדוח (*):

שם הדח"צ :	יואב בן אור ת.ז. 059284380
חברותו בוועדות הדירקטוריון :	יו"ר וועדת ביקורת, יו"ר וועדת תגמול, יו"ר וועדת ציות ואכיפה.
השנה בה החלה כהונתו כדח"צ :	1.1.17
האם הוא בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית :	כן
האם הוא בעל כשירות מקצועית :	כן
האם הוא דירקטור חיצוני מומחה :	כן

שם הדח"צ :	יעקב אלחדיף ת.ז. 005537493 (**)
חברותו בוועדות הדירקטוריון :	חבר וועדת ביקורת, חבר וועדת תגמול, חבר וועדת ציות ואכיפה.
השנה בה החלה כהונתו כדח"צ :	19.6.19
האם הוא בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית :	כן
האם הוא בעל כשירות מקצועית :	כן
האם הוא דירקטור חיצוני מומחה :	כן

(*) לפרטים נוספים אודות הדירקטורים החיצוניים (השכלתם, תעסוקתם ב- 5 השנים האחרונות והתאגידים נוספים שבהם משמשים כדירקטורים, ראה פירוט בפרק פרטים נוספים על התאגיד [\(תקנה 26\)](#) בפרק ה' לדוח התקופתי.
(**) ביום 27 במאי, 2019 סיים מר יואב סגלוביץ את כהונתו כדח"צ בחברה. החל מיום 19 ביוני, 2019 מונה מר יעקב אלחדיף כדח"צ במקומו של מר יואב סגלוביץ.

4.2 מבקר פנים

4.2.1 שם המבקר הפנימי: גלי גנה, רו"ח.
תאריך תחילת כהונתו: אפריל 2003

למבקר הפנימי אין אחזקות בני"ע בחברה.
המבקר הפנימי אינו עובד התאגיד. בביקורתו הוא נעזר בצוות מיומן (רו"ח, אנשי

מערכות מידע, כלכלנים ומומחים לתחומים הנבדקים).

4.2.2 היקף העסקה -

המבקר וצוותו הועסקו בשנת 2019 בהיקף כולל של 1,380 שעות ביקורת כחלק מתכנית העבודה של הביקורת הפנימית. תכנית העבודה של הביקורת הפנימית מבוססת על סקר סיכונים לקביעת יעדי ביקורת. על בסיס הסקר מתגבשת ונקבעת תכנית עבודה רב שנתית ל- 4 שנים, אשר מתעדכנת בהתאם למסקנות מהשנה שחלפה, זאת לאור המלצות ההנהלה והמבקר הפנימי, ולאחר דיון בוועדת הביקורת. בשנת 2019, בוצע סקר סיכונים לקביעת יעדי הביקורת וגובשה תכנית עבודה רב שנתית לביקורת הפנימית לשנים 2020-2023. בידי הנהלת התאגיד, וועדת הביקורת והדירקטוריון אפשרות לסטות מהתוכנית שנקבעה או להרחיב את היקף התוכנית.

4.2.3 תגמול -

תגמול למערך הביקורת הפנימית הינו בשכר המשולם בהתאם לשעות העבודה. העלות לשעת עבודה הינה 200 ש"ח בתוספת מס ערך מוסף. עלות שכר הביקורת הפנימית הינה העלות למערך הכולל את כל אנשי הצוות. מדיניות הדירקטוריון הינה עצמאות ואי תלות הביקורת הפנימית. לדעת הדירקטוריון, השכר המשולם משקף את יעילות העבודה והוא מתפרס ומכסה צוות עובדים מגוון ואין בו פגיעה בעקרון אי התלות של המבקר.

4.3 רואה חשבון מבקר

רואי חשבון של החברה הינם משרד קוסט פורר גבאי את קסירר רואי חשבון, החל מחודש ינואר 2002. השותף מטעם משרד רואי החשבון הינו רו"ח ניר מרדכי.

הוצאות שכר הטרחה לרואי החשבון ופירוט שעות העבודה בגין עריכת דוחות כספיים, דוחות לשלטונות המס וביקורת SOX, הסתכמו כדלהלן:

שנת 2018	שנת 2019	
		שכר טרחה רו"ח (באלפי ש"ח וללא מע"מ)
180	190	שכר בגין שירותי ביקורת
20	15	שכר בגין שירותים הקשורים לביקורת
-	136	שכר בגין שירותים אחרים
		פירוט שעות עבודת רו"ח (במס' שעות)
865	889	שעות עבודה בגין שירותי ביקורת
60	55	שעות בגין שירותים הקשורים לביקורת
-	440	שעות עבודה בגין שירותים אחרים

בקורות ונהלים לגבי הגילוי (SOX 302):

בעקבות הנחיות שהוציאה הרשות לניירות ערך בארה"ב, במסגרת חוק ה"סרבנס אוקסלי" (Act of 2002 Sarbanes- Oxley), פרסם הממונה חוזרים המטילים על הגופים המוסדיים לצרף לדוחות הכספיים הצהרות של המנהלים בדבר נאותות הנתונים הכספיים המוצגים בדוחות הכספיים של החברה וקיומן ויעילותן של בקורות פנימיות, שנועדו להבטיח שמידע מהותי המתייחס לגוף האמור מובא לידיעתם.

בהתאם לאמור, החברה קיימה את ההליך הנדרש על פי סעיף 302 לחוק Sarbanes-Oxley, שכלל בחינה של תהליכי העבודה והבקורות הפנימיות בגוף המוסדי.

הנהלת החברה בשיתוף המנכ"ל ומנהל כספים של החברה העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את היעילות של הבקורות והנהלים לגבי גילוי של החברה.

על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה ומנהל הכספים שלה הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הינן יעילות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

הצהרות המנהלים בדבר נאותות הנתונים הכספיים המוצגים בדוחות הכספיים של החברה וקיומן ויעילותן של בקורות פנימיות ביחס לדוחות כספיים אלה מצורפות להלן.

אחריות בקרה פנימית על הדיווח הכספי (SOX 404):

הוראות SOX 404 מיושמות בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 2009-9-10 שעניינו "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי". בהתאם לחוזר החברה כללה בדוח השנתי הצהרה בדבר אחריות ההנהלה להקמה או לתחזוק של מערך ונהלי בקרה פנימית נאותים על הדיווח הכספי, וכן הערכה לתום שנת הכספים לגבי היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, שכלל בחינה של תהליכי העבודה והבקורות הפנימיות בחברה. בנוסף, מצורף להלן דוח רואי החשבון המבקר של החברה לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

הנהלת החברה מקיימת את ההליך הנדרש על פי ההנחיות האמורות, וביצעה בחינה של תהליכי העבודה והבקורות הפנימיות בגוף המוסדי.

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2019, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

פרק ב'

דו"ח הדירקטוריון

הצהרות (SOX)

דוח הדירקטוריון

דוח הדירקטוריון ערוך ומוצג כחלק מהדוחות הכספיים השנתיים של המאגר. הדוח סוקר את השינויים העיקריים בפעילויות השוטפות בשנת 2019. דוח הדירקטוריון הינו חלק בלתי נפרד מהדו"ח התקופתי על כל חלקיו, ויש לקרוא את הדו"ח התקופתי כולו כמקשה אחת.

1. תיאור המבטח

ראה פרק 1 תיאור עסקי המאגר - [חלק א'](#).

2. תיאור הסביבה העסקית ומגמות בענף הביטוח

ראה פרק 1 תיאור עסקי המאגר - [חלק ג'](#).

3. עתודות ביטוח

המאגר ממומן חודש בחודשו על ידי בעלי מניותיו ולכן אין השקעות כלשהן המניבות הכנסות מהשקעות. כתוצאה מכך תשלומי התביעות והערכות של תביעות תלויות בכל שנת חיתום נרשמות שנה בשנה כחלק שוטף מדוחות רווח והפסד של המאגר.

ההתחייבויות הביטוחיות חושבו על ידי האקטואר מר אלון תמיר (להלן: "האקטואר הממונה") לכל שנת חיתום. לשנים 1995-2007 חושבו בהתבסס על ההערכות הפרטניות של התביעות כפי שהוערכו על ידי מחלקת תביעות של המאגר ושל חברות ביטוח בגין תביעות בטיפולן. עבור השנים 2008-2018 הוערכו ההתחייבויות הביטוחיות לכל שנת חיתום תוך התבססות המודלים האקטואריים של האקטואר הממונה. לפירוט המודלים ראה [באור 18'](#) לדוחות הכספיים של המאגר.

החברה מיישמת החל מחודש ינואר 2015 את עמדת הממונה בקשר לנוהג המיטבי לחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי. ראה גם באור [3'א12](#) לדוחות הכספיים.

כמו כן, בחודש יוני 2016 פורסם תיקון לתקנות הביטוח הלאומי (היוון), התשל"ח-1978 ("התיקון") הכולל, בין היתר, עדכון של לוחות התמורה ושל שיעורי ההיוון לצורך חישוב הקצבאות שישולמו לנפגעי תאונות עבודה. ראה [סעיף 6](#) להלן.

4. צו הסדרי חציה

בחודש יולי 2001 הוצא צו ("צו חציה") החל על תאונות מיום 1.4.01 ואילך שקבע שאם אירעה תאונת דרכים שבה היו מעורבים אופנוע ורכב אחר, ישלמו המבטחים של הרכב האחר למבטחים של האופנוע 50 אחוזים מן הפיצויים על נזקי גוף כמשמעותם בחוק. ביום 4 בפברואר 2008 התקבל בכנסת תיקון לחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים התשל"ה - 1975 הקובע כי החל מיום 1 ביוני 2008 אחוז ההשתתפות הוגדל מ-50% ל-75%.

5. מצב עסקי התאגיד ותוצאות פעולותיו

- למאגר אין הון עצמי או דרישות להון עצמי כמוגדר בתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח, היות והחברות המשתתפות במאגר, קרי חברות הביטוח, נושאות במלוא התחייבויותיו של המאגר ולמלוא תזרים המזומנים של המאגר (כאמור מדובר בביטוח משותף ודרישות ההון ממילא באות לידי ביטוי בכל חברה וחברה), לפיכך המאגר אינו נדרש להחזיק בהון עצמי.
- סה"כ הדוח על המצב הכספי ליום 31 בדצמבר 2019 וליום 31 בדצמבר 2018 הסתכם ב- 3.2 מיליארד ש"ח ו- 2.9 מיליארד ש"ח בהתאמה.
- סה"כ עתודות ביטוח ותביעות תלויות, הסתכמו ב- 3.1 מיליארד ש"ח ב- 31 בדצמבר 2019 בהשוואה לסך 2.8 מיליארד ש"ח ב- 31 בדצמבר 2018. ראה גם [סעיף 3](#) לעיל.
- ההפסד הכולל בשנת 2019 הסתכם ב- 496.8 מיליוני ש"ח בהשוואה להפסד בסך 438.8 מיליוני ש"ח בשנת 2018. גידול של כ- 58 מיליוני ש"ח. הגידול נובע מחד מחיזוק עתודות הביטוח שהתבצע ע"י החברה בתקופת הדוח, ומאידך ביצעה החברה שחרור חלקי בסך של 127.1 מיליוני ש"ח מתוך ההפרשה לוינוגרד בתקופת הדוח למול חיזוק העתודות בסך של כ- 17.7 מיליון ש"ח אשתקד וזאת בעקבות פסיקת בית המשפט העליון מיום 8 באוגוסט 2019, אשר הותירה את ריבית ההיוון על 3% ואמצה את המלצות ועדת קמיניץ לעניין המנגנון לעדכון הריבית. ראה בהרחבה [בבאור 14ג'](#) לדוחות הכספיים של המאגר וכן ראה [סעיף 6](#) להלן.
- ההפסד בשנת 2019, הנובע מביטוחי אופנועים מסתכמים בסך 379.6 מיליון ש"ח והפסד מביטוחי כלי רכב אחרים הינו בסך 117.2 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד של 350.9 מיליון ש"ח והפסד בסך 87.9 מיליון ש"ח בהתאמה בשנת 2018. ראה גם [באור 3](#) לדוחות הכספיים של המאגר להתפלגות הפסד הפול לפי ענפים.
- להלן התפלגות המבוטחים בחברה במונחי חשיפה שנתיים:
בשנת 2019 כ- 69% ממבוטחי המאגר במונחי חשיפה שנתיים הינם אופנועים וכ- 26% הינם רכבים פרטיים ו- 5% כלי רכב אחרים לעומת שנת 2018, שבה כ- 67% מבוטחי המאגר במונחי חשיפה שנתיים הינם אופנועים וכ- 28% הינם רכבים פרטיים וכ- 5% הינם כלי רכב אחרים. ולעומת שנת 2017, שבה במונחי חשיפה שנתיים כ- 72% הינם אופנועים, כ- 23% הינם רכבים פרטיים וכ- 5% הינם כלי רכב אחרים.
- פרמיות שהורווחו (בניכוי עתודה לפרמיה שטרם הורווחה) בשנת 2019, הסתכמו בכ- 389 מיליוני ש"ח בהשוואה לסך של כ- 381 מיליוני ש"ח בשנת 2018, המהווים גידול של כ- 2.1%. פרמיות שהורווחו מפוליסות ביטוח אופנועים הסתכמו ב- 302.3 מיליון ש"ח וסך של כ- 86.7

מיליון ש"ח מביטוחי כלי רכב אחרים בשנת 2019, בהשוואה ל- 292.3 מיליון ש"ח וסך 88.7 מיליון ש"ח בהתאמה בשנת 2018.

פרמיות נטו ללא דמים הסתכמו בשנת 2018, בסך של כ- 362.6 מיליוני ש"ח בהשוואה לסך של כ- 358.2 מיליוני ש"ח בשנת 2018, גידול של 4.4 מיליון ש"ח (המהווים גידול של כ- 1.2%).

להלן התפלגות לפי ענפים של פרמיות נטו ללא דמים לשנים 2019 ו- 2018:

ענף	% מסה"כ 2019	פרמיה נטו 2019 (במיליוני ש"ח)	% מסה"כ 2018	פרמיה נטו 2018 (במיליוני ש"ח)	גידול (במיליוני ש"ח)	גידול ב-%
אופנועים	79%	284.9	77%	274.9	10.0	3.6%
רכב פרטי	16%	60.0	17%	60.9	(0.9)	(1.5%)
רכב אחר	5%	17.7	6%	22.4	(4.7)	(20.6%)
סה"כ	100%	362.6	100%	358.2	4.4	1.2%

- הוצאות הנהלה וכלליות בשנת 2019 לאחר זקיפת הוצאות ליישוב תביעות והוצאות רכישה הסתכמו ב- 16.2 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך 14.7 מיליוני ש"ח בשנת 2018. עיקר הגידול נובע, בין היתר, מגידול בהוצאות מיכון. ראה גם [באור 11](#) לדוחות הכספיים של המאגר.
- התוצאות העסקיות הינן לאחר שיבוב ועדכון של הערכות תביעות תלויות בגין צו חציה (ראה [סעיף הסדרי חציה](#) בתיאור עסקי המאגר חלק ב').

6. ריבית היוון קצבאות ביטוח לאומי

בהמשך לאמור בבאור 14ג' לדוחות הכספיים לשנת 2018, בדבר וועדה בין משרדית לבחינת ריבית ההיוון של הפיצויים בשל נזק לגוף בנוזיקין (להלן – "הוועדה") יצוין כי בחודש יוני הגישה הוועדה את המלצותיה הסופיות בנושא לבית המשפט העליון. ההמלצות כוללות קביעת שיעור ריבית היוון אחיד בשיעור 3% ומנגנון עדכון של שיעור הריבית בעתיד.

בחודש אוגוסט, 2019 ניתן על ידי בית המשפט העליון פסק דין בנושא בו נקבע כי שיעור ההיוון לפיצויים בשל נזקי גוף בנוזיקין ימשיך לעמוד על 3% תוך אימוץ מנגנון העדכון עליו המליצה הוועדה וזאת עד להסדרת הנושא בחקיקה. במסגרת פסק הדין הסכימו המבטחים כי שיעור ההיוון לצורך חישוב סכום ניכוי תגמולי המוסד לביטוח לאומי מאת המבוטחים יעמוד אף הוא על 3% וזאת בתקופת הביניים, עד לתיקון תקנות הביטוח הלאומי (היוון) תשל"ח - 1978 (להלן: "תקנות ההיוון"). לעומת זאת, עד לתיקון תקנות ההיוון יעמוד שיעור ההיוון לצורך תשלום תביעות שיבוב למוסד לביטוח לאומי, על ידי המבטחים, על השיעורים שנקבעו בתקנות ההיוון כמפורט בבאור 14ג' לדוחות הכספיים לשנת 2018.

בהתאם לכך ביצעה החברה אומדן של השפעת פסק הדין האמור. יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר, 2019 עומדת על סך של כ- 111.2 מיליון ש"ח וזאת עקב תביעות שיבוב של המוסד לביטוח לאומי כנגד החברה. ככל שיתוקנו תקנות ההיוון ייתכן עדכון של ההפרשה.

להלן, כאמור, יתרת ההפרשה בגין וינוגרד, כפי שנכללו בדוחות הכספיים של הפול (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2019	
מבוקר	מבוקר	
238.3	111.2	יתרת ההפרשה בגין וינוגרד

ראה גם [באור 14ג'](#) לדוחות הכספיים של המאגר.

7. תשלומים לנושאי משרה – באלפי ש"ח

סה"כ	הפרשות סוציאליות והטבות אחרות	סה"כ משכורות ומענקים		
716	150	566	מנהל/ת	1.
701	159	542	מנהל/ת	2.
658 (*)	175	483	מנהל/ת	3.
577 (*)	68	509	מנהל/ת	4.
527	137	390	מנהל/ת	5.

(*) כולל תשלומים לנושא משרה שהחל לכהן ולנושא משרה שסיים את תפקידו בתקופת הדוח. ראה גם [סעיף 11א'](#) להלן.

8. השפעת גורמים חיצוניים

ראה פרק 1 תיאור עסקי המאגר - [חלק ג'](#).

9. עדכוני חקיקה

ראה פרק 1 תיאור עסקי המאגר חלק ג' [סעיף 3.1](#).

10. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות והליכים משפטיים כנגד החברה

- לענין בקשות לאישור תובענות כייצוגיות שהוגשו כנגד החברה, ראה באור [14א'](#) לדוחות הכספיים של המאגר.
- לענין עתירות והליכים משפטיים נוספים שהוגשו כנגד החברה, ראה באור [14ב'](#) לדוחות הכספיים.

11. **שינויים בכהונת נושאי משרה וחברי הדירקטוריון בתקופת הדוח ואחריו**

- א. ביום 31 במרס, 2019 סיים מר אילן שמיר את כהונתו כמנכ"ל החברה. מר ערן כהן מונה כמנכ"ל במקומו של אילן שמיר החל מיום 1 באפריל, 2019.
- ב. ביום 31 באוגוסט, 2019 סיים פרופ' יהודה כהנא את כהונתו כאקטואר הממונה של החברה. מר אלון תמיר מונה כאקטואר ממונה של החברה החל מיום 1 בספטמבר, 2019.
- ג. ביום 30 ביוני, 2019 סיימה גב' דורית הנגבי את כהונתה כמנהלת מערכות מידע בחברה. מר אייל אלבלק מונה כמנהל מערכות המידע במקומה החל מיום 1 ביולי, 2019.
- ד. ביום 27 במאי, 2019 סיים מר יואב סגלוביץ את כהונתו כדח"צ בחברה. החל מיום 19 ביוני, 2019 מונה מר יעקב אלחדיף כדח"צ במקומו.
- ה. ביום 28 ביולי, 2019 סיים מר מוטי מור את כהונתו כדירקטור בחברה. החל מיום 18 באוגוסט, 2019 מונה מר שגיא יוגב כדירקטור במקומו.
- ו. ביום 22 באוקטובר, 2019 סיימה הגב' קרן גרניט את כהונתה כדירקטורית בחברה. החל מיום 27 בנובמבר, 2019 מונתה הגב' סיגל כהן כדירקטורית במקומה.

13. **אירוע לאחר תאריך המאזן - התפשטות נגיף הקורונה**

- בשבועות האחרונים מתרבים הדיווחים אודות הידבקות בנגיף "הקורונה" והתפשטות בעולם. על מנת להבטיח את הערכות החברה להתפשטות הנגיף בישראל נערכה החברה באופן הבא:
- החברה הבטיחה את המשך קיומם של תהליכי עבודה חיוניים.
 - החברה נערכה לעבודה מרחוק של עובדיה ומנהליה.
 - החברה שומרת על רציפות תפקודית ויכולת עמידה ביעדי השירות במקרה חרום.
- ביום ה- 16 במרס, 2020 נושא היערכותה של החברה לנגיף "קורונה" הועלה לדיון בדירקטוריון החברה שבו הוצגה היערכות החברה כאמור לעיל.
- נכון ליום חתימת הדוחות הכספיים לא היתה להתפשטות "הקורונה" השפעה על תוצאותיה הכספיים של החברה. נציין כי לא ניתן להעריך בשלב זה את ההשלכות העתידיות של נגיף "הקורונה" על דוחותיה הכספיים של החברה, אם בכלל.

המאגר הוקם כדי לספק ביטוח רכב חובה לכל פונה, אשר לא הצליח להשיג ביטוח רכב חובה ע"י חברת ביטוח.

תעריפי המאגר נקבעים על ידי הממונה על בסיס הערכת הסיכון הטהור הממוצע בשוק בתוספת שלא תפחת מ-25% - האמורה להתאים את תעריפי הסיכון הממוצעים בשוק לסיכונים הטמונים במבוטחים על ידי במאגר, וזאת בכפוף לכך שאם התעריף יוצר דמי ביטוח פרוהיביטיביים, ניתן להפחיתם כנגד סבסוד מתאים של השוק החופשי.

לפיכך האסטרטגיה העסקית של המאגר אינה מכוונת למקסם רווח, אלא מחד, להגיע לכדי איזון על ידי הקטנת ההפסדים, ככול שהדבר נתון בידי לאור הנסיבות שתוארו והכוחות המוגבלים העומדים לרשותו, ומאידך, לספק את ביטוח רכב החובה למי שלא יכול להשיגו אצל מבטח.

האמצעים בהם משתמש התאגיד המנהל את המאגר ליישום היעדים הנ"ל מבוססים על תהליכים ונהלים שנועדו לתת שירות נאות וזמין; לשם כך התאגיד מעמיד לרשות הפונים אליו מגוון אמצעים: אתר אינטרנט של החברה אשר זמין להפקת הצעות ביטוח, אשר גם כולל מידע כללי ואישי בכל עת; קבלת קהל ומתן שירותים בשמונת סניפינו הפזורים ברחבי הארץ; מוקד קשרי לקוחות הכולל מענה אנושי בשעות פעילות החברה וכן מענה ממוכן 24 שעות ביממה. בנוסף, וכחלק מזמינות הביטוח מאפשר התאגיד (בכפוף לדין) לחברות הביטוח או סוכניהן למכור ביטוח בשם המאגר תוך תקשורת ישירה למחשב התאגיד על מנת להפיק את הביטוח לאלתר (אם מתמלאים התנאים לכך).

במסגרת יישוב התביעות, שהוא נדבך מרכזי בפעילות המאגר, חותר התאגיד לתשלום תגמולי ביטוח המשקפים את המגיע לנפגע לפי הדין ובהתאם לממצאים, המידע והמסמכים שברשותו, כולל אלו שנמסרו לו על ידי הנפגע או בגינו.

האיומים על המאגר נובעים בעיקר מהעדר שליטה על התעריף, ובכלל זה תעריף שאינו מתאים ליעדי המאגר.

לפיכך, האסטרטגיה העיקרית של התאגיד המנהל היא לקבוע תכניות ששיגו את שתי המטרות המרכזיות של התאגיד המנהל, שנמנו לעיל, היינו: שירות יעיל וזמין לציבור הנזקק לביטוח באמצעות הפול ואיזון, ככל הניתן, בין הפרמיה לבין עלות הסיכון. הכל באופן שתכניות העבודה יישמו את הוראות הרגולציה החלות על הפול.

כמו כן, בחודש נובמבר 2019 אישר דירקטוריון הפול את חזון החברה "אנו מחויבים לניהול מיטבי של הסדר הביטוח השיווי עבור ציבור הלקוחות במקצועיות, הוגנות, יעילות ותוך חתירה לאיזון כלכלי".

15. במשך תקופת הדו"ח התקיימו 26 ישיבות של הדירקטוריון וועדותיו.

חברי הדירקטוריון מודים להנהלת החברה ועובדיה על תרומתם לעבודה המאומצת בפעילות של מאגר.

התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ
(מנהל ההסדר לפי הדין של הביטוח השורי)

ערן כהן - מנכ"ל

מיכאל קלמן - יו"ר הדירקטוריון

24 במרס, 2020

המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי- הפול הצהרה (certification)

אני, ערן כהן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי – הפול (להלן: המאגר) לשנת 2019 (להלן: הדוח).
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של המאגר לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. אני ואחרים במאגר המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של המאגר וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס למאגר, מובא לידיעתנו על ידי אחרים במאגר, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של המאגר והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של המאגר על דיווח כספי שאירע בחציון השני שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של המאגר על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים במאגר המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של המאגר, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של המאגר לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של המאגר על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי- הפול הצהרה (certification)

אני, רן מורה-צדק, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי – הפול (להלן: המאגר) לשנת 2019 (להלן: הדוח).
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של המאגר לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
 4. אני ואחרים במאגר המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של המאגר וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס למאגר, מובא לידיעתנו על ידי אחרים במאגר, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של המאגר והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של המאגר על דיווח כספי שאירע בחציון השני שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של המאגר על דיווח כספי; וכן-
 5. אני ואחרים במאגר המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של המאגר, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של המאגר לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של המאגר על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי- הפול

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, של המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי – הפול (להלן: המאגר) אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של המאגר תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של המאגר לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת המאגר בפיקוח הדירקטוריון, העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של המאגר על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2019, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של: "Committee of (COSO) Sponsoring Organizations of the Treadway Commission". בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2019, הבקרה הפנימית של המאגר על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

יו"ר הדירקטוריון : מיכאל קלמן

מנכ"ל : ערן כהן

מנהל כספים : רן מורה-צדק

תאריך אישור הדוח : 24.3.20

דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות

של התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ - בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - "הפול" (להלן "המאגר") ליום 31 בדצמבר, 2019, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission ("COSO"). הדירקטוריון והנהלה של המאגר אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של המאגר בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה- (Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981. בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, ושקבלת כספים והוצאת כספים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של החברה; ו- (3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, המאגר קיים, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר, 2019, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של המאגר לימים 31 בדצמבר, 2019 ו- 2018 ולכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2019 והדוח שלנו, מיום 24 במרס, 2020, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

פרק ג'

**המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי -
הפול**

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר, 2019

המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - הפול

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר, 2019

תוכן העניינים

ז'ב

2

דוח רואה החשבון המבקר

3

דוחות על המצב הכספי

4

דוחות רווח או הפסד

5

דוחות על תזרימי המזומנים

6-29

באורים לדוחות הכספיים

דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות
של התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ

ביקרנו את הדוחות המצורפים על המצב הכספי של המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - הפול (להלן - המאגר) לימים 31 בדצמבר, 2019 ו-2018 ואת דוחות רווח או הפסד ותזרימי המזומנים לכל אחת מהשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר, 2019, 2018 ו-2017. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של המאגר. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של בטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי ההנהלה של המאגר וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של המאגר לימים 31 בדצמבר, 2019 ו-2018 ואת תוצאות פעולותיו ותזרימי המזומנים שלו לכל אחת מהשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר, 2019, 2018 ו-2017, בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של המאגר ליום 31 בדצמבר, 2019 בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 24 במרס, 2020 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של המאגר.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב,
24 במרס, 2020

31 בדצמבר		באור	נכסים
2018	2019		
אלפי ש"ח			
4,346	4,523		הוצאות רכישה נדחות
2,818,451	3,133,939	ב'1	חלקן של חברות הביטוח בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, נטו
79,005	84,502		חברות ביטוח המשתתפות במאגר
-	1,163	5	התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ
1,322	111	4	חייבים ויתרות חובה
26,498	22,568		מזומנים ושווי מזומנים
<u>2,929,622</u>	<u>3,246,806</u>		סך כל הנכסים
התחייבויות			
2,823,223	3,138,740	8	התחייבויות בגין חוזי ביטוח
426	278		בניכוי - חלקה של קרנית בשם אבנר בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח (ביטוח משותף)
<u>2,822,797</u>	<u>3,138,462</u>		
352	-	5	התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ
40,000	40,000	6	פקדונות של חברות הביטוח המשתתפות במאגר
21,590	23,535		פרמיות מראש
44,883	44,809	7	זכאים ויתרות זכות
<u>106,825</u>	<u>108,344</u>		
<u>2,929,622</u>	<u>3,246,806</u>		סך כל ההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

24 במרס, 2020

רן מורה צדק מנהל כספים	ערן כהן מנכ"ל	מיכאל קלמן יו"ר הדירקטוריון	תאריך אישור הדוחות הכספיים
---------------------------	------------------	--------------------------------	----------------------------

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			באור	
2017	2018 אלפי ש"ח	2019		
330,615	381,017	388,961	<u>9</u>	פרמיות שהורווחו
138	139	204		הכנסות מימון
<u>330,753</u>	<u>381,156</u>	<u>389,165</u>		סך הכל הכנסות
711,621	795,220	858,548		תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו בניכוי - חלקה של קרנית בשם אבנר בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח (ביטוח משותף)
147	122	(49)		
711,474	795,098	858,597		תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר
8,192	10,190	11,164	<u>10</u>	עמלות והוצאות רכישה אחרות
12,283	14,669	16,230	<u>11</u>	הוצאות הנהלה וכלליות
<u>731,949</u>	<u>819,957</u>	<u>885,991</u>		סך הכל הוצאות
<u>(401,196)</u>	<u>(438,801)</u>	<u>(496,826)</u>		הפסד
הרכב ההפסד:				
(166,188)	(149,850)	(181,338)		נזקף לחובת חברות הביטוח
(235,008)	(288,951)	(315,488)		חלקן של חברות הביטוח בגידול בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, נטו
<u>(401,196)</u>	<u>(438,801)</u>	<u>(496,826)</u>		

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	2019
אלפי ש"ח		

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

(401,196)	(438,801)	(496,826)
235,008	288,951	315,488
166,188	149,850	181,338
-	-	-

הפסד
גידול בחלקן של חברות הביטוח בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
הפסד שנזקף לחובת חברות הביטוח

התאמות הדרושות להצגת תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת:

שינוי בנכסים והתחייבויות:

(1,732)	92	(1,515)
(1,631)	(12,805)	(5,497)
(186)	1,771	1,211
2,658	(2,784)	1,945
(755)	11,276	(74)
(1,646)	(2,450)	(3,930)
(1,646)	(2,450)	(3,930)
30,594	28,948	26,498
28,948	26,498	22,568

עלייה (ירידה) בתאגיד המנהל של המאגר הישראלי לביטוח רכב
חובה - הפול
עלייה ביתרת חברות הביטוח המשתתפות במאגר
ירידה (עלייה) בחייבים ויתרות חובה
עלייה (ירידה) בפרמיות מראש
עלייה (ירידה) בזכאים ויתרות זכות

מזומנים, נטו ששימשו לפעילות מפעילות שוטפת

שינוי במזומנים ושווי מזומנים

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1: - כללי

א. המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - הפול (להלן - המאגר) פועל כשותפות של חברות הביטוח בישראל בענף רכב חובה במטרה לבטח כלי רכב אשר חברות הביטוח אינן מבטחות לפי התעריפים הרגילים שנקבעו לכלי רכב מסוגם.

המאגר מתנהל על-פי תקנון המהווה חוזה בין כל המבטחים המשתתפים בביטוח המשותף. ביום 1 בינואר, 2002 הוקם מתוקף תקנות ביטוח רכב מנועי (הסדר ביטוחי שיורי ומנגנון לקביעת תעריף), התשס"א - 2001, התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ (להלן - התאגיד המנהל), שתפקידו לנהל את המאגר. כל הוצאות הניהול של התאגיד המנהל מחויבות למאגר.

בעלי המניות של התאגיד המנהל הינם כל חברות הביטוח בישראל המבטחות רכב חובה ושיעור החזקת כל אחד מהם בתאגיד המנהל נקבע לפי חלקו בשוק ביטוח רכב חובה.

ב. עד לשנת חיתום 2012, על פי תקנון החברה, חלקן של חברות הביטוח בכיסוי הביטוחי נקבע לכל שנת חיתום על-פי חלקה היחסי של כל חברה בענף רכב חובה בשנה קודמת. בחודש פברואר 2013 תוקן תקנון החברה, כך שחלקן של חברות הביטוח בכיסוי הביטוחי יקבע החל משנת חיתום 2013 על פי חלקה היחסי של כל חברה בענף רכב חובה בשנת החיתום השוטפת.

ג. הגדרות

בדוחות הכספיים אלה:

המאגר	- המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - הפול.
התאגיד המנהל	התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ.
צדדים קשורים	- כהגדרתם ב-IAS 24.
בעלי עניין	- כהגדרתם בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010.
הממונה	- הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.
חוק הפיקוח	- חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.
חוזי ביטוח	- חוזים לפיהם צד אחד (המבטח) לוקח סיכון ביטוח משמעותי מצד אחר (בעל הפוליסה), על ידי הסכמה לפצות את בעל הפוליסה אם אירוע עתידי לא ודאי מוגדר (מקרה הביטוח) ישפיע באופן שלילי על בעל הפוליסה.
התחייבויות בגין חוזי ביטוח	- עתודות ביטוח ותביעות תלויות.
פרמיות	- פרמיות לרבות דמים.
פרמיות שהורווחו	- פרמיות המתייחסות לתקופת הדוח.
מדד	- מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס הצגת הדוחות הכספיים

1. בסיס מדידה

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים על בסיס העלות, למעט ההתחייבויות הביטוחיות.

2. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים

דוחות כספיים אלו ערוכים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - IFRS).

כמו כן, הדוחות הכספיים נערכו בהתאם לדרישות הגילוי כפי שנקבעו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981 והתקנות שהותקנו על פיו.

3. מבנה הדיווח הנוכחי

הדוחות על המצב הכספי, הכוללים בעיקר את הנכסים וההתחייבויות של החברה, הוצגו לפי סדר נזילות ללא הבחנה בין שוטף ללא שוטף. הצגה זו מספקת מידע מהימן ורלבנטי יותר, כפי שנדרש בתקן חשבונאות - IAS 1.

4. מדיניות חשבונאית עקבית

המדיניות החשבונאית יושמה בדוחות הכספיים באופן עקבי בכל התקופות המוצגות.

ב. עיקרי האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים

אומדנים והנחות

בעת הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת ההנהלה להסתייע באומדנים, הערכות והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. השינויים באומדנים החשבונאיים נזקפים בתקופה בה נעשה השינוי באומדן.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים ואקטואריים, המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של החברה, נדרשת הנהלת החברה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת החברה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיזוניים ועל הנחות סבירות לרבות ציפיות לעתיד, ככל שניתנות להערכה, בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה, בין היתר, עקב שינויים רגולטוריים שפורסמו או צפויים להתפרסם בתחומי הביטוח ואשר קיימת אי וודאות באשר לאופן התממשותם והשלכותיהם.

להלן ההנחות העיקריות שנעשו בדוחות הכספיים בקשר לאי הודאות לתאריך הדיווח ואומדנים שחושבו על ידי החברה ואשר שינוי מהותי באומדנים ובהנחות עשויים לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים בשנה העוקבת.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

התחייבויות בגין חוזי ביטוח

ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח מבוססות על שיטות הערכה אקטואריות כמפורט בבאור 8 להלן.

ההערכות האקטואריות נעשות על סמך ניסיון העבר ומבוססות, בעיקר, על כך שדפוס ההתנהגות והתביעות בעבר מייצג את מה שיקרה בעתיד. השתנות בגורמי הסיכון, השתנות בתמהיל המבוטחים, בשכיחות האירועים או בחומרתם, וכן שינוי המצב המשפטי עשויים להשפיע באופן מהותי על גובה ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח. בהקשר זה ראה גם באור 12 (ה) להלן.

ג. 1. מטבע הפעילות ומטבע הצגה

מטבע הפעילות של המאגר ומטבע הצגה של הדוחות הכספיים הינו שקלים חדשים.

2. פריטים כספיים צמודי מדד

נכסים והתחייבויות כספיים הצמודים על פי תנאיהם לשינויים במדד מותאמים לפי המדד הרלוונטי, בכל תאריך הדיווח, בהתאם לתנאי ההסכם. הפרשי הצמדה הנובעים מההתאמה כאמור, נזקפים לדוח רווח או הפסד.

ד. חוזי ביטוח

1. פרמיות

דמי הביטוח בענף רכב חובה, בו פועל המאגר, נרשמים בעת פרעון הפרמיה הואיל והכיסוי הביטוחי מותנה בתשלום הפרמיה.

דמי הביטוח מתייחסים לתקופת ביטוח של עד שנה. ההכנסות מפרמיות ושינויים בפרמיה שטרם הורווחה, נרשמים בסעיף פרמיות שהורווחו.

דמי ביטוח מפוליסות שתחילת הביטוח שלהן לאחר תאריך הדיווח נרשמים כהכנסות מראש ומוצגים בסעיף פרמיות מראש.

ההכנסות שנכללו בדוחות הכספיים הינן לאחר ביטולים שנתקבלו מבעלי הפוליסות.

2. סעיף תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו ושייר כולל, בין היתר, סילוק ועלויות טיפול ישירות בגין תביעות ששולמו, הוצאות עקיפות לישוב תביעות, תלויות שאירעו בשנת הדוח וכן עידכון ההפרשה לתביעות התלויות ועלויות הטיפול הישירות בגינן שנרשמה בשנים קודמות.

3. התחייבויות בגין חוזי ביטוח והוצאות רכישה נדחות

עתודות הביטוח והתביעות התלויות הכלולים בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח והוצאות הרכישה הנדחות חושבו בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי) התשע"ג - 2013, הנחיות הממונה ושיטות אקטואריות מקובלות לחישוב תביעות תלויות, וזאת בהתאם לשיקול דעתו של האקטואר.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. חוזי ביטוח (המשך)

4. סעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח, מורכב מעתודת ביטוח ותביעות תלויות, כלהלן:
- 4.1 הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה (Unearned Premium Reserve) משקפת את דמי הביטוח המתייחסים לתקופת ביטוח שלאחר תאריך הדיוווח.
- 4.2 הפרשה לפרמיה בחסר (Premium Deficiency Reserve): הפרשה זו נרשמת במידה והפרמיה שטרם הורווחה (בניכוי ההוצאות הרכישה הנדחות) אינה מכסה את העלות הצפויה בגין חוזי הביטוח.
- 4.3 תביעות תלויות מחושבות לפי השיטות כמפורט להלן:
- (א) התביעות התלויות והוצאות עקיפות ליישוב תביעות מחושבות על בסיס הערכה אקטוארית שחושבה על ידי האקטואר הממונה של המאגר, מר אלון תמיר.
- (ב) שיבובי קל כבד בגין תביעות בהן מעורב אופנוע עם רכב אחר נלקחים בחשבון בבסיס הנתונים לפיו מחושבות ההערכות האקטואריות של התביעות התלויות.
- (ג) להערכת המאגר התביעות התלויות הינן נאותות, וזאת בהתחשב בכך שהתביעות התלויות מחושבות על בסיס אקטוארי ויתרן כוללת הפרשות מתאימות ככל שנדרש ל- IBNR.

5. בדיקת נאותות ההתחייבות בביטוח כללי

- החברה בוחנת את נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי על פי עקרונות הנוהג המיטבי כמפורט בבאור 12א' (3).
6. הוצאות רכישה נדחות כוללות עמלות לסניפים והוצאות הנהלה וכלליות בקשר עם רכישת פוליסות, המתייחסות לפרמיות שטרם הורווחו. הוצאות הרכישה מחושבות לפי שיעור ההוצאות בפועל או לפי שיעור תקני, שנקבע בתקנות הממונה, כאחוז מההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

ה. מזומנים ושווי מזומנים

מזומנים כוללים יתרת מזומנים לשימוש מיידי ופקדונות לפי דרישה. שווי מזומנים כוללים השקעות לזמן קצר ברמת נזילות גבוהה אשר ניתנים להמרה בנקל לסכומים ידועים של מזומנים ואשר חשופות לסיכון בלתי משמעותי של שינויים בשווי ואשר אינם מוגבלים בשעבוד.

ו. הפרשות

הפרשה בהתאם ל- IAS 37 מוכרת כאשר לחברה קיימת מחויבות בהווה (משפטית או משתמעת) כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, צפוי שיידרש שימוש במשאבים כלכליים על מנת לסלק את המחויבות וניתן לאמוד אותה באופן מהימן.

הפרשה בגין תביעות מוכרת כאשר לחברה קיימת מחויבות משפטית בהווה או מחויבות משתמעת כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, כאשר יותר סביר מאשר לא כי החברה תידרש למשאביה הכלכליים לסילוק המחויבות וניתן לאמוד אותה באופן מהימן.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ז. הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות הנהלה וכלליות מסווגות להוצאות עקיפות ליישוב תביעות הנכללות בסעיף תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח, להוצאות הקשורות ברכישה (הנכללות בסעיף עמלות והוצאות רכישה אחרות) וליתרת הוצאות הנהלה וכלליות אחרות הנכללות בסעיף זה. הסיווג נערך בהתאם לחישוב פנימי של החברה המבוססים על הוצאות ישירות שנזקפו והוצאות עקיפות שהועמסו.

ח. הכרה בהכנסה

פרמיות בביטוח כללי נרשמות כהכנסות על בסיס דוחות תפוקה חודשיים. ההכנסות מפרמיה ברוטו ושינויים בפרמיה שטרם הורווחה בגינה, נרשמים בסעיף פרמיות שהורווחו, ברוטו.

פרמיות בענף רכב חובה נרשמות בעת פירעון הפרמיה הואיל והכיסוי הביטוחי מותנה בתשלום הפרמיה.

פרמיות מפוליסות שתחילת הביטוח שלהן לאחר תאריך המאזן נרשמים כהכנסות מראש. ההכנסות שנכללו בדוחות הכספיים הינן לאחר ביטולים שנתקבלו מבעלי פוליסות.

ט. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם

תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 17, חוזי ביטוח

בחודש מאי 2017 פרסמה הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 בדבר חוזי ביטוח (להלן - התקן החדש).

התקן החדש קובע כללים להכרה, מדידה, הצגה וגילוי בקשר לחוזי ביטוח ומחליף את ההוראות הקיימות בנושא. התקן החדש צפוי לגרום לשינויים משמעותיים בדיווח הכספי של חברות ביטוח.

בהתאם לתקן החדש יש למדוד את ההתחייבות הביטוחית כערך הנוכחי של תזרימי המזומנים הצפויים מחוזי הביטוח תוך התחשבות באי הוודאות הגלומה בתחזיות אלו (מרווח הסיכון). כמו כן, הרווח הגלום הצפוי בחוזי הביטוח הנגזר מהחישובים כאמור יוכר על פני תקופת הכיסוי, וההשפעה של שינויים בהנחות (למעט ריבית) תיפרס גם היא על פני תקופת הכיסוי. הפסד יוכר באופן מיידי אם קבוצת חוזי ביטוח אינה צפויה להיות רווחית, או הופכת למפסידה.

לגבי חוזי ביטוח מסוימים (בדרך כלל חוזי ביטוח אלמנטרי עם כיסוי ביטוחי של עד שנה) ניתן ליישם מודל מדידה פשוט יותר שאינו שונה בהרבה מהמדידה המקובלת כיום.

התקן החדש ייושם החל מיום 1 בינואר, 2021. בחודש מרס 2020 הוחלט ב-IASB להציע דחייה של מועד היישום לראשונה של IFRS17 ליום 1 בינואר 2023.

בהתאם לטיטוט מכתב שנשלחה למנהלי חברות הביטוח בחודש פברואר 2020 בכוונת רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון לקבוע את מועד היישום לראשונה של התקן בישראל לתקופות הרבעוניות והשנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2023 או לאחריו.

התקן החדש ייושם למפרע. אם יישום למפרע אינו מעשי ניתן לבחור באחת משתי הגישות הבאות:

1. גישת יישום למפרע חלקי.
2. גישת השווי ההוגן.

החברה בוחנת את ההשלכות של אימוץ התקן על הדוחות הכספיים.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ט. להלן שיעורי השינוי של המדד ושער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן		לשנה שהסתיימה ביום
	מדד ידוע	מדד בגין	
	%		
(7.8)	0.3	0.6	31 בדצמבר, 2019
8.1	1.2	0.8	31 בדצמבר, 2018
(9.8)	0.3	0.4	31 בדצמבר, 2017

באור 3: - פירוט רווח או הפסד בהתאם לסוגי כלי הרכב המבוטחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר									
2017			2018			2019			
כלי רכב	אחרים	סה"כ	כלי רכב	אחרים	סה"כ	כלי רכב	אחרים	סה"כ	
אלפי ש"ח									
330,615	65,855	264,760	381,017	88,732	292,285	388,961	86,673	302,288	פרמיות שהורווחו
138	29	109	139	32	107	204	44	160	הכנסות מימון
330,753	65,884	264,869	381,156	88,764	292,392	389,165	86,717	302,448	סך הכל הכנסות
711,621	126,379	585,242	795,220	166,862	628,358	858,548	193,864	664,684	תשלומים ושינוי בהתחייבויות
147	(10)	157	122	12	110	(49)	-	(49)	בגין חוזי ביטוח בניכוי - חלקה של אבנר
711,474	126,389	585,085	795,098	166,850	628,248	858,597	193,864	664,733	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, נטו
8,192	4,849	3,343	10,190	6,369	3,821	11,164	6,557	4,607	עמלות והוצאות רכישה אחרות
12,283	2,608	9,675	14,669	3,408	11,261	16,230	3,479	12,751	הוצאות הנהלה וכלליות
731,949	133,846	598,103	819,957	176,627	643,330	885,991	203,900	682,091	סך הכל הוצאות
(401,196)	(67,962)	(333,234)	(438,801)	(87,863)	(350,938)	(496,826)	(117,183)	(379,643)	הפסד

באור 4: - חייבים ויתרות חובה

31 בדצמבר		להלן ההרכב:
2018	2019	
אלפי ש"ח		
1,234	104	קרנית- דמי השבה לציבור המבוטחים (*)
88	7	אחר
1,322	111	

(*) בהתאם לחוזר ביטוח 14-1-2016 בדבר השבת כספים מקרנית לציבור המבוטחים. הסכום מתייחס לפוליסות שתאריך התחלת הביטוח שלהן החל ביום 1 בינואר, 2017 ועד 31 בדצמבר, 2018.

באור 5: - התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ

היתרה נובעת מהתחשבות שוטפת בגין דמי הניהול של חודש דצמבר וזיכוי החברה בגין השקעות התאגיד המנהל ברכוש קבוע.

באור 6 - פקדונות של חברות ביטוח המשתתפות במאגר

הפקדונות נתקבלו מחברות הביטוח המשתתפות במאגר לצורך כיסוי מיידי של תשלומי תביעות. הפקדונות אינם צמודים, אינם נושאים ריבית ולא נקבע להם זמן פרעון.

באור 7 - זכאים ויתרות זכות

31 בדצמבר		להלן ההרכב:
2018	2019	
אלפי ש"ח		
40,567	40,145	זכאים בגין תביעות והחזרי פרמיות
2	1	ספקים ונותני שירותים
23	12	מוסדות
471	513	עמלות לתשלום
3,820	4,138	קרנית
<u>44,883</u>	<u>44,809</u>	

באור 8 - התחייבויות בגין חוזי ביטוח, נטו בענף רכב חובה

א. ההתחייבויות, נטו בגין חוזי ביטוח

ליום 31 בדצמבר						
שייר		ביטוח משותף		ברוטו		
2018	2019	2018	2019	2018	2019	
אלפי ש"ח						
אופנועים						
127,830	134,303	-	-	127,830	134,303	הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה תביעות תלויות והפרשה לפרמיה בחסר
2,277,001	2,460,419	426	278	2,277,427	2,460,697	
2,404,831	2,594,722	426	278	2,405,257	2,595,000	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות רכישה נדחות
3,634	3,871	-	-	3,634	3,871	
2,401,197	2,590,851	426	278	2,401,623	2,591,129	סה"כ התחייבויות ביטוחיות, נטו בגין אופנועים
כלי רכב אחרים						
25,026	22,608	-	-	25,026	22,608	הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה תביעות תלויות והפרשה לפרמיה בחסר
392,940	521,132	-	-	392,940	521,132	
417,966	543,740	-	-	417,966	543,740	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות רכישה נדחות
712	652	-	-	712	652	
417,254	543,088	-	-	417,254	543,088	סה"כ התחייבויות ביטוחיות, נטו בגין כלי רכב אחרים
סך הכל ההתחייבות, נטו בגין חוזי ביטוח, נטו						
152,856	156,911	-	-	152,856	156,911	הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה תביעות תלויות והפרשה לפרמיה בחסר
2,669,941	2,981,551	426	278	2,670,367	2,981,829	
2,822,797	3,138,462	426	278	2,823,223	3,138,740	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות רכישה נדחות
4,346	4,523	-	-	4,346	4,523	
<u>2,818,451</u>	<u>3,133,939</u>	<u>426</u>	<u>278</u>	<u>2,818,877</u>	<u>3,134,217</u>	סה"כ התחייבויות ביטוחיות, נטו

באור 8: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח, נטו בענף רכב חובה (המשך)

ב. תנועה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בענף רכב חובה, בניכוי הוצאות רכישה נדחות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
שייר		ביטוח משותף		ברוטו	
2018	2019	2018	2019	2018	2019
אלפי ש"ח					
2,529,500	2,818,451	380	426	2,529,880	2,818,877
יתרה לתחילת השנה					
778,655	820,882	-	-	778,655	820,882
עלות התביעות המצטברת בגין שנת החיתום (השוטפת *)					
22,428	41,593	122	(49)	22,550	41,544
שינוי באומדן עלות התביעות המצטברת בגין שנות חיתום קודמות					
801,083	862,475	122	(49)	801,205	862,426
סך השינוי בעלות התביעות המצטברת					
תשלומים לישוב תביעות במהלך השנה:					
(5,414)	(5,097)	-	-	(5,414)	(5,097)
בגין שנת חיתום שוטפת					
(506,718)	(541,890)	(76)	(99)	(506,794)	(541,989)
בגין שנות חיתום קודמות					
(512,132)	(546,987)	(76)	(99)	(512,208)	(547,086)
סך תשלומים לתקופה					
2,818,451	3,133,939	426	278	2,818,877	3,134,217
יתרה לסוף השנה					

(* הסכומים בשנת 2019 ו-2018 כוללים הפרשה, עבור השנה השוטפת, בגין תקנות ההיוון של המוסד לביטוח לאומי בסך של 28,912 אלפי ש"ח ו-72,121 אלפי ש"ח, בהתאמה. להרחבה ראה גם [באור 14 להלן](#).

1. יתרות הפתיחה והסגירה כוללות: תביעות תלויות, הפרשה לפרמיה בחסר, פרמיה שטרם הורווחה ובניכוי הוצאות רכישה נדחות.
2. עלות התביעות המצטברת (Ultimate) הינה: יתרת תביעות תלויות, פרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות בתוספת סך תשלומי התביעות כולל הוצאות ישירות ועקיפות לישוב תביעות.
3. התשלומים כוללים הוצאות עקיפות לישוב תביעות (הוצאות הנהלה וכלליות הנרשמות בתביעות) בייחוס לשנות החיתום.
4. עלות התביעות המצטברת מתעדכנת על סמך המודל לאור התפתחות התביעות בפועל.

באור 8: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

ג. בדיקת הערכת התביעות התלויות (לאחר ביטוח משותף) בענף רכב חובה

ליום 31 בדצמבר, 2019										
שנת חיתום										
סה"כ	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
אלפי ש"ח מותאמים למדד נובמבר 2018 (*)										
	5,097	5,430	3,754	3,416	2,209	2,719	2,966	2,993	3,745	4,217
	-	71,830	60,518	36,828	25,980	23,024	27,279	29,880	29,719	38,791
	-	-	198,623	140,996	107,374	80,620	90,761	81,412	74,092	98,069
	-	-	-	233,174	189,927	178,478	171,422	143,486	121,935	152,994
	-	-	-	-	252,715	239,001	244,258	204,719	174,420	194,244
	-	-	-	-	-	290,033	314,729	272,126	222,572	244,896
	-	-	-	-	-	-	351,708	326,595	277,206	287,949
	-	-	-	-	-	-	-	351,390	302,888	317,051
	-	-	-	-	-	-	-	-	312,359	339,229
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	352,607
	820,882	781,018	719,893	585,163	449,691	413,802	422,071	367,583	349,671	369,784
	-	795,445	718,790	593,667	502,169	433,962	411,397	364,258	319,560	368,326
	-	-	751,637	580,572	500,525	461,649	426,526	387,055	316,623	371,240
	-	-	-	580,879	496,809	460,088	439,575	397,920	322,030	368,382
	-	-	-	-	519,676	465,768	454,537	404,487	331,436	376,874
	-	-	-	-	-	459,458	468,323	407,745	339,537	384,172
	-	-	-	-	-	-	454,185	418,499	333,208	396,335
	-	-	-	-	-	-	-	403,331	351,083	386,509
	-	-	-	-	-	-	-	-	348,383	377,326
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	372,089
(107,284)	(14,427)	(31,744)	4,284	(17,507)	2,191	(14,611)	(5,411)	(26,353)	(3,707)	
(2.34%)	(1.85%)	(4.41%)	0.73%	(3.49%)	0.47%	(3.32%)	(1.36%)	(8.18%)	(1.01%)	
5,505,965	820,882	795,445	751,637	580,879	519,676	459,458	454,185	403,331	348,383	372,089
2,419,176	5,097	71,830	198,263	233,174	252,715	290,033	351,708	351,390	312,359	352,607
3,086,789	815,785	723,615	553,374	347,705	266,961	169,425	102,477	51,941	36,024	19,482
47,150										
3,133,939										
3,138,462										
4,523										
3,133,939										

תביעות ששולמו (מצטבר) בסוף השנה

לאחר שנה ראשונה	4,217
לאחר שנתיים	38,791
לאחר שלוש שנים	98,069
לאחר ארבע שנים	152,994
לאחר חמש שנים	194,244
לאחר שש שנים	244,896
לאחר שבע שנים	287,949
לאחר שמונה שנים	317,051
לאחר תשע שנים	339,229
לאחר עשר שנים	352,607
אומדן תביעות מצטברות (כולל תשלומים) לסוף שנה	
לאחר שנה ראשונה (**)	369,784
לאחר שנתיים	368,326
לאחר שלוש שנים	371,240
לאחר ארבע שנים	368,382
לאחר חמש שנים	376,874
לאחר שש שנים	384,172
לאחר שבע שנים	396,335
לאחר שמונה שנים	386,509
לאחר תשע שנים	377,326
לאחר עשר שנים	372,089

עודף (חסר) ביחס לשנה הראשונה שלא כוללת צבירה

שיעור סטייה ביחס לשנה הראשונה שלא כוללת צבירה, באחוזים

אומדן תביעות מצטברות ליום 31 בדצמבר, 2019

תשלומים מצטברים עד ליום 31 בדצמבר, 2019

יתרת התביעות התלויות

תביעות תלויות עד וכולל שנת חיתום 2009

סך התחייבויות ביטוחיות ליום 31 בדצמבר, 2019

הרכב

התחייבויות בגין חוזי ביטוח
הוצאות רכישה

(*) הסכומים לעיל מובאים בערכים מותאמים למדד וזאת על מנת לאפשר בחינת ההתפתחות על בסיס ערכים ריאליים.
(**) אומדן התביעות המצטברות בסוף השנה הראשונה כולל את העתודה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות.

באור 8: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

ד. נתונים בדבר שנות חיתום

שנת חיתום							
2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
אלפי ש"ח							
231,062	237,736	240,727	250,099	288,051	356,101	387,659	398,585
(179,999)	(226,337)	(228,899)	(284,025)	(314,330)	(418,623)	(433,643)	(449,742)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019
דמי ביטוח ברוטו
הפסד בשייר בגין שנת חיתום
מצטבר עד לתאריך הדוח

ה. הרכב הפסד כולל

הפסד כולל בגין שנות חיתום קודמות	הפסד כולל בגין שנת חיתום שוטפת (* שוטפת)	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר:
ברוטו		
אלפי ש"ח		
(47,084)	(449,742)	2019
(27,804)	(410,997)	2018
(32,492)	(368,704)	2017

(* סכומי ההפסד בשנת החיתום השוטפת בשנים 2019, 2018 ו-2017 כוללים הפרשה הלוקחת בחשבון ירידה בריבית ההיוון על פי המלצות וועדת וינוגרד בסך של 28,912 אלפי ש"ח, 72,121 ו-81,541 אלפי ש"ח, בהתאמה. להרחבה ראה גם [באור 14.ג](#).

1. עקרונות חישוב ההערכה האקטוארית

- ההערכה האקטוארית מתבססת על נתוני התשלומים במונחי ברוטו. הביטוח המשותף על ידי קרנית בשם אבנר - איגוד לביטוח נפגעי רכב בע"מ - נגזר מההערכה זו, בהתאם לשיעורי הביטוח המשותף שחלו בכל שנת חיתום.
- התביעות התלויות לשנות החיתום שלפני וכולל שנת חיתום 2007, נכללו על בסיס אומדני החברה ולא על בסיס הערכה אקטוארית הואיל ומדובר בתיקי תביעות שלגביהם קיים מידע מפורט וברור העולה על אומדן סטטיסטי אקטוארי.

2. ההנחות והמודלים המהותיים לצורך קביעת ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח

1. מודלים אקטואריים לתביעות תלויות

לצורך הערכת התביעות התלויות נעשה שימוש במודלים האקטואריים המפורטים להלן, בשילוב ההנחות השונות. בחירת השיטה האקטוארית נקבעת על סמך שיקול דעת ולפי מידת ההתאמה של השיטה למקרה, לעיתים נעשה שילוב בין השיטות השונות. במקרים מסוימים האקטואר מעדכן את המודלים בגין מגמות, פסיקה, שינויי חקיקה או גורמים אחרים העשויים להשפיע על התביעות בעתיד באופן שונה מאשר התפתחות בעבר.

באור 8: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

2. ההנחות והמודלים המהותיים לצורך קביעת ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

1. מודלים אקטואריים לתביעות תלויות (המשך)

(א) Chain ladder / Link ratios

שיטה זו מתבססת על התפתחות התביעות ההיסטוריות (התפתחות התשלומים ו/או התפתחות תשלומים והערכות מחלקה וואו התפתחות כמות התביעות), כדי להעריך את ההתפתחות הצפויה לתביעות הקיימות והעתידיות.

(ב) -BF (Bornhuetter-Ferguson)

שיטה זו משלבת בין אומדן מוקדם (אפריורי) הידוע במאגר או בענף, ואומדן נוסף המבוסס על התביעות עצמן. האומדן המוקדם משתמש בחשיפה להערכת סך כל התביעות. האומדן השני משתמש בניסיון התביעות בפועל, על סמך שיטות אחרות כגון Chain Ladder.

הערכת התביעות המשולבת משקללת את שני האומדנים, כאשר ניתן משקל גדול יותר להערכה המבוססת על ניסיון התביעות ככל שקיים יותר מידע מהתביעות.

(ג) חישוב מרווח שמרנות-

לצורך הערכת מרווח השמרנות, בהתאם לנוהג המיטבי, הסיכון הרנדומלי חושב בעזרת מודל סטוכסטי בשיטת BOOTSTRAPP, והסיכונים הסיסטמיים חושבו בשיטת ה-Scorecards.

(ד) סגמנטציה-

בחישוב העתודה לתביעות תלויות, בוצעה הפרדה בין קבוצות הרכבים הבאות: אופנועים, רכב פרטי ויתר כלי הרכב, וזאת על מנת ליצור תיקים הומוגניים, ככל שניתן, בהתחשב במגבלות ושיקולים נוספים (כגון מידת מובהקות נתוני הקבוצה).

2. ההנחות העיקריות שנלקחו לצורך ההערכה האקטוארית

- לא נערך היוון לתביעות התלויות, זאת מאחר ולמאגר אין תיק השקעות המוחזק כנגד ההתחייבויות הביטוחיות.
- נכללה הערכה לשיבובים בגין הסדר החצייה של הפיצויים בין רכב קל לכבד.
- הערכות האקטואר וההערכות הפרטניות של החברה, מתחשבות בהשלכות של השינויים במדיניות המוסד לביטוח לאומי לגבי נפגעי תאונות דרכים שעשויים להיחשב גם כנפגעי תאונות עבודה, בהשלכות של פסק הדין בנוגע ל"שנים האבודות" וכן בתיקונים לחוק הפלת"ד.
- הערכת האקטואר מתחשבת בהלכת בית המשפט העליון מחודש ינואר 2014 כי יש לפסוק הפסדי פנסיה בנוסף להפסדי שכר.

באור 8: - התחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

2. ההנחות והמודלים המהותיים לצורך קביעת ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

2. ההנחות העיקריות שנלקחו לצורך ההערכה האקטוארית (המשך)

- הערכת האקטואר מיישמת במלואה את עמדת הממונה בדבר נוהג מיטבי לחישוב עתודת ביטוח בביטוח כללי מחודש ינואר 2015, ראה גם [באור 12 א' \(3\)](#) להלן.
- הערכת האקטואר כוללת אומדן בשל השפעת העדכון הצפוי בשיעורי ריבית ההיוון של המוסד לביטוח לאומי- ראה גם [באור 14 ג' להלן](#).

3. רגישות הפרשות לשינויים בהנחות

- ההערכה האקטוארית כפופה לאי וודאות משמעותית. האומדנים האקטואריים לחיזוי התביעות התלויות, מתייחסים לתוחלת התביעות. בגלל האופי הסטוכסטי של תשלומי התביעות, יש אפשרות של סטיות סביב התוחלת. בנוסף לכך, האומדן הסטטיסטי מבוסס על הנחות שונות, אשר לא בהכרח יתממשו. למשל במידה ויחול שינוי באופן סילוק התביעות או לחילופין בהיקף התביעות המדווחות, עלול להיווצר פער בין ההערכה האקטוארית לבין התוצאה בפועל.
- היות והמודל האקטוארי מבוסס על ניסיון העבר, הרי ששינוי לא צפוי בהנחות המודל או בהתנהגות התביעות, יגרמו לשינוי בעתודה.
- יצוין שסיכונים אלו נלקחו בחשבון תחת דרישות עמדת הממונה באומדנים לסיכונים הסיסטמיים.

באור 9: - פרמיות שהורווחו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	2019
אלפי ש"ח		
356,030 (25,415)	387,731 (6,714)	393,016 (4,055)
<u>330,615</u>	<u>381,017</u>	<u>388,961</u>

פרמיות בביטוח רכב חובה
גידול בהפרשה לפרמיה שטרם הורווחה

סה"כ פרמיות שהורווחו

באור 10: - עמלות והוצאות רכישה אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	2019
אלפי ש"ח		
3,793 5,065 (666)	4,731 6,188 (729)	4,811 6,530 (177)
<u>8,192</u>	<u>10,190</u>	<u>11,164</u>

עמלות רכישה
הוצאות רכישה אחרות
גידול בהוצאות רכישה נדחות

באור 11: - הוצאות הנהלה וכלליות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2018	2019	
אלפי ש"ח			
19,631 (*)	21,290 (*)	21,397	שכר עבודה ונלוות
9,084 (*)	10,401 (*)	11,500	מיכון ועיבוד נתונים (כולל פחת)
1,367	1,437	1,609	שכר דירה והחזקת משרדים
2,006	2,512	2,714	הוצאות בנק
553	516	445	הדפסות וצורכי משרד
2,587	2,601	2,351	ייעוץ מקצועי ומשפטי
1,247	1,340	1,161	תקשורת, דואר ושליחויות
132	124	135	ביטוח אחריות מקצועית ורכוש אחר
538	530	578	הוצאות אי.אס.או. (I.S.O)
406	387	406	שכר דירקטורים
487	619	534	אחרות
38,038	41,757	42,830	
(20,690)	(20,900)	(20,070)	בניכוי סכומים שסווגו לסעיפים:
(5,065)	(6,188)	(6,530)	שינוי בהתחייבות ותשלומים בגין חוזי ביטוח (ראה
			באור 2 (ד) לעיל)
			עמלות והוצאות רכישה אחרות
12,283	14,669	16,230	

(*) מויין מחדש- בגין עלות עובדי מיכון שעברו להיות עובדי החברה במקום במיקור חוץ.

באור 12: - ניהול סיכונים

א. כללי

1. תיאור תמציתי של ענף הביטוח שבו פועלת החברה

המאגר פועל בתחום ביטוח חובה בלבד כשותפות של חברות הביטוח בישראל במטרה לבטח כלי רכב אשר חברות הביטוח אינן מבטחות לפי התעריפים הרגילים שנקבעו לכלי רכב מסוכן.

בביטוח השיורי באמצעות המאגר מבוטחים:

- אופנועים, שמבוטחים בביטוח שיורי עקב הסיכון הגדול הטמון בהם.
- בעלי רכב ונהגים, שחברות ביטוח אינן מבטחות אותם לפי התעריפים הרגילים מפאת ריבוי תאונות שהיו מעורבים בהן, עבירות על חוקי התעבורה שהורשעו בהן, או מסיבות אחרות הקשורות למדיניות החיתום של כל אחת מהן.

באור 12: - ניהול סיכונים (המשך)

א. כללי (המשך)

1. תיאור תמציתי של ענף הביטוח שבו פועלת החברה (המשך)

- החל משנת 2016, בעקבות חוזר הממונה שעדכן את תעריפי הביטוח של החברה בביטוח רכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון החלו להיות מבוטחים בפול גם בעלי רכבים, אשר לגביהם תעריף הביטוח בפול נמוך ביחס לתעריף הביטוח בשאר חברות הביטוח.

המאגר מתנהל על-פי תקנון המהווה חוזה בין כל המבטחים המשתתפים בביטוח המשותף.

פוליסת ביטוח רכב חובה מכסה את בעל הפוליסה והנוהג מפני כל חבות לחוב לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה - 1975, בשל נזק גוף שנגרם כתוצאה משימוש ברכב מנועי לנהג ברכב, לנוסעים ברכב, או להולכי רגל שנפגעו על ידי הרכב. תביעות ברכב חובה מתאפיינות ב"זנב ארוך" LONG TAIL דהיינו, לעיתים חולף זמן רב ממועד קרות האירוע ועד מועד הסילוק הסופי של התביעה.

2. עקרונות חישוב ההערכה האקטוארית

(א) ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי כוללות את המרכיבים העיקריים הבאים:

- הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
- הפרשה לפרמיה בחסר
- תביעות תלויות
- ובניכוי - הוצאות רכישה נדחות.

ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה והוצאות הרכישה הנדחות מחושבות בדוך שאינה תלויה בהנחות כלשהן ולכן אינן חשופות לסיכון הרזרבה. לעניין האופן בו מחושבות הפרשות אלה ראה [באור 2](#) לעיל בדבר מדיניות חשבונאית.

(ב) בהתאם להוראות הממונה התביעות התלויות מחושבות על ידי אקטואר, על-פי שיטות אקטואריות מקובלות בחירת השיטה האקטוארית המתאימה לכל ענף ביטוח ולכל שנת אירוע/חיתום, נקבעת על סמך שיקול דעת לפי מידת ההתאמה של השיטה לענף ולעיתים נעשה שילוב בין השיטות השונות. ההערכות מתבססות בעיקרן על ניסיון העבר של התפתחות תשלומי התביעות ו/או התפתחות סכום התשלומים וההערכות הפרטניות. ההערכות כוללות, בין היתר, הנחות בדבר עלות התביעה הממוצעת, עלויות הטיפול בתביעות ושכיחות התביעות. הנחות נוספות יכולות להתייחס לשינויים בשערי הריבית ובעיתוי ביצוע התשלומים. תשלומי התביעות כוללים הוצאות ישירות ועקיפות ליישוב תביעות, בניכוי שיבובי קל כבד והשתתפויות עצמיות (לגבי אופנועים).

(ג) השימוש בשיטות אקטואריות המבוססות על התפתחות התביעות מתאים בעיקר כאשר קיים מידע יציב ומספק בתשלומי התביעות ו/או בהערכות הפרטניות כדי להעריך את סך עלות התביעות הצפויה. כאשר המידע הקיים בניסיון התביעות בפועל אינו מספק, משתמש האקטואר לעיתים, בחישוב המשקלל בין אומדן ידוע (בחברה ו/או בענף) כגון עלות לפוליסה לבין התפתחות התביעות בפועל. משקל גדול יותר ניתן להערכה המבוססת על ניסיון ככל שהזמן עובר ומצטבר מידע נוסף על התביעות.

באור 12: - ניהול סיכונים (המשך)

א. כללי (המשך)

2. עקרונות חישוב ההערכה האקטוארית (המשך)

ד) כן נכללות הערכות איכותיות ושיקול דעת באשר למידה שמגמות העבר לא ימשכו בעתיד. לדוגמה: עקב אירוע חד פעמי, שינויים פנימיים, כגון שינוי בתמהיל התיק, במדיניות החיתום ונוהלי הטיפול בתביעות וכן בגין השפעת גורמים חיצוניים כגון פסיקה משפטית, חקיקה וכו'. כאשר שינויים כאמור לעיל, לא באו לידי ביטוי באופן מלא בניסיון העבר, האקטואר מעדכן את המודלים ו/או מבצע הפרשות ספציפיות על סמך הערכות סטטיסטיות ו/או משפטיות לפי העניין.

3. פירוט השיטות האקטואריות וההנחות שנלקחו לצורך ההערכה האקטוארית

א) לפירוט השיטות האקטואריות לצורך קביעת ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח ראה [באור 18](#) לעיל.

ב) החברה בוחנת את נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי על פי עקרונות הנוהג המיטבי שנכללו בעמדת הממונה מחודש ינואר 2015.

בהתאם לעקרונות אלו:

עתודה שחושבה על ידי אקטואר, תחשב כ"עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח" אם קיים סיכוי סביר למדי ("fairly likely") כי ההתחייבות הביטוחית שנקבעה תספיק לכיסוי התחייבויות המבטח. לגבי תביעות תלויות בענפי חובה וחבויות הבחינה של "סיכוי סביר למדי" תכוון לאומדן הסתברות של 75% לפחות. יחד עם זאת, ככל שישנן מגבלות בניתוח הסטטיסטי, יפעיל האקטואר שיקול דעת ויתכן שימוש בשיטות אקטואריות מקובלות. במסגרת זו יש להתייחס לסיכון הרנדומלי ולסיכון הסיסטמי.

4. רגישות הפרשות לשינויים בהנחות

לפירוט הרגישות הפרשות לשינויים בהנחות האקטואריות, ראה [באור 18\(3\)](#) לעיל.

5. שינויים בהנחות העיקריות ששימשו בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות בגין חוזי ביטוח כללי

- ריבית היוון קצבאות ביטוח לאומי

ראה [באור 14ג'](#) בדבר עדכון ההתחייבויות הביטוחיות של המאגר בעקבות שינוי בריבית היוון קצבאות ביטוח לאומי.

באור 12: - ניהול סיכונים (המשך)

ב. הסיכונים

1. למאגר אין שיקול דעת בלקיחה או אי לקיחת סיכונים של מבוטחים בעייתיים היות ועצם פעילותו היא לקיחת מבוטחים מסוכנים שכלל שוק הביטוח סירב לבטחם.
2. תעריפי המאגר אינם כלכליים ו/או אקטואריים מלאים, אלא מוכתבים בלעדית על ידי הממונה, ומכסים רק חלק מהסיכון.
3. אין למאגר השקעות מכל סוג שהוא ואי לכך אינו נחשף לסיכוני השקעות.
4. אין למאגר ביטוח משנה, הסיכונים הביטוחיים של המאגר מכוסים על ידי חברות הביטוח.
5. ניהול הסיכונים במאגר מתמצה בעיקר בהשגת היעד של הלימות התשלומים לנפגעים המכוסים על ידו.

ג. סיכוני שוק וסיכוני נזילות

- סיכון שוק הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של התחייבויות ביטוחיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכוני שוק כוללים בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים בשערי הריבית ובמדד.
- סיכון נזילות הינו הסיכון שהמאגר יידרש לממש את נכסיו במחיר נחות על מנת לעמוד בהתחייבויותיו.
- עם זאת, מאחר וההתחייבויות הביטוחיות של המאגר מכוסות באופן שוטף על ידי חברות הביטוח, אין למאגר חשיפה לסיכוני שוק ולסיכוני נזילות.

ד. סיכוני ציות ותפעול

- הסיכון התפעולי מתייחס להפסד שנובע מכשל או אי התאמה של תהליכים, אנשים או מערכות פנימיות או כתוצאה מאירוע חיצוני לארגון.

המאגר נוקט בפעולות שונות בתחום ניהול הסיכונים התפעוליים:

- עריכת תוכנית Disaster Recovery Plan (DRP) להקמה מחדש של המערכות המיכוניות במקרה של אירוע חיצוני קטסטרופאלי שיפגע במשרדי המאגר.
- למאגר נוהל מעילות והונאות, מונה גורם אחראי ובוצעו סקרי סיכונים בנושא. כמו כן, ביצע המאגר הערכת סיכונים לביקורת הפנימית במטרה לגבש תוכנית ביקורת רב שנתית, ממוקדת סיכונים, מתוך הכרה כי קיומם והאפקטיביות של תהליכי ביקורת ובקרה פנימית עשויים להפחית את הסיכונים התפעוליים.
- במאגר הוגדרה תוכנית לניהול סיכוני IT (מערכות מידע) על פי דרישות חוזר הממונה ומונו יועצים חיצוניים לניהול סיכוני מערכות המידע.

באור 12: - ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני ציות ותפעול (המשך)

- במסגרת יישום הוראות סעיף 404 לחוק "Sarbanes-Oxley" ובהתאם להנחיות הממונה, בוצע תהליך של הערכת סיכונים הקשורים לדיווח כספי ולגילוי נאות, נקבעו בקרות שמטרתן למנוע או לצמצם את הסיכונים שנמצאו. במסגרת זאת, אימץ המאגר את מודל הבקרה הפנימית של ה-COSO, המהווה מסגרת מוגדרת ומוכרת להערכת הבקרה הפנימית.

- פעילות המאגר כפופה להוראות הממונה והתקנות שמחוקקות מטעמו, כמו כן המאגר כפוף להוראות החוק השונות, לתקדימים ולהליכים משפטיים אשר עשויים להשפיע על תוצאותיה הכספיות. במאגר מכהן ממונה על הציות המבצע בקרת ציות ומעקב אחר הוראות החוק, עדכוני חוזרי הממונה וההנחיות מטעמה. הממונה על הציות מדווח להנהלה ולדירקטוריון במסגרת ועדת הציות ובהתאם למדיניות האכיפה והציות שנקבעה על ידי הדירקטוריון.

ה. סיכונים ביטוחיים

סיכון הביטוח כולל, בין היתר:

1. סיכוני חיתום

הסיכון לשימוש בתמחיר שגוי כתוצאה מליקויים בתהליך החיתום ומהפער בין הסיכון בעת התמחור וקביעת הפרמיה, לבין ההתרחשות בפועל כך שהפרמיות הנגבות אינן מספיקות לכיסוי תביעות עתידיות והוצאות. כאמור, תעריפי המאגר אינם כלכליים ו/או אקטואריים מלאים, אלא מוכתבים בלעדית על ידי הממונה, ומכסים רק חלק מהסיכון.

2. סיכוני רזרבה

הסיכון להערכה לא נכונה של ההתחייבויות הביטוחיות אשר עלולה לגרום לכך שהרזרבות האקטואריות אינן מספיקות לכיסוי כל ההתחייבויות והתביעות. המודלים האקטואריים שעל פיהם, בין היתר, מעריך המאגר את התחייבויותו הביטוחיות, מבוססים על כך שדפוס ההתנהגות והתביעות בעבר מייצגים את העתיד לקרות. חשיפת המאגר מורכבת מהסיכונים הבאים:

(א) סיכון מודל - הסיכון לבחירת מודל שגוי לתמחור ו/או להערכת ההתחייבויות הביטוחיות;

באור 12: - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

2. סיכוני רזרבה (המשך)

(ב) סיכון פרמטר - הסיכון לשימוש בפרמטרים שגויים וביניהם הסיכון שהסכום שישולם עבור סילוק ההתחייבויות הביטוחיות של המאגר, או שמועד סילוק ההתחייבויות הביטוחיות, יהיה שונה מהצפוי.

ראה [באור 8](#) לעיל בדבר העקרונות, ההנחות והמודלים המהותיים ששימשו לצורך קביעת ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח.

עם זאת, מאחר וההתחייבויות הביטוחיות של המאגר מכוסות באופן שוטף על ידי חברות הביטוח, אין למאגר חשיפה לסיכונים ביטוחיים.

באור 13: - עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

בהמשך לאמור [בבאור 1\(א\)](#) לעיל חברות הביטוח בישראל הינן בעלי עניין במאגר, מרבית הנכסים וההתחייבויות בדוח על המצב הכספי נוצרו כתוצאה מעסקאות עמן כחלק מפעילות המאגר.

להלן מפורטות עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים שאינן חלק מהפעילות השוטפת:

לשנה שהסתיימה ביום
31 בדצמבר

2017	2018	2019	
אלפי ש"ח			
67	60	70	ביטוח ושיפוי דירקטורים ונושאי משרה
65	63	65	ביטוח רכוש וחבויות
406	387	406	שכר חברי הדירקטוריון
974	1,052	(* 1,235)	משכורת והוצאות נלוות למנכ"ל

(* ראה באור [15א'](#) בדבר פרישת מנכ"ל החברה בתקופת הדוח. ב-2019 שולמו עלויות שכר למנכ"ל שפרש ולמנכ"ל שהחל לכהן במהלך השנה.

באור 14: - התחייבויות תלויות

א. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות

להלן פירוט בקשות לאישור תובענה ייצוגית שהוגשו כנגד המאגר:

1. אהרון יצחק נ' התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ ת"א 51378-06-17

ביום 22 ביוני, 2017 הוגשה על ידי מר אהרון יצחק (להלן - "המבקש") בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ (להלן - "הפול").

סכום התובענה הייצוגית עומד על סך של 14.5 מיליון ש"ח וזאת בגין תקופת השבה של 7 השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה.

עניינה של התובענה הייצוגית במימוש זכותם הנוטענת של מעסיקים כלפי הפול להשבת כספים ששילמו לעובדיהם כ"דמי פגיעה" בגין תקופת הזכאות הראשונה, כהגדרתה בסעיף 94(א) לחוק הביטוח הלאומי, (נוסח משולב), תשנ"ה - 1995, למרות שעובדיהם לא יכלו לעבוד בתקופה האמורה עקב היותם נפגעים בתאונות דרכים, אשר הוכרו גם כתאונות עבודה והמכוסים בפוליסות ביטוח שהונפקו על ידי הפול.

ביום 14 בינואר, 2018 הגיש הפול את תשובתו לבקשה לאישור תובענה ייצוגית. טענות הפול כנגד הבקשה לאישור תובענה ייצוגית, כוללות, בין היתר, את הטענה כי אין לנהל הליך של תובענה ייצוגית בנסיבות בהן מדובר למעשה בתובענה שהיא נזיקת במהותה ואף מותנית. כמו כן, טען הפול כי התובענה הייצוגית אינה עונה על אחד המקרים הקבועים בתוספת השנייה לחוק תובענות ייצוגיות בהם ניתן להגיש הליך של תובענה ייצוגית. בנוסף לאמור לעיל, נטען בתשובת הפול כי בניגוד לטענות המבקש, אין כל חובת גילוי ו/או השבה אקטיבית המוטלת עליו בנוגע לדמי הפגיעה בתקופת הזכאות הראשונה וכי כל מעסיק שפונה לפול בעניין נענה וככל שמגיעים לו דמי הפגיעה אלו משולמים. הפול כפר בטענותיו הנוספות של המבקש, וטען בתשובתו כי לא הוכחה כל הפרת דין שנעשתה מצידו בנוגע לתשלום דמי הפגיעה, כי הוא נענה מדי שנה למאות דרישות של מעסיקים לתשלום דמי הפגיעה וכי אין כל בסיס לטענה כי המעסיקים אינם מודעים לזכותם לתבוע ממבטח דמי פגיעה עבור תקופת הזכאות הראשונה בהתאם לתנאים הקבועים בדיון ובהתקיימם.

יצוין, שגם בהקשר לעילה הייצוגית (בהיבט הקבוצתי) התובענה איננה עומדת בדרישות הדיון על מנת שתוכר כתובענה ייצוגית. עוד יצוין, כי הוגשו בקשות דומות לאישור תובענה ייצוגית כנגד חברות ביטוח נוספות אשר דיון קדם המשפט בעניינם קבוע לאותו מועד שיתקיים בתיק זה.

ביום 12 באפריל, 2018 הוגשה תגובת המבקש לתשובת הפול במסגרתה חזר, בין היתר, על טענותיו העיקריות.

ביום 26 באפריל, 2018 התקיים דיון קדם משפט אשר נשמע בצוותא חדא עם בקשות דומות שהוגשו נגד חברות ביטוח נוספות, כאמור לעיל. במהלך הדיון, המליץ בית המשפט בפני ב"כ המבקשים לשקול, לנוכח סיכוייה של הבקשה, את המשך הדיון בתובענות הייצוגיות ואף ניתנה לו שהות של 45 יום לצורך הגשת הודעה מתאימה לבית המשפט.

ביום 9 ביולי, 2018 הודיע המבקש כי הוא מעוניין להמשיך בבירור הבקשות לאישור וכי כוונתו להסתלק משתי בקשות לאישור בלבד (שהוגשו נגד 2 חברות אחרות) מתוך 8 בקשות לאישור שהוגשו נגד חברות ביטוח נוספות באותו עניין.

ביום 4 באוקטובר, 2018 התקיים דיון קדם משפט. לאחר דין ודברים ממושכים שהתנהלו במסגרת אותו דיון, ניתנה החלטה לפיה התבקשו המבקשים להודיע האם הם עומדים על קיום חקירות נגדיות בבקשות לאישור או שמא ניתן להגיש סיכומים על בסיס המסמכים המצויים בפני בית המשפט וללא צורך בחקירות נגדיות של המצהירים השונים.

באור 14: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

בנוסף ובמסגרת אותה החלטה אמורה, איחד בית המשפט את הדיון בבקשות לאישור השונות העוסקות באותו עניין ואף קבע דיון הוכחות לחקירת המצהירים ליום 18 במרס, 2019.

ביום 18 במרס, 2019 התקיים דיון הוכחות, כפי שנקבע. במהלכו נחקרו המצהירים מטעם הצדדים ובית המשפט הורה על שמיעת סיכומים בע"פ. בדיון שהתקיים ביום 24 ביוני, 2019 נשמעו סיכומי הצדדים בתיק. טרם ניתן פסק דין.

להערכת המאגר, המתבססת, בין היתר, על חוות דעת משפטית שקיבל, סביר יותר כי הבקשה תידחה מאשר שהיא תתקבל.

2. ת"צ 10428-09-17 שרבטייב ואח' נ' התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה (להלן - "הפול") ואח' -

ביום 14 בספטמבר, 2017 הגישה אילנה שרבטייב (להלן - "המבקשת") בקשה לבית המשפט המחוזי בירושלים לאשר את ניהול התובענה כתובענה ייצוגית (להלן - "הבקשה לאישור" ו-"התובענה") נגד 13 חברות ביטוח, ובהן הפול (להלן בסעיף זה - "המשיבות" ו-"החברה" בהתאמה).

לטענת המבקשת, המשיבות נמנעות מהוספת הפרשי הצמדה ו/או ריבית לסכומים אשר נפסקו לחובתן על-ידי רשות שיפוטית, ובכך מפרות את סעיף 5(ב) לחוק פסיקת ריבית והצמדה הקובע כי במקרים בהם החייב אינו משלם במועד את חובו הפסוק בהתאם להחלטה של רשות שיפוטית, יש להוסיף לסכום זה הפרשי הצמדה, ריבית רגילה וריבית פיגורים, החל מהמועד בו היה על החייב לשלם את החוב הפסוק ועד למועד תשלומו בפועל.

הנזק האישי של המבקשת נגד החברה עומד על סכום של 210.47 ש"ח. המבקשים, בהעדר נתונים מדויקים בנוגע לנזק המצרפי של הקבוצה, מעריכים את הנזק בעשרות מילוני שקלים אם לא יותר מכך.

עילות התביעה המפורטות בבקשה לאישור הן: הפרת חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961 והפרת חוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט-1979.

הסעדים המתבקשים במסגרת התובענה הם: להורות לכל אחת מהמשיבות לשלם לכל אחד מחברי הקבוצה את התוספת בגין הפרשי הצמדה וריבית בתוספת ריבית צמודה בהתאם לסעיף 5(ב) לחוק בתוספת הפרשי ריבית והצמדה מהיום בו היה על המשיבות לשלם את החוב הפסוק בפועל ועד למועד בו ישולמו הסכומים הנתבעים במסגרת תובענה זו. לחייב את המשיבות לתקן את מדיניותן כך שהן תחויבנה לקיים את הוראות חוק פסיקת ריבית והצמדה, ולהוסיף הפרשי הצמדה וריבית בתוספת ריבית צמודה, בכל מקרה בו החוב הפסוק ישולם על ידן במועד המאוחר ממועד הפירעון.

ביום 28 במרס, 2018 הגישו המשיבות 1, 7, 9, 10, 11 ו-13, ובהן החברה, את תשובתן לבקשה לאישור.

ביום 19 בפברואר, 2019 התקיים דיון קדם משפט בו טענה כב' השופטת כי אמנם התשלום על ידי המשיבות אינו צריך להיות מיידי, אך לא ראוי שכל חברה תשלם מתי שתרצה וכי התובענה מטילה זרקור על בעיה בתחום, בעיה שייתכן ודרושה בה הסדרה. עוד טענה כב' השופטת, כי עניין התשלום תוך 30 ימים הינו מוכר בפרקטיקה, אך יש הסכמים שקובעים מועד לתשלום ויש הסכמים שלא קובעים זאת - מצב שאינו רצוי לדעתה.

בהמלצת כב' השופטת מתקיים גישור בתיק בפני כב' המגשרת השופטת (בדימ') אסתר דודקביץ. ביום 8 במרס, 2020 התקיימה ישיבת גישור האחרונה. ישיבת גישור נוספת נקבעה ליום 6 במאי, 2020.

להערכת המאגר, המתבססת, בין היתר, על חוות דעת משפטית שקיבל, סביר יותר כי הבקשה תידחה מאשר שהיא תתקבל.

באור 14: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

3. ת"צ 8322-05-18 אורי ברעם נ' התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב בע"מ (להלן - "הפול")

ביום 8 במאי, 2018 הגיש מר אורי ברעם (עו"ד במקצועו) (להלן: "המבקש") בקשה לאישור תביעה כתובענה ייצוגית נגד הפול (להלן: "בקשת האישור").

עניינה של בקשת האישור בפוליסת ביטוח חובה לאופנועים. לטענת המבקש, הפול גובה מבעלי רכב דו גלגלי פרטיים, "שכל חטאם הינו שהם מדווחים לרשויות המס על הוצאותיהם", פרמיה עסקית, המיועדת עבור רכב "בבעלות אחרת", אשר יקרה, לפי הטענה, בעשרות ולעיתים מאות אחוזים מפרמיית ביטוח חובה שהפול גובה עבור אותם אופנועים ומבוטחים בדיוק, אשר ההבדל היחיד הינו שאלו אינם מדווחים לרשויות המס על הוצאותיהם.

לפי הנטען בבקשת האישור, הפול יצרה מבחן מקפח, נוגד דין, לא רלוונטי ומעוות, על בסיסו היא משיתה פרמיות ביטוח מנופחות, לפי הנטען, על חלק ניכר ממבוטחיה, ללא כל קשר לשאלת הסיכון האמתי הנובע ממבוטחים אלו; כך, לפי הנטען, הפול קבעה נוהל, על דעת עצמה וללא ביסוס בדיון, לפיו די בכך שמבוטח מזדכה על עלויותיו של כלי הרכב אל מול רשויות המס, כדי שתראה בכלי הרכב ככזה המשמש את המבוטח "לצרכי עסקו", ומשכך תדרוש כי המבוטח ישלם פרמיה "עסקית" (קרי, המיועדת לרכב בבעלות אחרת, שאינה פרטית) הגבוהה יותר כאמור מאשר פרמיית ביטוח "רגילה", לרכב בבעלות פרטית.

טענה נוספת שמועלית בגדרי הבקשה היא, כי הרגולטור קבע שלושה תנאים מצטברים שרק אם כולם חלים, רשאית הפול לגבות פרמיה "עסקית", והם: (1) הרכב רשום של שם יחיד שאינו תאגיד; (2) הרכב משמש למטרת עסקו של היחיד או גוף אחר; (3) על הפול לסווג את כלי הרכב מאותו הסוג באותו האופן, עליו להודיע על כך לממונה על הביטוח ועל הממונה שלא להתנגד לכך. לטענת המבקש, הפול לא עמדה בתנאים אלו כאשר גבתה פרמיה "עסקית" מחברי הקבוצה הנטענת.

סכום התביעה האישית עומד על 733 ש"ח וסכום התביעה הייצוגית עומד על 19.5 מיליון ש"ח.

הקבוצה אשר בשמה מבוקש להגיש את התובענה הוגדרה כ: "כל מבוטח שהמשיבה סיווגה את רכבו הדו גלגלי כרכב 'בבעלות אחרת' למרות שסיווגו הנכון הינו רכב 'בבעלות פרטית', וגבתה פרמיית ביטוח מוגדלת בהתאם, וזאת בשבע השנים שקדמו להגשת בקשה זו ועד למועד אישורה כייצוגית".

ביום 13 בדצמבר, 2018 הוגשה תשובת הפול לבקשת האישור. ביום 3 בינואר, 2019 הוגשה תגובת המבקש לתשובת הפול כאמור. ביום 26 ביוני, 2019 התקיים דיון מקדמי בפני כב' השופטת מיכל אגמון גונן.

במסגרת הדיון הורה בית המשפט על קבלת עמדת הממונה בשאלה מדוע להבחין לעניין הגדרת הבעלות האחרת, בין עו"ד עצמאי לעו"ד שכיר, כאשר שניהם עושים שימוש באופנוע לצרכי עבודה, וקבע כי עמדתו תוגש בתוך 60 יום.

ביום 5 במרס, 2020 הגיש הממונה את עמדתו לפיה קיימת הצדקה להחיל את תעריף הבעלות האחרת גם על אופנוע בבעלות פרטית כשהוא משמש לצרכים עסקיים (ללא קשר למידת השימוש העסקי של המבוטח הספציפי) וכי זיכוי עלויות הרכב המשמש את המבוטח "לצרכי עסקו" אל מול רשויות המס, הוא מבחן נכון לקביעת השימוש העסקי.

להערכת המאגר, המתבססת, בין היתר, על חוות דעת משפטית שקיבל, סביר יותר כי הבקשה תידחה מאשר שהיא תתקבל.

באור 14: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

טבלה מסכמת

להלן טבלה מסכמת של הסכומים הנתבעים במסגרת בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות כנגד החברה והתאגיד המנהל, כפי שצוינו על ידי התובעים בכתבי הטענות אשר הוגשה מטעמם. מובהר כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על ידי החברה, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי.

מספר תביעות	הסכום הנתבע
אלפי ש"ח	
2	34,000
1	-

בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות:

צוין סכום המתייחס לחברה

לא צוין סכום המתייחס לחברה

ב. הליכים משפטיים נוספים

1. עת"מ 22462-01-18 צביקה זאבי פרקש ואח' נ' הממונה על הביטוח באגף שוק ההון הביטוח והחיסכון במשרד האוצר ואח' –

בחודש ינואר 2018 הוגשה לבית המשפט עתירה מנהלית נגד הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון (להלן- "הממונה") ונגד הפול (עת"מ 22462-01-18). העתירה המנהלית הוגשה על ידי מורים לנהיגה בטענה להעלאת תעריפי הביטוח השיורי לאופנועים המשמשים ללימוד נהיגה.

לפי הנטען בעתירה המנהלית, החלטת הממונה להוסיף מקדם של "כל נהג" למקדם "לימוד נהיגה" לתעריף ביטוח החובה של כלים בבעלות מורי נהיגה הינה החלטה אשר חורגת ממתחם הסבירות, חורגת מעיקרון המידתיות ופוגעת בזכויות יסוד. ביום 10 באוקטובר, 2018 ניתן פסק דין לפיו העתירה המנהלית תימחק. ביום 15 בנובמבר, 2018 הוגשה מחדש על ידי העותרים עתירה לבית המשפט העליון בשבתו כבית דין גבוה לצדק נגד הממונה ונגד הפול, במסגרת הליך בג"ץ 8115/18.

הפול הגיש את תגובתו המקדמית לעתירה ביום 31 בינואר, 2019. המשיב 1, הממונה הגיש את תגובתו לעתירה ביום 2 ביולי, 2019.

בדיון שהתקיים בעתירה ביום 5 במרס, 2020 בפני ההרכב: י' עמית, ד' ברק-ארז וג' קרא, הוחלט שעל הממונה והפול ליתן דעתם בעניינים הבאים: האם אין מקום להבחין בין אופנועים המשמשים רק את מורי הנהיגה לבין אופנועים המשמשים רק את התלמידים; האם יש נתונים לגבי המעורבות בתאונות דרכים של תלמידי נהיגה באופנועים (ומורים לנהיגה); האם אין מקום לסווג אופנועים ללימוד נהיגה של 125 סמ"ק כרכב תפעולי או כרכב בעל סיכון נמוך במיוחד, בהינתן שלימוד הנהיגה לגביהם נערך במגרש סגור בלבד; והאם המקדם של 1.45 מוצדק בהינתן הנתונים היחודיים של האופנועים המשמשים אך ללימוד נהיגה.

להערכת המאגר המתבססת, בין היתר, על חוות דעת משפטית שקיבל, סביר יותר כי העתירה לבית המשפט העליון תידחה מאשר שהיא תתקבל.

באור 14: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. הליכים משפטיים נוספים (המשך)

2. בג"ץ 7944/18 סוהיל משרקי ואח' נגד מדינת ישראל- משרד האוצר ואחרים-

בחודש נובמבר 2018 הוגשה לבית המשפט עתירה מנהלית נגד הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון ונגד הפול וחברות ביטוח נוספות. העתירה הוגשה על ידי סוכני ביטוח מהמגזר הערבי אשר טוענים כי בוטלו ו/או הוגבלו סמכויותיהם לחיתום תעודות ביטוח חובה לפי פקודת רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970.

הסעד אותו מבקשים העותרים הינו: "להורות למשיבים לתת טעם, מדוע בוטלו ו/או הוגבלו סמכויותיהם של העותרים לחיתום תעודות ביטוח חובה לפי פקודת רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970".

מרבית הטענות בעתירה מופנות כלפי חברות הביטוח, בעוד שלגבי הפול נטען בשלהי העתירה, אגב אורחא וללא כל פירוט, כי עלות הביטוח השיורי אצל הפול גבוה מאשר בחברות הביטוח בשוק החופשי, כי הביטוח אצל המשיבה אינו נגיש, כביכול, וכי ההתנהלות מול המשיבה הינה "קשה" [בלשון העותרים] כביכול.

הפול הגיש את תגובתו המקדמית לעתירה ביום 10 בינואר, 2019, במסגרתה הובאו טענות הן לסילוק העתירה על הסף והן לדחייתה לגופה. הוגשו גם תגובות מטעם יתר מרבית המשיבות.

ביום 17 ביוני, 2019 ניתנה החלטה לפיה העתירה תועבר לדיון בפני הרכב. טרם נקבע דיון בעתירה.

ביום 10 במרס, 2020, הגיש הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון את תגובתו המקדמית לעתירה, לפיה הוא מבקש לדחות את העתירה ואף מצייין שמטרת הפול היא לתת שירות למבוטחים שסורבו וכי הסוכנים של הפול הם אך ורק סניפי הפול. בנוסף, מצוין בתגובת הממונה שהפול מפתח אתר לרכישה מלאה של פוליסה לביטוח רכב חובה בנוסף לאפשרות הרכישה הקיימת כיום, באמצעות המוקד הטלפוני של הפול, אשר לא מצריכה הגעה פיזית לסניף של הפול.

להערכת המאגר המתבססת, בין היתר, על חוות דעת משפטית שקיבל, סביר יותר כי העתירה תידחה מאשר שהיא תתקבל.

ג. הליכים אחרים

ריבית היוון קצבאות ביטוח לאומי -

בהמשך לאמור בבאור 14ג' לדוחות הכספיים לשנת 2018, בדבר וועדה בין משרדית לבחינת ריבית ההיוון של הפיצויים בשל נזק לגוף בנזיקין (להלן - "הוועדה") יצוין כי בחודש יוני הגישה הוועדה את המלצותיה הסופיות בנושא לבית המשפט העליון. ההמלצות כוללות קביעת שיעור ריבית היוון אחיד בשיעור 3% ומנגנון עדכון של שיעור הריבית בעתיד.

בחודש אוגוסט, 2019 ניתן על ידי בית המשפט העליון פסק דין בנושא בו נקבע כי שיעור ההיוון לפיצויים בשל נזקי גוף בנזיקין ימשיך לעמוד על 3% תוך אימוץ מנגנון העדכון עליו המליצה הוועדה וזאת עד להסדרת הנושא בחקיקה. במסגרת פסק הדין הסכימו המבוטחים כי שיעור ההיוון לצורך חישוב סכום ניכוי תגמולי המוסד לביטוח לאומי מאת המבוטחים יעמוד אף הוא על 3% וזאת בתקופת הביניים, עד לתיקון תקנות הביטוח הלאומי (היוון) תשל"ח - 1978 (להלן: "תקנות ההיוון"). לעומת זאת, עד לתיקון תקנות ההיוון יעמוד שיעור ההיוון לצורך תשלום תביעות שיבוב למוסד לביטוח לאומי, על ידי המבוטחים, על השיעורים שנקבעו בתקנות ההיוון כמפורט בבאור 14ג' לדוחות הכספיים לשנת 2018.

באור 14: - התחייבויות תלויות (המשך)

ג. הליכים אחרים (המשך)

בהתאם לכך ביצעה החברה אומדן של השפעת פסק הדין האמור והקטינה את ההפרשה בסך של כ- 127.1 מיליון ש"ח. יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר, 2019 עומדת על סך של כ- 111.2 מיליון ש"ח וזאת עקב תביעות שיבוב של המוסד לביטוח לאומי כנגד החברה. ככל שיתקנו תקנות ההיוון ייתכן עדכון של ההפרשה.

בתאריך 14 באוגוסט, 2019 הוגשה בקשה ע"י התובע להארכת המועד להגשת עתירה לדיון נוסף בסוגיה.

באור 15: - שינוי בחברי הדירקטוריון ונושאי משרה בתקופת הדוח ולאחריו

- א. ביום 31 במרס, 2019 סיים מר אילן שמיר את כהונתו כמנכ"ל החברה. מר ערן כהן מונה כמנכ"ל במקומו של אילן שמיר החל מיום 1 באפריל, 2019.
- ב. ביום 31 באוגוסט, 2019 סיים פרופ' יהודה כהנא את כהונתו כאקטואר הממונה של החברה. מר אלון תמיר מונה כאקטואר ממונה של החברה החל מיום 1 בספטמבר, 2019.
- ג. ביום 30 ביוני, 2019 סיימה גב' דורית הנגבי את כהונתה כמנהלת מערכות מידע בחברה. מר אייל אלבלק מונה כמנהל מערכות המידע במקומה של דורית הנגבי החל מיום 1 ביולי, 2019.
- ד. ביום 27 במאי, 2019 סיים מר יואב סגלוביץ את כהונתו כדח"צ בחברה. החל מיום 19 ביוני, 2019 מונה מר יעקב אלחדיף כדח"צ במקומו של מר יואב סגלוביץ.
- ה. ביום 28 ביולי, 2019 סיים מר מוטי מור את כהונתו כדירקטור בחברה. החל מיום 18 באוגוסט, 2019 מונה מר שגיא יוגב כדירקטור במקומו של מר מוטי מור.
- ו. ביום 22 באוקטובר, 2019 סיימה הגב' קרן גרניט את כהונתה כדירקטורית בחברה. החל מיום 27 בנובמבר, 2019 מונתה הגב' סיגל כהן כדירקטור במקומה של הגב' קרן גרניט.

פרק ד'

הצהרת האקטואר

הצהרת אקטואר ביטוח כללי

פרק א' - זהות האקטואר

נתבקשתי על ידי הפול להעריך את ההפרשות המפורטות בפרק ב' להלן בענפי ביטוח כללי עבור הדוחות הכספיים של המבטח (להלן: "ההפרשות") ליום 31 בדצמבר 2019, כפי שמפורט להלן.

אני מכהן כאקטואר ממונה בחברת הפול החל מיום 1 בספטמבר 2019. אין לי קשרים עסקיים עם המבטח, עם בעל עניין במבטח או עם בן משפחה של בעל עניין במבטח, חברת בת של המבטח או חברה הקשורה למבטח. איני בעל עניין, עובד או יועץ קבוע של חברת בת של המבטח או של חברה קשורה למבטח או של גורם אחר המספק למבטח שירותים שונים.

פרק ב' - היקף חוות הדעת האקטוארית

1. היקף חוות הדעת האקטוארית

- א. לצורך חישוב ההפרשות של המבטח, הסתמכתי על נתונים אשר הומצאו לי על ידי המבטח. בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לצורך הערכת ההפרשות לצורכי הדוחות הכספיים. בחנתי את סבירות והלימות הנתונים ובכלל זה השוויתי את הנתונים האמורים לנתוני השנה אליה מתייחס הדוח ולנתוני השנים הקודמות.
- ב. במידת הצורך הסתמכתי בהערכתי גם על נתונים שהתקבלו ממקורות מהימנים אחרים. בחנתי את מידת התאמת הנתונים והרלוונטיות שלהם.
- ג. ההנחות האקטואריות ששימשו אותי בעבודתי, וכן השיטות להערכת ההפרשות המפורטות בסעיף 2 להלן נקבעו על ידי, לפי מיטב שיפוטי המקצועי, וזאת בכפוף להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים בסעיף 1 לפרק ג' להלן.
- ד. לחברה אין ביטוח משנה.
- ה. בחוות דעתי נלקחו בחשבון גם העניינים הבאים:

- 1) **ההפרשה שחושבה עבור ביטוחים משותפים בהם החברה אינה מבטח מוביל** - אין לחברה ביטוחים משותפים.
- 2) **העדר מתאם בין הענפים השונים לצורך הפחתת סך ההפרשה הכוללת בגין תביעות תלויות עבור כל הענפים הכלולים בהערכת** - החברה פעילה בענף אחד בלבד - רכב חובה, ועל כן לא בוצעה הפחתה בגין העדר מתאם.

2. נתונים המצורפים להיקף חוות הדעת האקטוארית

להלן פירוט סיכום ההפרשות הנדרשות נכון ליום 31/12/2019, באלפי ש"ח:
הרזרבה בענפים המקובצים והלא מקובצים, כוללת רזרבה לתביעות תלויות בלבד (כולל IBNR).

ליום 31 בדצמבר 2019		
באלפי ש"ח		
שייר	ברוטו	תביעות תלויות
2,724,400	2,724,400	רכב חובה
84,609	84,609	הוצאות עקיפות
		הפער בין העתודה לסיכונים שטרם חלפו לבין הפרמיה שטרם הורווחה
172,542	172,542	רכב חובה
<u>2,981,551</u>	<u>2,981,551</u>	סה"כ התחייבויות ביטוחיות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי המחושבות לפי הערכה אקטוארית
152,388	152,388	הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצ' רכישה נדחות
<u>3,133,939</u>	<u>3,133,939</u>	סה"כ התחייבויות ביטוחיות

פרק ג' – חוות הדעת

אני מצהיר ומאשר כי בענף רכב חובה:

- הערכתי את הפרשות המבטח המפורטות בפרק ב' בהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים להלן, והכול בתוקפם ביום הדיווח הכספי:
 - הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981;
 - הוראות והנחיות הממונה על שוק ההון;
 - עמדת הממונה בנושא חישוב עתודות בביטוח כללי;
 - כללים אקטואריים מקובלים.
- לאחר שבחנתי את הנתונים המוזכרים בפרק ב', הגעתי לידי מסקנה כי הנתונים סבירים ומספקים, וכי ניתן להסתמך עליהם לצורך הערכתי.
- ההנחות והשיטות להערכת ההפרשות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיקול דעתי המקצועי ובהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים לעיל.
- ההפרשות לתביעות תלויות המפורטות בפרק ב', בגין הענפים שאינם מקובצים, רכב חובה ורכב רכוש, מהוות לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין התביעות התלויות, המוגדרות לעיל, בכל ענף שפורט בנפרד, כתוקפם ביום הדוח הכספי.
- סך ההפרשות לתביעות תלויות המפורט בפרק ב', מהווה לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין התביעות התלויות בענפים המקובצים ושאנם מקובצים בכללותם, כתוקפם ביום הדוח הכספי.
- ההפרשה להוצאות עקיפות המפורטת בפרק ב', מהווה לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין הוצאות עקיפות ליישוב תביעות, כתוקפם ביום הדוח הכספי.

7. ההפרשות לפרמיה בחסר המפורטות בפרק ב', מהוות לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין הפער בין הסיכונים שטרם חלפו והפרמיה שטרם הורווחה ברמת השייר (ככל שקיים) בענפים שפורטו, כתוקפם ביום הדוח הכספי.

פרק ד' – הערות והבהרות

1. הערות, הבהרות והסברים בנוגע לחוות הדעת האקטוארית

- 1.1 במאזן הנוכחי החברה ממשיכה ליישם את עמדת הממונה בקשר לנוהג המיטבי לחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי מיום 21.01.2015. עמדת הממונה וחוזר הערכה אקטוארית לביטוח כללי 1-1-2015 כללו מספר שינויים מהותיים. בעמדת הממונה החדשה נדרש האקטואר לקבוע רזרבה בשייר, כך שקיים סיכוי סביר למדי ("fairly likely") כי העתודה שנקבעה תספיק לכיסוי התחייבויות המבטח. לגבי ענף רכב חובה וחבויות, הבחינה של סיכוי סביר למדי תכוון לאומדן הסתברות של 75% לפחות. יחד עם זאת, ככל שישנן מגבלות בניתוח הסטטיסטי, יפעיל האקטואר שיקול דעת, כך שיתכן שימוש בשיטות אקטואריות מקובלות.
- 1.2 מעצם הערכת הרזרבה במודלים אקטואריים קיימת מידה משמעותית של אי ודאות בהערכה, ויתכן כי התוצאות בפועל יסו מהערכות האקטואר, במיוחד בענפים בעלי זנב ארוך, דוגמת רכב חובה. בהערכת הסיכון הרנדומלי, בוצעו חישובים לנתונים המעודכנים לדצמבר 2019 במודל ה-Bootstrap. מכיוון שלא קיימת עדיין בשוק בארץ פרקטיקה מקובלת לביצוע הערכה סטוכסטית של הרזרבה, וכאמור לא קיימת פרקטיקה בנוגע להערכת הסיכונים הסיסטמיים, הרי שככל שזו תתגבש במהלך השנים, וככל שהחברה תצבור ידע וניסיון נוספים, יתכנו שינויים בהערכות הסיכונים הרנדומליים והסיסטמיים, אשר יוכלו להשפיע על הערכת הרזרבות בעתיד.
- 1.3 בחודש אוקטובר 2017 נכנס לתוקפו תיקון לתקנות הביטוח הלאומי, התשל"ח 1978, הקובעות את אופן חישוב הקצבאות שישולמו על ידי המוסד לביטוח לאומי לנפגעי תאונות עבודה ואת אופן היוון של אותן קצבאות. על פי התקנות, מרכיב תוחלת החיים יהיה על בסיס לוחות הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, וכן ריבית ההיוון תעודכן אחת לארבע שנים, כאשר שיעור השינוי לא יהיה יותר מ-1% בערך מוחלט, והריבית עצמה לא תפחת מ-0%. שיעור הריבית הנוכחי על פי התקנות הינו 2% במקום השיעור הקודם שהיה 3%. התקנות עוסקות, כאמור, בשיעור ההיוון של התשלומים שמשלם המוסד לביטוח לאומי, ואין אחידות בפסיקת בית המשפט בקשר לשיעור ריבית ההיוון של תביעות לפיצויי נזקי גוף שמשלמות חברות הביטוח למבוטחים. עד מאזן דצמבר 2018, נהגה החברה להפריש רזרבה בגין הירידה הנ"ל בריבית. בעקבות פסיקת ביהמ"ש העליון האחרונה, בהמשך להמלצות ועדת קמיניץ, בוצעה הפרשה בגין הפער בין שיעור הריבית המחושב בהיוון ע"י המל"ל (2%), לבין שיעור ההיוון לפיו מקוזז גובה הפיצוי שניתן לתובעים (3%) ע"י הפול. הפרשה נמוכה מההפרשה הקודמת שבוצעה, שלקחה בחשבון את השפעת ירידת הריבית על פיצוי התובעים ע"י חברת הביטוח, ולא רק בגין חלק המל"ל.
- 1.4 הרזרבות לא הונו, אלא במדד בלבד.
- 1.5 בהערכה האקטוארית הדטרמיניסטית, נעשה שימוש בשיטות אקטואריות מקובלות, ביניהן שיטות משולשים שונות ומודל BF.
- 1.6 בפול ניתן כיסוי לענף ביטוחי אחד בלבד - רכב חובה.
- 1.7 בפול אין כיסוי ביטוח משנה ולכן התוצאות בברוטו ובשייר זהות.

2. השינויים המהותיים בהנחות ובשיטות האקטואריות

2.1 ענף רכב חובה:

- 2.1.1 בסיס המודל במאזן בנוכחי, הסתמך על המתודולוגיה הבאה: משולשי התפתחות של תשלומים, שולם + תלוי וכמות התביעות. בשנות החיתום הצעירות, נעשה שימוש במודל ה-BF.
- 2.1.2 בוצעה חלוקת סגמנטציה לשלוש קבוצות בנפרד לאופנועים, רכבים פרטיים, וכל יתר כלי הרכב.
- 2.1.3 בוצע עדכון להערכות האפריוריות במודל ה-BF חושב מדד של "סיכון מתואם" המגלם בתוכו שינויים בתמהיל התיק של החברה בכל שנת חיתום, בגין הפרמטריים העיקריים המשפיעים על רמת הסיכון. בחישוב מדד הסיכון נלקחה בחשבון גם עלות הסיכון שפרסם מפעיל המאגר המרכזי עבור אותם הפרמטרים.
- 2.1.4 בשיטת הניתוח האקטוארי במאזן הנוכחי בוצעו עדכוני הנחות לעומת השיטה שנעשה בה שימוש במאזנים קודמים.
- פירוט מלא של מתודת העבודה שבוצעה ע"י האקטואר הקודם, מפורטת בדו"חות האקטואר הקודמים.

3. השינויים המהותיים בהפרשות שפורטו בפרק ב' לעיל בהשוואה להפרשות שפורטו בדוח לתקופה קודמת

ענף רכב חובה:

במאזן הנוכחי בהשוואה למאזן דצמבר 2018, חלה התפתחות שלילית בהערכות, בעיקר בהערכת ה-BEST ESTIMATE, אך גם ברמת הרזרבה הסופית.

השינויים נבעו, בין היתר, מהתפתחות שלילית בתשלומי התביעות, בהערכות המחלקה, ומעדכון שיטת המידול האקטוארית.

	F.I.L.A.A	אקטואר ממונה	24.03.2020
_____	אלון תמיר	תפקיד	תאריך
חתימה	שם האקטואר		

פרק ה'

פרטים נוספים על התאגיד

(התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ
(מס' חברה 513136895)

תקנה 21 : תשלומים לנושאי משרה בכירה – באלפי ש"ח

סה"כ	הפרשות סוציאליות והטבות אחרות	סה"כ משכורות ומענקים		
716	150	566	מנהל/ת	1.
701	159	542	מנהל/ת	2.
658 (*)	175	483	מנהל/ת	3.
577 (*)	68	509	מנהל/ת	4.
527	137	390	מנהל/ת	5.

(*) כולל תשלומים למנכ"ל שהחל לכהן ולמנכ"ל שסיים את תפקידו בתקופת הדוח. ראה גם [תקנה 26](#) להלן.

תקנה 22 : שכר וטובות הנאה

בשנת 2019 שכר והוצאות נלוות למנכ"ל ולדירקטורים של החברה, הסתכמו בסך כולל של 1,900 אלפי ש"ח.

תקנה 24 : המחזיקים במניות

למאגר אין הון מניות. הון המניות המונפק של מנהל ההסדר הוא 20 ש"ח המחולק ל-20 מניות כל אחת בעלת ערך נקוב של 1 ש"ח (כל מניה היא מסוג שונה והן מסומנות ממניה רגילה א' עד מניה רגילה יט').

תקנה 25 : מען רשום

כתובת : אצ"ל 1 ראשלי"צ.

טלפון : 03-9424300

פקס : 03-9519141

תקנה 26: הדירקטורים בחברה (מנהל ההסדר- התאגיד)

יו"ר הדירקטוריון:

מיכאל קלמן	שם :
1977	יליד :
שאול אביגור 7 תל-אביב	מען :
ישראלית	נתינות :
לא	חברותו בועדות הדירקטוריון :
לא	דח"צ :
כן	האם הוא עובד של התאגיד, חברת בת חברה קשורה או של בעל ענין
18.4.8 (עד לאותו יום והחל מיום 15.8.4 כיהן כדירקטור)	השנה בה החלה כהונתו כיו"ר הדירקטוריון :
עו"ד, תואר ראשון במשפטים ובניהול מטעם אוניברסיטת ת"א.	השכלה :
משנה למנכ"ל, מנהל אגף אלמנטרי, מנורה מבטחים ביטוח בע"מ, סמנכ"ל, מנהל תחום ביטוחי פרט ומטה אגף אלמנטרי, חברת מנורה מבטחים ביטוח בע"מ	התעסקותו בחמש השנים האחרונות :
אין	תאגידיים בהם משמש כדירקטור :
לא	האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :
לא	האם הוא בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית :
כן	האם הוא בעל כשירות מקצועית :

דירקטורים:

יואב בן אור ת.ז. 059284380	שם :
1968	יליד :
מושב אבן ספיר 60	מען :
ישראלית	נתינות :
וועדת ביקורת- יו"ר, וועדת תגמול- יו"ר, וועדת ציות- יו"ר.	חברותו בועדות הדירקטוריון :
כן	דח"צ :
לא	האם הוא עובד של התאגיד, חברת בת חברה קשורה או של בעל ענין
17.1.1	השנה בה החלה כהונתו כדירקטור :
אקדמאית, מוסמך במנהל עסקים, התמחות במימון מטעם האוני' העברית בירושלים M.B.A. בוגר במשפטים האוני' העברית- L.L.B. בוגר במדעי החברה בחוג למנהל עסקים באוני' העברית, B.A.	השכלה :
מנהל מיוחד בעמיתים, קרנות הפנסיה הוותיקות	התעסקותו בחמש השנים האחרונות :
יו"ר דירקטוריון באופאל טכנולוגיות עתידיות בע"מ.	תאגידיים בהם משמש כדירקטור :
לא	האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :
כן	האם הוא בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית :
כן	באם הוא בעל כשירות מקצועית:
כן	האם הוא דירקטור חיצוני מומחה:

שם :	יעקב אלחדוף ת.ז. 05537493 (*)
יליד :	1942
מען :	חנה רובינא 5, תל אביב
נתינות :	ישראלית
חברותו בועדות הדירקטוריון :	וועדת ביקורת, וועדת תגמול, וועדת ציות.
דח"צ :	כן
האם הוא עובד של התאגיד, חברת בת חברה קשורה או של בעל ענין	לא
השנה בה החלה כהונתו כדירקטור :	19.6.19
השכלה :	רואה חשבון מוסמך, בוגר בחשבונאות, האוניברסיטה העברית.
התעסקותו בחמש השנים האחרונות :	מנכ"ל התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה (הפול) בע"מ
תאגידיים בהם משמש כדירקטור :	אין
האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא
האם הוא בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית :	כן
באם הוא בעל כשירות מקצועית :	כן
האם הוא דירקטור חיצוני מומחה :	כן

(*) ביום 27 במאי, 2019 סיים מר יואב סגלוביץ את כהונתו כדח"צ בחברה. החל מיום 19 ביוני, 2019 מונה מר יעקב אלחדוף כדח"צ במקומו של מר יואב סגלוביץ.

שם :	שגיא יוגב (*)
יליד :	1973
מען :	השומר 11, רמת השרון
נתינות :	ישראלית
חברותו בועדות הדירקטוריון :	לא
דח"צ :	לא
האם הוא עובד של התאגיד, חברת בת חברה קשורה או של בעל ענין	כן
השנה בה החלה כהונתו כדירקטור :	18.8.19
השכלה :	BA בכלכלה וביטוח במכללת נתניה. MBA במנהל עסקים באוניברסיטה העברית.
התעסקותו בחמש השנים האחרונות :	מנהל חטיבת ביטוח כללי בהראל חברה לביטוח. מנהל חטיבת תביעות בהראל חברה לביטוח.
תאגידיים בהם משמש כדירקטור :	אין
האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא
האם הוא בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית :	לא
האם הוא בעל כשירות מקצועית :	כן

(*) ביום 28 ביולי, 2019 סיים מר מוטי מור את כהונתו כדירקטור בחברה. החל מיום 18 באוגוסט, 2019 מונה מר שגיא יוגב כדירקטור במקומו של מר מוטי מור.

שם :	רוני גינור
ילידת :	1982
מען :	ישראל עידוד 10, פתח תקווה
נתינות :	ישראלית
חברותה בועדות הדירקטוריון :	וועדת ביקורת, וועדת תגמול, וועדת ציות.
דח"צ :	לא
האם היא עובדת של התאגיד, חברת בת חברה קשורה או של בעל ענין	לא
השנה בה החלה כהונתה כדירקטורית :	20.3.18
השכלה :	תואר ראשון מטעם אוני' חיפה בכלכלה ומנהל עסקים. תואר שני- מוסמך מטעם אוניברסיטת חיפה במדעי החברה בחוג לסטטיסטיקה במגמת אקטואריה.
התעסקותה בחמש השנים האחרונות :	אקטוארית ממונה ביטוח כללי במגדל חברה לביטוח, אקטוארית ביטוח כללי בפניקס חברה לביטוח.
תאגידיים בהם משמשת כדירקטורית :	אין
האם היא בת-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא
האם היא בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית :	לא
האם היא בעלת כשירות מקצועית :	כן

שם :	סיגל מולה כהן (*)
ילידת :	1968
מען :	המבדיל 8, רמת גן
נתינות :	ישראלית
חברותה בועדות הדירקטוריון :	לא
דח"צ :	לא
האם היא עובדת של התאגיד, חברת בת חברה קשורה או של בעל ענין	לא
השנה בה החלה כהונתה כדירקטורית :	27.11.19
השכלה :	תואר ראשון במשפטים מאוניברסיטת תל אביב.
התעסקותה בחמש השנים האחרונות :	סמנכ"ל, מנהלת תביעות אלמנטרי בפניקס חברה לביטוח. סגנית מנהלת מערך התביעות ומנהלת מחלקת תביעות רכב חובה וחבויות בפניקס חברה לביטוח.
תאגידיים בהם משמשת כדירקטורית :	אין
האם היא בת-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא
האם היא בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית :	לא
האם היא בעלת כשירות מקצועית :	כן

(*) ביום 22 באוקטובר, 2019 סיימה הגב' קרן גרניט את כהונתה כדירקטורית בחברה. החל מיום 27 בנובמבר, 2019 מונתה הגב' סיגל כהן כדירקטור במקומה של הגב' קרן גרניט.

תקנה 26(א'): נושאי משרה בכירה של התאגיד

שם :	ערן כהן (*) ת.ז. 36114072
יליד :	1979
התפקיד שהוא ממלא בתאגיד :	מנכ"ל
התפקיד שהוא ממלא בחברת בת של התאגיד או בבעל עניין בו:	אין
האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא
השכלה :	אקדמאית, (M.B.A) במנהל עסקים באוניברסיטת בר אילן. (L.L.B) בכלכלה ומשפטים מהאוניברסיטה העברית.
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות	סמנכ"ל כספים בנת"ע, מנהל המחלקה הכלכלית באגד.
השנה בה החלה כהונתו :	אפריל, 2019.

(*) ביום 31 במרס, 2019 סיים מר אילן שמיר את כהונתו כמנכ"ל החברה. מר ערן כהן מונה כמנכ"ל במקומו של אילן שמיר החל מיום 1 באפריל, 2019.

שם :	אייל אלבלק ת.ז. 57362758
יליד :	1962
התפקיד שהוא ממלא בתאגיד :	מנהל מחלקת מערכות מידע
התפקיד שהוא ממלא בחברת בת של התאגיד או בבעל עניין בו:	אין
האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא
השכלה :	תעודת הנדסאי מחשבים מטעם מכללת הדסה בירושלים.
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות	מנהל מערכות מידע ואחראי אבטחת מידע בשירביט חברה לביטוח בע"מ. מנהל מדור אלמנטרי במחלקת מערכות מידע בפניקס חברה לביטוח בע"מ.
השנה בה החלה כהונתו :	יולי, 2019.

(*) ביום 30 ביוני, 2019 סיימה גבי דורית הנגבי את כהונתה כמנהלת מערכות מידע בחברה. מר אייל אלבלק מונה כמנהל מערכות המידע במקומה של דורית הנגבי החל מיום 1 ביולי, 2019.

שם :	רן מורה-צדק ת.ז. 025384421
יליד :	1973
התפקיד שהוא ממלא בתאגיד :	מנהל כספים, חשב
התפקיד שהוא ממלא בחברת בת של התאגיד או בבעל עניין בו:	אין
האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא
השכלה :	אקדמאית, תואר ראשון (B.A) בוגר במנהל עסקים וחשבונאות מטעם המכללה למנהל בראשל"צ. רואה חשבון מוסמך מטעם מועצת רואי החשבון.
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות:	מנהל כספים, חשב בתאגיד המנהל- הפול
השנה בה החלה כהונתו :	2010

שם :	אילנה שינדלר ת.ז. 056497985
ילידת :	1960
התפקיד שהיא ממלאת בתאגיד :	מנהלת מחלקת תביעות
התפקיד שהיא ממלאת בחברת בת של התאגיד או בבעל עניין בו:	אין
האם היא בת-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא
השכלה :	אקדמאית, בוגרת במשפטים -L.L.B, אוני' העברית בירושלים.
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות:	מנהלת מחלקת תביעות בתאגיד
השנה בה החלה כהונתה:	2002

שם :	מירי בנאי ת.ז. 025498668
ילידת :	1973
התפקיד שהיא ממלאת בתאגיד :	מנהלת מחלקת חיתום
התפקיד שהיא ממלאת בחברת בת של התאגיד או בבעל עניין בו:	אין
האם היא בת-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא
השכלה :	אקדמאית
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות	מנהלת בסוכנות ביטוח אפרתי דורון סוכנות לביטוח בע"מ, סגנית חתם ראשי מרחב ת"א בחב' כלל חברה לביטוח בע"מ.
השנה בה החלה כהונתה :	2015

שם :	גלי גנה ת.ז. 059674770
יליד :	1965
התפקיד שהוא ממלא בתאגיד :	מבקר פנימי
התפקיד שהוא ממלא בחברת בת של התאגיד או בבעל עניין בו:	אין
האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא
השכלה :	אקדמאית
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות	רו"ח עצמאי, שותף במשרד רואי חשבון רוזנבלום הולצמן
השנה בה החלה כהונתו :	2003

שם :	אלון תמיר ת.ז. 33571274
יליד :	1976
התפקיד שהוא ממלא בתאגיד :	אקטואר ממונה
התפקיד שהוא ממלא בחברת בת של התאגיד או בבעל עניין בו:	אין
האם הוא בן-משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :	לא
השכלה :	אקדמאית, (M.A) באוניברסיטת חיפה בפקולטה למדעי החברה בחוג לסטטיסטיקה. תואר שני (MASTER OF SCIENCE) באוניברסיטת קנט באנגליה. אקטואר מוסמך מטעם אגודת האקטוארים בישראל. (B.A) באוניברסיטת בן גוריון במחלקה לכלכלה עם התמחות במנהל עסקים.
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות	אקטואר ראשי בשלמה חברה לביטוח בע"מ.
השנה בה החלה כהונתו :	ספטמבר, 2019

(*) ביום 31 באוגוסט, 2019 סיים פרופ' יהודה כהנא את כהונתו כאקטואר הממונה של החברה. מר אלון תמיר מונה כאקטואר ממונה של החברה החל מיום 1 בספטמבר, 2019.

תקנה 27 : רואי חשבון של החברה

קוסט פורר גבאי את קסירר
מנחם בגין 144 א' תל אביב

תקנה 28 : שינויים בתזכיר או בתקנון

לא בוצע שינוי בתקנון של התאגיד בתקופת הדוח.

תקנה 29 : המלצות והחלטות הדירקטוריון

אישור פוליסת אחריות דירקטורים ונושאי משרה באמצעות מנורה חברה לביטוח. גבולות האחריות - 60 מיליון ש"ח לתביעה ולסה"כ תביעות בתקופת הביטוח.

שמות החותמים ותפקידם:

מיכאל קלמן - יו"ר מועצת המנהלים
ערן כהן – מנכ"ל

התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפולי") בע"מ

24.3.20

פרק ו'

**התאגיד המנהל של המאגר לביטוח
רכב חובה ("הפול") בע"מ**

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר, 2019

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר, 2019

תוכן העניינים

<u>דף</u>	
2	<u>דוח רואה החשבון המבקר</u>
3	<u>דוחות על המצב הכספי</u>
4	<u>דוחות על הרווח או הפסד ורווח כולל אחר</u>
5	<u>דוחות על השינויים בהון</u>
6	<u>דוחות על תזרימי המזומנים</u>
7-24	<u>באורים לדוחות הכספיים</u>

דוח רואה החשבון המבקר

לבעלי המניות של התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ

ביקרנו את הדוחות המצורפים על המצב הכספי של התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ (להלן - החברה) לימים 31 בדצמבר, 2019 ו-2018 ואת הדוחות על רווח או הפסד ורווח כולל אחר, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לכל אחת מהשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר, 2019, 2018 ו-2017. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישומו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה לימים 31 בדצמבר, 2019 ו-2018 ואת תוצאות פעולותיה, השינויים בהון ותזרימי המזומנים שלה לכל אחת מהשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר, 2019, 2018 ו-2017, בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS).

ליום 31 בדצמבר		באור	
2018	2019		
אלפי ש"ח			
352	-	<u>4</u>	נכסים שוטפים המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - הפול חייבים ויתרות חובה
657	409	<u>5</u>	
1,009	409		
3,902	3,058	<u>6</u>	נכסים בלתי שוטפים רכוש קבוע נכסים בלתי מוחשיים נכס זכות השימוש מסים נדחים
4,366	7,926	<u>7</u>	
-	2,048	<u>6</u>	
385	488	<u>13</u>	
8,653	13,520		
9,662	13,929		
-	1,163	<u>4</u>	התחייבויות שוטפות המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - הפול פקדונות של חברות ביטוח התחייבות בגין מסים שוטפים זכאים ויתרות זכות התחייבות בגין חכירה שוטפת
5,000	5,000	<u>9</u>	
26	262		
4,396	4,906	<u>10</u>	
-	813	<u>6</u>	
9,422	12,144		
239	523	<u>8</u>	התחייבויות לא שוטפות התחייבות בשל הטבות לעובדים התחייבות בגין חכירה שאינה שוטפת
	1,261	<u>6</u>	
239	1,784		
		<u>11</u>	הון הון מניות עודפים
1	1		
-	-		
1	1		
9,662	13,929		

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

24 במרס, 2020

רן מורה צדק מנהל כספים	ערן כהן מנכ"ל	מיכאל קלמן יו"ר הדירקטוריון	תאריך אישור הדוחות הכספיים
---------------------------	------------------	--------------------------------	----------------------------

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			באור	
2017	2018	2019		
אלפי ש"ח				
36,040	39,252	40,123	1 (א)	דמי ניהול מהמאגר הישראלי לביטוח רכב שירי - הפול
35,865	39,113	39,761	12	הוצאות הנהלה וכלליות
175	139	362		רווח מפעולות
(3)	7	(58)		הכנסות (הוצאות) מימון, נטו
172	146	304		רווח לפני מסים על ההכנסה
73	63	155	13	מסים על ההכנסה
99	83	149		רווח נקי
				רווח כולל אחר:
(150)	(126)	(226)		הפסד אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת
(51)	(43)	(77)		הטבת מס
(99)	(83)	(149)		סך הכל הפסד כולל אחר
-	-	-		רווח כולל

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

סך - הכל	עודפים אלפי ש"ח	הון מניות	
1	-	(* 1	<u>יתרה ליום 1 בינואר, 2017</u>
-	-	-	רווח כולל
1	-	(* 1	<u>יתרה ליום 31 בדצמבר, 2017</u>
-	-	-	רווח כולל
1	-	(* 1	<u>יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018</u>
-	-	-	רווח כולל
1	-	(* 1	<u>יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019</u>

(* מייצג סכום הנמוך מ- 1 אלפי ש"ח.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2018	2019	
אלפי ש"ח			
3,578	3,827	6,687	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת (א)
			<u>תזרימי מזומנים מפעילות השקעה</u>
(3,205)	(1,870)	(5,746)	השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
(373)	(1,957)	(129)	השקעה ברכוש קבוע
(3,578)	(3,827)	(5,875)	מזומנים נטו מפעילות השקעה
			<u>תזרימי מזומנים לפעילות מימון</u>
-	-	(812)	פירעון קרן התחייבות בגין חכירה
-	-	(812)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון
-	-	-	<u>שינוי במזומנים ושווי מזומנים</u>
-	-	-	<u>יתרת מזומנים לתחילת השנה</u>
-	-	-	<u>יתרת מזומנים לסוף השנה</u>
			(א) <u>תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת</u>
99	83	149	רווח נקי
			פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:
			פחת והפחתות:
1,250	1,319	973	רכוש קבוע
1,710	1,574	2,186	נכסים בלתי מוחשיים
-	-	775	נכס שווי שימוש
73	63	155	מסים על ההכנסה
-	(1)	58	שינוי בהתחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
1,732	(92)	1,515	שינוי בסעיפים אחרים מאזניים אחרים:
(22)	(274)	248	ירידה (עליה) במאגר הישראלי לביטוח רכב שיוירי - הפול
(996)	1,188	510	ירידה (עלייה) בחייבים ויתרות חובה עלייה (ירידה) בזכאים ויתרות זכות
3,846	3,860	6,569	מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך השנה עבור:
(3)	-	-	ריבית ששולמה
-	-	63	ריבית ששולמה בגין התחייבות בגין חכירה
-	7	5	ריבית שהתקבלה
-	153	108	מסים שהתקבלו
(265)	(193)	(58)	מסים ששולמו
(268)	(33)	118	
3,578	3,827	6,687	תזרימי מזומנים שנבעו מפעילות שוטפת

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1: - כללי

א. החברה הוקמה כחברה פרטית מוגבלת במניות והחלה בפעילותה ביום 1 בינואר, 2002. החברה פועלת כמנהלת הסדר הביטוח השיורי כמשמעותו בתקנות ביטוח רכב מנועי (הסדר ביטוח שיורי ומנגנון לקביעת התעריף), התשס"א-2001 (להלן - תקנות הביטוח השיורי). החברה מנהלת את המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי - הפול (להלן - הפול) שניהל לפני תחילתן של תקנות הביטוח השיורי את הביטוח המשותף למשתמשים ברכב מנועי שלא השיגו כיסוי ביטוחי באופן ישיר בחברת ביטוח.

בתמורה לניהול הפול מקבלת החברה דמי ניהול לכיסוי כל הוצאותיה.

ב. בעלי המניות של החברה הינן כל חברות הביטוח בישראל המבטחות רכב חובה ושיעור החזקת כל אחת מהן נקבע לפי חלקן בשוק, כאמור בבאור 11 להלן.

ג. הגדרות

בדוחות הכספיים אלה:

- החברה - התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה ("הפול") בע"מ.
- צדדים קשורים - כהגדרתם ב- IAS 24.
- מדד - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

המדיניות החשבונאית המפורטת להלן יושמה בדוחות הכספיים בעקביות, בכל התקופות המוצגות, למעט אם נאמר אחרת.

א. בסיס הצגת הדוחות הכספיים

1. בסיס המדידה

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים על בסיס העלות, למעט מדידת התחייבויות בשל הטבות לעובדים המוערכת על בסיסי אומדנים אקטואריים.

2. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים

דוחות כספיים אלו נערכו בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - IFRS).

ב. מטבע הפעילות ומטבע הצגה

מטבע הפעילות ומטבע ההצגה של הדוחות הכספיים הינם בשקלים חדשים.

ג. רכוש קבוע

פריטי הרכוש הקבוע מוצגים לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות, בניכוי פחת שנצבר, ואינם כוללים הוצאות לצורך תחזוקה שוטפת.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. רכוש קבוע (המשך)

הפחת מחושב בשיעורים שנתיים שווים על בסיס שיטת הקו הישר לאורך תקופת החיים השימושיים בנכס, כדלקמן:

%	
25-33	מחשבים
7-15	ציוד משרדי
6	ריהוט משרדי
10	שיפורים במושכר

שיפורים במושכר מופחתים לפי שיטת הקו הישר על פני תקופת השכירות או בהתאם לתקופת החיים המשוערת של הנכסים, לפי הקצר שבהם.

אורך החיים השימושיים, שיטות ההפחתה וערך השייר של כל נכס נבחנים לפחות בכל סוף שנה והשינויים מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי באופן של מכאן - ולהבא. הפחתת נכסים מופסקת כמקדם מבין המועד בו הנכס מסווג כמוחזק למכירה לבין המועד שבו הנכס נגרע. לגבי בחינת ירידת ערך של רכוש קבוע, ראה סעיף ה' להלן.

ד. נכסים בלתי מוחשיים

נכסים בלתי מוחשיים הנרכשים בנפרד נמדדים עם ההכרה הראשונית לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות.

נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים מוגדר, מופחתים על פני אורך החיים השימושיים שלהם ונבחנת לגביהם ירידת ערך כאשר קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך. תקופת ההפחתה ושיטת ההפחתה של נכס בלתי מוחשי נבחנות לפחות בכל סוף שנה.

שינויים באורך החיים השימושי או בדפוס הצריכה הצפוי של ההטבות הכלכליות הצפויות לנבוע מהנכס מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי באופן של מכאן ולהבא. ההפחתה בגין נכסים בלתי מוחשיים עם אורך חיים שימושי מוגדר נזקפת לדוח על הרווח הכולל.

אורך החיים השימושיים של הנכסים הבלתי מוחשיים הוא כדלקמן:

שנים	
3-4	תוכנות מחשב

נכסי החברה כוללים מערכות מחשב המורכבות מחומרה ותוכנות. תוכנות המהוות חלק אינטגרלי מחומרה, אשר אינה יכולה לפעול ללא התוכנות המותקנות עליה, מסווגות כרכוש קבוע. לעומת זאת, רשיונות לתוכנות העומדות בפני עצמן ומוסיפות פונקציונליות נוספת לחומרה, מסווגים כנכסים בלתי מוחשיים.

ה. ירידת ערך נכסים לא פיננסיים

החברה בוחנת את הצורך בירידת ערך נכסים לא פיננסיים (רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים) כאשר ישנם סימנים כתוצאה מאירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהיתרה בדוחות הכספיים אינה ברת - השבה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. ירידת ערך נכסים לא פיננסיים (המשך)

במקרים בהם היתרה בדוחות הכספיים של הנכסים הלא פיננסיים עולה על סכום בר - ההשבה שלהם, מופחתים הנכסים לסכום בר-ההשבה שלהם. סכום בר-ההשבה הינו הגבוה מבין שווי הוגן בניכוי עלויות למכירה ושווי שימוש. בהערכת שווי השימוש מהוונים תזרימי המזומנים הצפויים לפי שיעור ניכיון לפני מס המשקף את הסיכונים הספציפיים לכל נכס. בגין נכס שאינו מייצר תזרימי מזומנים עצמאיים נקבע סכום בר-ההשבה עבור היחידה מניבת המזומנים שאליה שייך הנכס. הפסדים מירידת ערך נזקפים לרווח או הפסד.

1. נכסים בשל הטבות לעובדים

בחברה קיימות מספר תוכניות הטבה לעובדים:

1. הטבות עובד לזמן קצר

הטבות לעובדים לזמן קצר הינן הטבות אשר חזויות להיות מסולקות במלואן לפני 12 חודשים לאחר תום תקופת הדיווח השנתית שבה העובדים מספקים את השירותים המתייחסים. הטבות אלו כוללות משכורות, ימי חופשה, הבראה והפקדות מעסיק לביטוח לאומי ומוכרות כהוצאה עם מתן השירותים. התחייבות בגין בונוס במזומן, מוכרת כאשר לקבוצה קיימת מחוייבות משפטית או משתמעת לשלם את הסכום האמור בגין שירות שניתן על ידי העובד וניתן לאמוד באופן מהימן את הסכום.

2. הטבות לאחר סיום העסקה

לחברה תוכניות להפקדה מוגדרת, בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין שלפיהן החברה משלמת באופן קבוע תשלומים מבלי שתהיה לה מחוייבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים גם אם בקרן לא הצטברו סכומים מספיקים כדי לשלם את כל ההטבות לעובד המתייחסות לשירות העובד בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות.

הפקדות לתוכנית להפקדה מוגדרת בגין פיצויים או בגין תגמולים, מוכרות כהוצאה בעת ההפקדה לתוכנית במקביל לקבלת שירותי העבודה מהעובד.

בנוסף, החברה מפעילה תוכנית הטבה מוגדרת בגין תשלום פיצויים בהתאם לחוק פיצויי פיטורין. לפי החוק, זכאים עובדים לקבל פיצויים עם פיטוריהם או עם פרישתם. ההתחייבות בשל סיום העסקה נמדדת לפי שיטת שווי אקטוארי של יחידת הזכאות החזויה. החישוב האקטוארי מביא בחשבון עלויות שכר עתידיות ושיעור עזיבת עובדים, וזאת על בסיס הערכה של עיתוי התשלום. הסכומים מוצגים על בסיס היוון תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, לפי שיעורי הריבית בהתאם לתשואה במועד הדיווח של אגרות חוב קונצרניות צמודות מדד באיכות גבוהה, אשר מועד פרעונן דומה לתקופת ההתחייבות המתייחסת לפיצויי הפרישה.

החברה מפקידה כספים בגין התחייבויותיה לתשלום פיצויים לעובדיה באופן שוטף בקרנות פנסיה וחברות ביטוח (להלן - נכסי התוכנית).

נכסים בשל הטבות לעובדים המוצגים בדוח על המצב הכספי מייצגים את הערך הנוכחי של השווי ההוגן של נכסי התוכנית בניכוי הערך הנוכחי של התחייבות ההטבות המוגדרת.

מדידות מחדש של ההתחייבות נטו נזקפות לרווח כולל אחר.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ז. מסים על ההכנסה

תוצאות המס בגין מסים שוטפים או נדחים נזקפות לרווח או הפסד, למעט אם הן מתייחסות לפריטים הנזקפים לרווח כולל אחר או להון.

1. מסים שוטפים

חבות בגין מסים שוטפים נקבעת תוך שימוש בשיעורי המס וחוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה, עד לתאריך הדיווח, וכן התאמות נדרשות בקשר לחבות המס לתשלום בגין שנים קודמות.

2. מסים נדחים

מסים נדחים מחושבים בגין הפרשים זמניים בין הסכומים הנכללים בדוחות הכספיים לבין הסכומים המובאים בחשבון לצורכי מס.

יתרות המסים הנדחים מחושבות לפי שיעור המס הצפוי לחול כאשר הנכס ימומש או ההתחייבות תסולק, בהתבסס על חוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה עד לתאריך הדיווח.

בכל תאריך דיווח נכסי מסים נדחים נבחנים ובמידה שלא צפוי ניצולם הם מופחתים.

נכסי מסים נדחים והתחייבויות מסים נדחים מוצגים כנכסים לא שוטפים והתחייבויות לא שוטפות, בהתאמה. החברה מקזזת נכסי והתחייבות מסים נדחים.

ח. הכרה בהכנסה

החל מיום 1 בינואר 2018 הקבוצה מיישמת לראשונה את IFRS 15 - הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות (להלן - התקן). התקן מחליף, בין היתר, את IAS 18 הכנסות. התקן איננו חל על הכרה בהכנסה מחוזי ביטוח אך חל על חלק מההכנסות האחרות של הקבוצה שאינן חוזי ביטוח.

התקן מציג מודל בן חמישה שלבים שיחול על הכנסות הנובעות מחוזים עם לקוחות:

- שלב 1 - זיהוי החוזה עם הלקוח, לרבות התייחסות לקיבוץ חוזים וטיפול בשינויים (modifications) בחוזים.
- שלב 2 - זיהוי מספר מחויבויות ביצוע נפרדות (distinct) בחוזה.
- שלב 3 - קביעת מחיר העסקה, לרבות התייחסות לתמורה משתנה, רכיב מימון משמעותי, תמורות שאינן במזומן ותמורה שתשולם ללקוח.
- שלב 4 - הקצאת מחיר העסקה לכל מחויבות ביצוע נפרדת על בסיס מחיר המכירה היחסי הנפרד תוך שימוש במחירים נצפים אם הם זמינים, או באומדנים והערכות.
- שלב 5 - הכרה בהכנסה בעת עמידה במחויבות ביצוע, תוך הבחנה בין קיום מחויבות במועד מסוים לבין קיום מחויבות לאורך זמן.

ליישום התקן לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של החברה.

ט. הצגת דוח על הרווח הכולל

החברה בחרה להציג דוח יחיד על הרווח הכולל, הכולל את פרטי דוח רווח והפסד ואת פרטי רווח כולל אחר.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

חכירות .י

כמפורט בבאור 2יא'1 להלן בדבר יישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 16 – חכירות (להלן "התקן"), החברה בחרה ליישם את הוראות התקן למפרע חלקי (ללא הצגה מחדש של מספרי השוואה).

המדיניות החשבונאית שיושמה עד ליום 31 בדצמבר, 2018 בגין חכירות הינה כדלקמן:

המבחנים לסיווג חכירה כמימונית או כתפעולית מבוססים על מהות ההסכמים והם נבחנים במועד ההתקשרות על-פי הכללים להלן שנקבעו ב-IAS 17:

1. חכירה מימונית

נכסים אשר כל הסיכונים וההטבות הקשורים לבעלות על הנכס הועברו לקבוצה, מסווגים כחכירה מימונית. הנכס החכור נמדד בתחילת תקופת החכירה לפי הנמוך מבין השווי ההוגן של הנכס החכור או הערך הנוכחי של תשלומי החכירה המינימליים.

הנכס בחכירה מופחת לאורך תקופת החיים השימושיים שלו, או תקופת החכירה כנמוך שבהם.

2. חכירה תפעולית

נכסים אשר לא מועברים באופן ממשי כל הסיכונים וההטבות הגלומים בבעלות על הנכס החכור, מסווגים כחכירה תפעולית. תשלומי החכירה מוכרים כהוצאה ברווח או הפסד בקו ישר על פני תקופת החכירה.

המדיניות החשבונאית שמושמת החל מיום 1 בינואר, 2019 בגין חכירות הינה כדלקמן:

החברה מטפלת בחוזה כחוזה חכירה כאשר בהתאם לתנאי החוזה מועברת זכות לשלוט בנכס מזוהה לתקופת זמן בעבור תמורה.

1. הקבוצה כחוכר

עבור העסקאות בהן החברה מהווה חוכר היא מכירה במועד התחילה בחכירה בנכס זכות שימוש כנגד התחייבות בגין חכירה וזאת למעט עסקאות חכירה לתקופה של עד 12 חודשים ועסקאות חכירה בהן נכס הבסיס בעל ערך נמוך, בהן בחרה החברה להכיר בתשלומי החכירה כהוצאה ברווח או הפסד בקו ישר על פני תקופת החכירה. במסגרת מדידת ההתחייבות בגין חכירה בחרה החברה ליישם את ההקלה הניתנת בתקן ולא ביצעה הפרדה בין רכיבי חכירה לרכיבים שאינם חכירה כגון: שירותי ניהול, שירותי אחזקה ועוד, הכלולים באותה עסקה.

במועד התחילה התחייבות בגין חכירה כוללת את כל תשלומי החכירה שטרם שולמו מהוונים בשיעור הריבית הגלומה בחכירה כאשר היא ניתנת לקביעה בנקל או בשיעור הריבית התוספתי של החברה. לאחר מועד התחילה מודדת החברה את ההתחייבות בגין חכירה בשיטת הריבית האפקטיבית.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י. חכירות (המשך)

נכס זכות השימוש במועד התחילה מוכר בגובה ההתחייבות בגין חכירה בתוספת תשלומי חכירה ששולמו במועד התחילה או לפניו ובתוספת של עלויות עסקה שהתהוו.

נכס זכות השימוש נמדד במודל העלות ומופחת לאורך החיים השימושיים שלו, או תקופת החכירה לפי הקצר שבהם. כאשר מתקיימים סימנים לירידת ערך, בוחנת החברה ירידת ערך לנכס זכות השימוש בהתאם להוראות IAS 36.

2. תשלומי חכירה הצמודים למדד

במועד התחילה משתמשת החברה בשיעור המדד הקיים במועד התחילה לצורך חישוב תשלומי החכירה העתידיים.

בעסקאות בהן החברה מהווה חוכר, שינויים בגובה תשלומי החכירה העתידיים כתוצאה משינוי במדד מהוונים (ללא שינוי בשיעור ההיוון החל על ההתחייבות בגין חכירה) ליתרת נכס זכות שימוש ונזקפים כהתאמה ליתרת ההתחייבות בגין חכירה, רק כאשר חל שינוי בתזרימי המזומנים הנובע משינוי במדד (כלומר, במועד שבו התיאום לתשלומי החכירה נכנס לתוקף). השפעת השינוי במדד בגין תשלומים שוטפים נזקפת לרווח או הפסד.

3. תשלומי חכירה משתנים

תשלומי חכירה משתנים אשר מבוססים על ביצוע או שימוש ואינם תלויים במדד או בריבית, מוכרים כהוצאה בעסקאות בהן החברה מהווה חוכר וכהכנסה בעסקאות בהן החברה מהווה מחכיר, במועד היווצרותם.

4. אופציות להארכה וביטול של תקופת חכירה

תקופת החכירה שאינה ניתנת לביטול כוללת גם תקופות המכוסות על ידי אופציה להאריך את החכירה כאשר ודאי באופן סביר שהאופציה להארכה תמומש וגם תקופות המכוסות על ידי אופציה לבטל את החכירה כאשר ודאי באופן סביר שהאופציה לביטול לא תמומש.

במקרה בו חל שינוי בצפי למימוש אופציית הארכה או לאי מימוש אופציית ביטול, מודדת החברה מחדש את יתרת ההתחייבות בגין החכירה בהתאם לתקופת החכירה המעודכנת, לפי שיעור ההיוון המעודכן ביום השינוי בצפי, כאשר סך השינוי נזקף ליתרת נכס זכות השימוש עד לאיפוסו ומעבר לכך לרווח או הפסד.

5. תיקוני חכירה

כאשר מבוצע תיקון לתנאי החכירה אשר אינו מקטין את היקף החכירה ואינו מטופל כעסקת חכירה נפרדת, מודדת החברה מחדש את יתרת ההתחייבות בגין חכירה בהתאם לתנאי החכירה המתוקנים, לפי שיעור ההיוון המעודכן ביום התיקון וזקפת את סך השינוי ביתרת ההתחייבות בגין החכירה ליתרת נכס זכות השימוש.

כאשר מבוצע תיקון לתנאי החכירה אשר מביא לקיטון בהיקף החכירה, מכירה החברה ברווח או בהפסד הנובע מהגריעה החלקית או המלאה של יתרת נכס זכות השימוש וההתחייבות בגין החכירה. לאחר מכן, מודדת החברה מחדש את יתרת ההתחייבות בגין חכירה בהתאם לתנאי החכירה המתוקנים, לפי שיעור ההיוון המעודכן במועד התיקון וזקפת את סך השינוי ביתרת ההתחייבות בגין החכירה ליתרת נכס זכות השימוש.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יא. תקנים חדשים שיושמו בתקופת הדוח

1. יישום לראשונה של IFRS 16 - חכירות

בחודש ינואר 2016 פורסם על ידי ה-IASB תקן דיווח כספי בינלאומי 16 - חכירות (להלן – "התקן"). התקן מחליף את תקן חשבונאות בינלאומי 17 (להלן - "התקן הישן"), את פרשנות מספר 4 של הוועדה לפרשנויות ואת פרשנות מספר 15 של הוועדה המתמדת לפרשנויות. בהתאם לתקן, חכירה מוגדרת כחוזה, או חלק מחוזה, אשר מעביר בתמורה לתשלום את זכות השימוש בנכס לתקופת זמן.

התקן מיושם לראשונה בדוחות כספיים אלה. כמתאפשר על פי התקן בחרה החברה לאמץ את התקן לפי גישת יישום למפרע חלקי כאשר יתרת נכסי זכות השימוש הינם בגובה יתרת ההתחייבות בגין חכירה.

בהתאם לגישה זו לא נדרשת הצגה מחדש של מספרי ההשוואה. יתרת ההתחייבות למועד יישום התקן לראשונה, מחושבת תוך שימוש בשיעור הריבית התוספתי של החברה הקיימת במועד יישום התקן לראשונה.

לפירוט בדבר המדיניות החשבונאית המיושמת החל ממועד האימוץ לראשונה של התקן, ראה [באור 2ב'](#) לעיל.

עיקר ההשפעה של יישום התקן לראשונה הינה בהתייחס לחוזי חכירה קיימים בהן החברה מהווה חוכר. על פי התקן, כאמור בבאור 2ב' לעיל, מכירה החברה בגין כל חוזה חכירה בה היא מהווה חוכר ביתרת התחייבות כנגד יתרת נכס זכות שימוש וזאת בשונה מהמדיניות שיושמה תחת הוראות התקן הישן לפיו בחוזי חכירה בהן לא הועברו באופן ממשי כל הסיכונים וההטבות הגלומים בבעלות על הנכס החכור, הוכרו תשלומי החכירה כהוצאה ברווח או הפסד בקו ישר על פני תקופת החכירה.

להלן נתונים המתייחסים ליישום לראשונה של התקן ליום 1 בינואר, 2019 בגין חוזי חכירה אשר בתוקף במועד היישום לראשונה:

(א) ריכוז השפעות היישום לראשונה של התקן על הדוחות הכספיים של החברה ביום 1 בינואר 2019:

כפי שמוצג בהתאם ל-IFRS 16	השינוי אלפי ש"ח	בהתאם למדיניות הקודמת	
			<u>ליום 1 בינואר, 2019</u>
2,814	2,814	-	נכסי זכות שימוש
2,814	2,814	-	התחייבות בגין חכירה

(ב) שיעור הריבית התוספתי הממוצע המשוקלל ששימש להיוון תשלומי החכירה העתידיים בחישוב יתרת ההתחייבות בגין חכירה במועד היישום לראשונה של התקן הינו 2.75%.

יא. תקנים חדשים שישמו בתקופת הדוח (המשך)

ג) הקלות אשר יישמו בעת יישום לראשונה של התקן:

- 1) החברה בחרה להשתמש בשיעור היוון יחיד עבור חוזי חכירה הכוללים מאפיינים דומים.
- 2) החברה בחרה שלא להכיר ביתרת התחייבות בגין חכירה ויתרת נכס זכות שימוש בגין חכירות אשר למועד היישום לראשונה תקופת החכירה הינה קצרה מ- 12 חודשים. חכירות אלו מטופלות כחכירות לטווח קצר.
- 3) החברה בחרה שלא לכלול עלויות עסקה שהתהוו במועד היישום לראשונה במדידת נכס זכות שימוש.

באור 3: - עיקרי האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים

אומדנים והנחות

בעת הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת ההנהלה להסתייע באומדנים, הערכות והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. שינויים באומדנים החשבונאיים נזקפים בתקופה בה נעשה שינוי האומדן.

להלן ההנחות העיקריות שנעשו בדוחות הכספיים בקשר לאי הודאות לתאריך הדיווח ואומדנים קריטיים שחושבו על ידי החברה ואשר שינוי מהותי באומדנים ובהנחות עשויים לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים בתקופות הדיווח הבאות:

- נכסי מסים נדחים

נכסי מסים נדחים מוכרים בגין הפסדים מועברים לצורכי מס והפרשים זמניים, שטרם נוצלו, במידה שצפוי שתהיה הכנסה חייבת עתידית שכנגדה ניתן יהיה לנצלם. נדרש אומדן של ההנהלה על מנת לקבוע את סכום נכס המסים הנדחים שניתן להכיר בו בהתבסס על העיתוי וסכום ההכנסה החייבת במס הצפויה. ראה מידע נוסף [בבאור 2\(ז\)](#) לעיל.

- הטבות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה

נכסים בשל התחייבויות לעובדים (התחייבות בגין תוכניות הטבה מוגדרת) לאחר סיום העסקה נקבעת תוך שימוש בטכניקות הערכה אקטואריות. חישוב הנכסים/ההתחייבות כרוכה בקביעת הנחות בין השאר לגבי שיעורי היוון, שיעורי תשואה צפויים על נכסים, שיעור עליית השכר ושיעורי תחלופת עובדים. יתרת הנכסים/ההתחייבות עשויים להיות מושפעים בצורה משמעותית בגין שינויים באומדנים אלו. ראה מידע נוסף [בבאור 2\(ו\)](#) לעיל [ובבאור 8](#) להלן.

באור 4: - המאגר הישראלי לביטוח רכב שיווי - הפול

היתרה נובעת מהתחשבות שוטפת בגין דמי הניהול של חודש דצמבר וחוב החברה בגין השקעות ברכוש קבוע.

באור 5: - חייבים ויתרות חובה

31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח		
114	115	פקדון
492	246	מקדמות לספקים
51	48	אחרים
<u>657</u>	<u>409</u>	

באור 6: - רכוש קבוע

א. הרכב ותנועה:

שנת 2019

סה"כ	שיפורים במושכר	ריהוט וציוד משרדי	מחשבים	
אלפי ש"ח				
13,315	3,096	1,700	8,519	<u>עלות</u>
129	3	73	53	יתרה ליום 1 בינואר, 2019
<u>13,444</u>	<u>3,099</u>	<u>1,773</u>	<u>8,572</u>	רכישות השנה
				יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019
9,413	1,469	1,100	6,844	<u>פחת שנצבר</u>
973	281	121	571	יתרה ליום 1 בינואר, 2019
<u>10,386</u>	<u>1,750</u>	<u>1,221</u>	<u>7,415</u>	פחת השנה
				יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019
<u>3,058</u>	<u>1,349</u>	<u>552</u>	<u>1,157</u>	<u>עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2019</u>

שנת 2018

סה"כ	שיפורים במושכר	ריהוט וציוד משרדי	מחשבים	
אלפי ש"ח				
11,358	2,972	1,518	6,868	<u>עלות</u>
1,957	124	182	1,651	יתרה ליום 1 בינואר, 2018
<u>13,315</u>	<u>3,096</u>	<u>1,700</u>	<u>8,519</u>	רכישות השנה
				יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018
8,094	1,178	828	6,088	<u>פחת שנצבר</u>
1,319	291	272	756	יתרה ליום 1 בינואר, 2018
<u>9,413</u>	<u>1,469</u>	<u>1,100</u>	<u>6,844</u>	פחת השנה
				יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018
<u>3,902</u>	<u>1,627</u>	<u>600</u>	<u>1,675</u>	<u>עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2018</u>

באור 6: - רכוש קבוע (המשך)

ב. גילויים עבור עסקאות חכירה בהן החברה מהווה חוכר

לחברה הסכמי חכירה כוללים חכירות של מבנה ורכבים, אשר משמשים לצורך קיום הפעילות השוטפת של החברה. הסכמי החכירות של המבנים הינם לתקופה המסתיימת ביום 30 באפריל, 2023 והינם בתקופת מימוש האופציה שניתנה לחברה (ראה גם [ביאור 14א](#)), בעוד הסכמי החכירות של הרכבים נעים בתקופה של בין 1 ל- 3 שנים. הסכמי החכירה שבהן התקשרה החברה לא כוללים אופציות הארכה ו/או ביטול וכן תשלומי חכירה משתנים.

1. פירוטים בדבר עסקאות חכירה

לשנה
שהסתיימה
ביום
31 בדצמבר
2019
אלפי ש"ח
63
812

הוצאות מימון בגין התחייבויות חכירה
סה"כ תשלומי חכירה

2. לחברה הסכמי חכירה של רכבים לתקופה הקצרה מ- 12 חודשים וכן הסכמי חכירה של ציוד משרדי בעלי ערך כספי נמוך. עבור חכירות אלו מיישמת החברה את ההקלה שניתנה בתקן ומכירה בעלויות החכירה כהוצאה בקו ישר על פני תקופת החכירה.

ג. גילויים בדבר נכסי זכות שימוש

להלן התנועה בנכס שווי השימוש במהלך שנת 2019:

אלפי ש"ח	עלות
2,814 9	יתרה ליום 1 בינואר, 2019 חכירות חדשות
2,823	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019
- 775	פחת שנצבר יתרה ליום 1 בינואר, 2019 פחת השנה
775	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019
2,048	עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2019

באור 6: - רכוש קבוע (המשך)

ד. התחייבות בגין חכירה

מידע בדבר התחייבות בגין חכירה מימונית לפי פילוח מועדי תשלום:

2019		
ערך נוכחי של דמי חכירה מינימליים	מרכיב ריבית אלפי ש"ח	דמי חכירה מינימליים עתידיים
813	11	824
1,261	78	1,339
<u>2,074</u>	<u>89</u>	<u>2,163</u>

פחות משנה
משנה עד חמש שנים

בגין חכירות מסוימות, עשויה הקבוצה להידרש בתשלום דמי חכירה נוספים, התלויים בשינויים במדד המחירים לצרכן.

באור 7: - נכסים בלתי מוחשיים

בגין תוכנה - להלן התנועה:

שנת 2019

אלפי ש"ח
18,424
5,746
<u>24,170</u>
14,058
2,186
<u>16,244</u>
<u>7,926</u>

עלות

יתרה ליום 1 בינואר, 2019
רכישות השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019

פחת שנצבר

יתרה ליום 1 בינואר, 2019
פחת השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019

עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2019

שנת 2018

אלפי ש"ח
16,554
1,870
<u>18,424</u>
12,484
1,574
<u>14,058</u>
<u>4,366</u>

עלות

יתרה ליום 1 בינואר, 2018
רכישות השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018

פחת שנצבר

יתרה ליום 1 בינואר, 2018
פחת השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018

עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר, 2018

באור 8: - התחייבות בשל הטבות לעובדים

הטבות לעובדים כוללות הטבות לטווח קצר והטבות לאחר סיום העסקה.

א. הטבות לאחר סיום העסקה

דיני העבודה וחוק פיצויי פיטורין בישראל מחייבים את החברה לשלם פיצויים לעובד בעת פיטורין או פרישה כמתואר להלן. התחייבות החברה בשל כך מטופלת כהטבה לאחר סיום העסקה. חישוב התחייבות החברה בשל הטבות לעובדים מתבצע על פי הסכם העסקה בתוקף ומבוסס על משכורת העובד ותקופת העסקתו אשר יוצרים את הזכות לקבלת הפיצויים.

ההטבות לעובדים לאחר סיום העסקה ממומנות, בדרך כלל, על ידי הפקדות המסווגות כתוכנית להטבה מוגדרת, כמפורט להלן.

ב. תוכניות הטבה מוגדרת

תשלומי הפיצויים מטופלים על ידי החברה כתוכנית הטבה מוגדרת לפיה מוכרת התחייבות בגין הטבות עובדים ובגינה החברה מפקידה סכומים לפיצויים בפוליסות ביטוח מתאימות.

1. נכסי (התחייבות) התוכנית, נטו

נכסי התוכנית כוללים נכסים המוחזקים על ידי קרן הטבות לעובד לזמן ארוך וכן פוליסות ביטוח מתאימות.

31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח		
(4,454)	(5,323)	התחייבויות בגין תוכנית הטבה מוגדרת
4,215	4,800	שווי הוגן של נכסי התוכנית
<u>(239)</u>	<u>(523)</u>	סה"כ התחייבות, נטו

באור 8: - התחייבות בשל הטבות לעובדים (המשך)

ב. תוכניות הטבה מוגדרת (המשך)

2. שינויים בהתחייבות להטבה מוגדרת ובשווי הוגן של נכסי תוכנית

שנת 2019

יתרה ליום 31 בדצמבר 2019	הפקדות שהופקדו על ידי המעביד	רווח (הפסד) בגין מדידה מחדש ברווח כולל אחר				הוצאות שנזקפו לרווח או הפסד				יתרה ליום 1 בינואר 2019	
		השפעה על רווח כולל אחר בתקופה	הפסד אקטוארי בגין סטיות בניסיון	רווח אקטוארי בגין שינויים בהנחות הפיננסיות	תשואה על נכסי תוכנית (למעט סכומים שהוכרו בהוצאות ריבית נטו)	סה"כ (הוצאות) הכנסות שנזקפו	לרווח או הפסד בתקופה	עלות שירות שוטף	עלות שירות ריבית, נטו		
(5,323)	-	(328)	(75)	(253)	-	-	(541)	(149)	(392)	(4,454)	התחייבויות להטבה מוגדרת
4,800	373	102	-	-	102	-	110	110	-	4,215	שווי הוגן של נכסי תוכנית
(523)	373	(226)	(75)	(253)	102	-	(431)	(39)	(392)	(239)	התחייבות נטו בגין הטבה מוגדרת

שנת 2018

יתרה ליום 31 בדצמבר 2018	הפקדות שהופקדו על ידי המעביד	רווח (הפסד) בגין מדידה מחדש ברווח כולל אחר				הוצאות שנזקפו לרווח או הפסד				יתרה ליום 1 בינואר 2018	
		השפעה על רווח כולל אחר בתקופה	הפסד אקטוארי בגין סטיות בניסיון	רווח אקטוארי בגין שינויים בהנחות הפיננסיות	תשואה על נכסי תוכנית (למעט סכומים שהוכרו בהוצאות ריבית נטו)	סה"כ (הוצאות) הכנסות שנזקפו	לרווח או הפסד בתקופה	עלות שירות שוטף	עלות שירות ריבית, נטו		
(4,454)	-	(96)	(141)	46	-	480	(461)	(116)	(345)	(4,378)	התחייבויות להטבה מוגדרת
4,215	376	(30)	-	-	(30)	(480)	85	85	-	4,264	שווי הוגן של נכסי תוכנית
(239)	376	(125)	(141)	46	(30)	-	(376)	(31)	(345)	(114)	התחייבות נטו בגין הטבה מוגדרת

באור 8: - התחייבות בשל הטבות לעובדים (המשך)

ב. תוכניות הטבה מוגדרת (המשך)

3. ההנחות העיקריות בקביעת ההתחייבות בגין תוכנית הטבה מוגדרת

2018	2019
%	
1.76	0.74
1.48	1.76
1.00	1.00

שיעור היוון ריאלי

שיעור תשואה ריאלית על נכסי התוכנית

שיעור עליית שכר ריאלית צפויה

ג. סכומים, עיתוי ואי וודאויות של תזרימי מזומנים עתידיים

להלן שינויים אפשריים הנחשבים לסבירים לסוף תקופת הדיווח, לכל הנחה אקטוארית בהנחה שיתר ההנחות האקטואריות נותרו ללא שינוי:

השינוי
במחויבות
להטבה מוגדרת
אלפי ש"ח

ליום 31 בדצמבר, 2019:

מבחן רגישות לשינוי בשיעור עליית שכר צפויה

השינוי כתוצאה מ:

27 (22)	גידול של 10% בהנחת עליית שכר צפויה קיטון של 10% בהנחת עליית שכר צפויה
------------	--

מבחן רגישות לשינוי שיעור ההיוון של התחייבות ונכסי התכנית

השינוי כתוצאה מ:

(20) 25	עליית שיעור היוון של 10% ירידת שיעור היוון של 10%
------------	--

באור 9: - פקדונות של חברות הביטוח

הפקדונות נתקבלו מחברות הביטוח לצורך מימון רכישת רכוש קבוע ותוכנות. הפקדונות אינם צמודים ואינם נושאים ריבית.

באור 10: - זכאים ויתרות זכות

31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח		
705	1,269	ספקים ונותני שירותים
1,322	1,046	הוצאות לשלם
1,657	1,828	עובדים והתחייבויות אחרות בשל שכר
712	763	הפרשה לחופשה
<u>4,396</u>	<u>4,906</u>	

באור 11: - הון המניות

31 בדצמבר, 2019 ו- 2018		
מונפק	רשום	
ונפרע	מספר מניות	
21	50	מניות בנות 1 ש"ח ע.ג. כ"א

הון המניות הרשום של החברה הינו 50 ש"ח המחולקים ל-50 מניות בנות 1 ש"ח כל אחת כאשר כל מניה הינה מסוג שונה: ממניה רגילה א' עד מניה רגילה נ'. הזכויות שתקנה כל מניה לבעליה, שהינם כל חברות הביטוח בישראל העוסקות בביטוח רכב חובה, ישתנו בכל שנה קלנדרית ויהיו לפי הממוצע החשבונאי השנתי של שיעור החזקת כל חברה כאמור בביטוח השיורי בשלוש השנים האחרונות שקדמו לשנה לגביה מחושבות הזכויות וזאת כפי שנקבע בתקנות הביטוח השיורי.

באור 12: - הוצאות הנהלה וכלליות

לשנה שהסתיימה ביום			
31 בדצמבר			
2017	2018	2019	
אלפי ש"ח			
19,631	21,290	21,397	שכר עבודה ונלוות
9,084	10,401	11,500	מיכון ועיבוד נתונים (כולל פחת)
1,367	1,437	797	שכר דירה והחזקת משרדים (*)
553	516	445	הדפסות וצורכי משרד
2,587	2,601	2,351	ייעוץ מקצועי ומשפטי
1,247	1,340	1,161	תקשורת, דואר ושליחויות
132	124	135	ביטוח אחריות מקצועית ורכוש אחר
406	387	406	שכר דירקטורים
408	563	1,177	פחת אחר (*)
450	454	392	אחרות
<u>35,865</u>	<u>39,113</u>	<u>39,761</u>	

(*) כתוצאה מיישום לראשונה של IFRS16, סווגו הוצאות שכר הדירה בשנת 2019 בסך של 812 אלפי ש"ח כנגד הגדלת הוצאות הפחת בגין פחת נכס שווי שימוש בסך של 775 אלפי ש"ח. סך ההשפעה נטו של יישום התקן על הוצאות הנהלה וכלליות הינו הקטנת ההוצאות בסך של 37 אלפי ש"ח. ראה גם [באור 2 יא' ובאור 6 ב'.](#)

(**) כל הוצאות התאגיד המנהל של המאגר לביטוח רכב חובה בע"מ מכוסות באמצעות דמי ניהול מחברת המאגר הישראלי לביטוח רכב חובה ("הפול").

באור 13: - מסים על ההכנסה

א. חוקי המס החלים על החברה

1. כללי

החברה הינה "מוסד כספי" כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. המס החל על הכנסות של מוסדות כספיים מורכב ממס חברות וממס רווח.

2. חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985 (להלן - החוק)

על פי החוק, עד לתום שנת 2007, נמדדו התוצאות לצורכי מס בישראל כשהן מותאמות לשינויים במדד.

בחדש פברואר 2008 התקבל בכנסת תיקון לחוק המגביל את תחולתו של חוק התיאומים משנת 2008 ואילך. החל משנת 2008, נמדדות התוצאות לצורכי מס בערכים נומינליים למעט תיאומים מסוימים בגין שינויים במדד בתקופה שעד ליום 31 בדצמבר, 2007. תיאומים המתייחסים לרווחי הון, כגון בגין מימוש נדל"ן (שבח) וניירות ערך, ממשיכים לחול עד למועד המימוש. התיקון לחוק כולל, בין היתר, את ביטול תיאום התוספת והניכוי בשל אינפלציה והניכוי הנוסף בשל פחת (לנכסים בני פחת שנרכשו לאחר שנת המס 2007) החל משנת 2008.

ב. שיעורי המס החלים על הכנסות החברה

1. המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים ובכללם החברה מורכב ממס חברות ומס רווח.

2. בחדש דצמבר 2016, אושר חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו- 2018, התשע"ז-2016). אשר במסגרתו הופחת מס חברות משיעור של 25% ל- 24% החל מינואר 2017 ולשיעור של 23% החל מינואר 2018 ואילך. בהתאם לתיקון האמור שיעור המס הכולל שיחול על מוסדות כספיים, ובכלל זה החברה, בשנת 2017 יעמוד על 35.04% והחל מינואר 2018 על 34.19%.

3. להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים ובכללם החברה בעקבות השינויים האמורים:

שיעור מס במוסדות כספיים	שיעור מס רווח %	שיעור מס חברות	שנה
35.90	17.00	25.00	2016
35.04	17.00	24.00	2017
34.19	17.00	23.00	2018 ואילך

ג. שומות מס

לחברה הוצאו שומות מס סופיות עד וכולל שנת המס 2013.

באור 13: - מסים על ההכנסה (המשך)

ד. מסים על ההכנסה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	2019
אלפי ש"ח		
38	109	181
35	(46)	(26)
73	63	155
(51)	(43)	(77)
(51)	(43)	(77)
22	20	78

כלולים ברווח והפסד

מסים שוטפים
מסים נדחים המתייחסים ליצירה והיפוך של
הפרשים זמניים

מסים על ההכנסה

כלולים ברווח כולל אחר

מסים נדחים בגין הפסד ממדידה מחדש בגין
תוכניות להטבה מוגדרת

סך הכל מסים על ההכנסה הכלולים בדוחות על
הרווח הכולל

ה. מסים נדחים

הרכב:

31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	
385	488
385	488

נכסי מסים נדחים

בגין הטבות לעובדים, נטו

סך יתרת נכסי מסים נדחים

ו. תנועה במסים נדחים

2017	2018	2019
אלפי ש"ח		
280	296	385
16	89	103
296	385	488

יתרה לתחילת השנה
סכומים שנזקפו לדוחות על הרווח הכולל

יתרה לסוף השנה

באור 13: - מסים על ההכנסה (המשך)

2. מס תיאורטי

להלן מובאת התאמה בין סכום המס, שהיה חל אילו כל ההכנסות וההוצאות, הרווחים וההפסדים בדוח רווח או הפסד היו מתחייבים במס לפי שיעור המס הסטטוטורי, לבין סכום מסים על ההכנסה שנזקף ברווח או הפסד:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2018	2019
אלפי ש"ח		
172	146	304
רווח לפני מסים על ההכנסה		
35.04%	34.19%	34.19%
שיעור המס הסטטוטורי הכולל החל על מוסדות כספיים (ראה סעיף ב' לעיל)		
60	50	104
סכום המס על בסיס שיעור המס הסטטוטורי הכולל		
-	-	23
מס בגין:		
13	13	28
הפרש במדידת התחייבות לצרכי מס הוצאות לא מוכרות		
73	63	155
מסים על ההכנסה		

באור 14: - התקשרויות

- א. בחודש פברואר 2008 התקשרה החברה בהסכם לשכירת מבנה משרדים בראשון לציון (להלן- "המבנה"). ההסכם נחתם לתקופה של 5 שנים החל ממועד תחילת השכירות. כמו כן, ניתנה לחברה אופציה להארכת תקופת ההסכם ב-5 שנים נוספות. בחודש פברואר 2013 האריכה החברה את החוזה ל-5 שנים נוספות בתנאים זהים.
- בחודש ינואר 2014 התקשרה החברה בהסכם לשכירת שטח נוסף במבנה. באותו מועד ניתנה לחברה אופציה נוספת להארכת תקופת השכירות, לרבות השטח הנוסף כאמור לעיל, ל-5 שנים נוספות החל מיום 1 במאי, 2018 באותם תנאים.
- בחודש נובמבר 2017 התקשרה החברה בהסכם לשכירת שטח נוסף במבנה. באותו מועד מימשה החברה את האופציה שניתנה לה והאריכה את חוזה השכירות ל-5 שנים נוספות, כאמור, החל מיום 1 במאי, 2018 ועד ליום 30 באפריל, 2023.
- בתמורה משלמת החברה שכר דירה שנתי בסך של כ- 516 אלפי ש"ח צמוד למדד וכוללים מע"מ.
- ב. לחברה הסכמי מסגרת בקשר להתקשרות לשכירות התפעולית של צי הרכב שלה. היקף ההתקשרות החודשי, כולל מע"מ, נכון ליום 31 בדצמבר, 2019 עומד על כ- 41 אלפי ש"ח ליתרת תקופה מוצעת של כשנתיים.